

INFRAESTRUCTURES COM A INDICADOR DE L'ACTIVITAT RAMADERA DE LA VALL D'ALINYÀ

Elena Bernet, Joan de Mas, Roger Rusiñol, Carlos Valiente

Treball de fi de Grau

Ciència ambientals

Tutors:

David Molina

Martí Boada

**<<Tout ce qui peut facilement être remplacé
plus facilement abandonnés>>**

Alexandre Dumas

<<Tot el que es pot substituir amb facilitat
pot ser abandonat més fàcilment>>

Agraïments

Des del grup de treball volem agrair a tota la població local de la Vall d'Alinyà per la seva col·laboració i hospitalitat en totes les ocasions en la que l'hem necessitat. A la Lluïsa per rebre'ns a la seva fonda, a la Sílvia per donar-nos informació des de la Rectoria, a la Pilar per no dubtar en obrir-nos les portes de casa seva i a la administració de l'ajuntament de Fígols per la informació prestada.

Especialment volem donar les gràcies a en Lluís de Cal Graell, gerent de Ca la Lluïsa, per la seva cordialitat, per la seva col·laboració a l'hora d'informar-nos a més a més de la seva amabilitat en tot moment. També volem donar un agraïment especial als cinc ramaders de la zona: l'Agustí de Cal Graell, l'Agustí de Cal Gilet, en Joel de Cal Travesset, en Juanjo Lecum, en Carlos de Cal Roset i a en Rafael; per la seva atenció, amabilitat i col·laboració incondicional. Volem remarcar la nostra gratitud a l'Agustí de Cal Graell per dedicar-nos més temps que la resta a l'hora de fer-nos de guia per la vall. A tots ells gràcies per ser el puntal d'aquest treball.

Volem dedicar un agraïment especial també a Sergi Vilà, de l'empresa Cronicom, per la seva ajuda en el tractament gràfic de dades. A l'Albert Saborido i a la Cristina González per haver-nos deixat el cotxe, sense el qual no hauríem pogut dur a terme cap de les sortides de camp efectuades i, també, a Víctor de Mas per deixar-nos el GPS i fer-ne el tractament de les dades obtingudes.

Per últim volem agrair pels seus consells, coneixements i crítiques a Cinthia Pereira, Eduard Ariza, David Molina, Josep Antoni Pujantell, Roser Maneja, Laura Calvet, Xavier Campillo, Martí Boada i Joan Rieradevall.

Resum

Tot i que l'activitat ramadera a la Vall d'Alinyà ha disminuït molt en els últims cinquanta anys, fins a arribar a trobar-se en una situació desfavorable, encara es troben factors que la fan present al territori. De la mateixa manera, les infraestructures associades a aquesta activitat del sector primari es troben en la mateixa situació. Tanmateix aquesta problemàtica és susceptible de ser estudiada per tal de trobar una solució efectiva.

Aquest projecte pretén estudiar la situació actual de la ramaderia a la vall i, de la mateixa manera, de les infraestructures necessàries per tal de dur a terme aquesta activitat. Per tal d'aconseguir aquesta visió s'han estudiat les infraestructures presents al territori a partir del testimoni dels ramaders actuals de la vall. A partir del testimoni dels ramaders locals s'ha inventariat una mostra representativa de les infraestructures presents al territori, a la vegada que se n'ha estudiat el seu ús històric. A partir d'aquesta informació s'ha entès l'estat i l'ús de les infraestructures com un indicador de la situació ramadera. Un cop entesa la problemàtica associada a aquestes infraestructures s'han localitzat les amenaces i oportunitats dels sector ramader a la Vall d'Alinyà. D'aquesta manera es plantegen propostes de millora per tal de donar una nova dimensió a les infraestructures present en aquest territori.

Actualment hi ha cinc ramaders que pasturen en sis zones diferenciades de l'àmbit d'estudi, on s'han inventariat 49 infraestructures ramaderes. El 20% d'aquestes ha conservat el ús històric fins a l'actualitat. Les granges i corrals situats en nuclis poblacionals encara es fan servir, però amb finalitats lleugerament diferents. D'altra banda, el 40% de les infraestructures inventariades s'han deixat d'utilitzar: el millor indicador de la situació actual ramadera a la vall

Un cop analitzada tota la informació referent a les infraestructures ramaderes és indispensable desenvolupar un paquet de mesures per tal de poder-les reaprofitar i valoritzar.

Abstract

In the last fifty years, livestock activity on Vall d'Alinyà has decreased almost until being erased, but some factors keep it alive. Therefore, the associated infrastructures are under the same situation. This both issues need to be studied with the aim to solve it.

This project studies the actual livestock activity on the valley, as are also the associated infrastructures. Using the information given by local livestock eyewitness, a representative sample of the infrastructures has been inventoried and studied their historical uses. This information allows the understanding that actual status and use of the infrastructures is an indicator related with livestock activity. Once the issues associated to these infrastructures are understood, a DAFO analysis is required to see the threats and the opportunities, with the aim to set improvement proposals, giving a “new dimension” to the Vall d'Alinyà infrastructures.

In the scope/frame/field of study, a totally of 49 infrastructures have been inventoried. Just a 20% preserved theirs historical uses, and some are now inside population centers. The best indicator that shows the status of Vall d'Alinyà is the following one: 40% of the inventoried infrastructures are not in use anymore.

Trough the analysis of all the data and information is possible to develop measures, as the infrastructures can be reused and valorized.

Índex

CAPÍTOL I: INTRODUCCIÓ, OBJECTIUS I METODOLOGIA	9
1.1 INTRODUCCIÓ	10
1.2 OBJECTIUS	11
1.3 METODOLOGIA	12
 CAPÍTOL II: ZONA D'ESTUDI.....	15
2.1 CONTEXTUALITZACIÓ	16
2.2 ZONA D'ESTUDI.....	19
 CAPÍTOL III: RESULTATS	29
3.1 INTRODUCCIÓ DELS RESULTATS.....	30
3.2 ENTREVISTES	30
3.3 INVENTARI D'INFRAESTRUCTURES RAMADERES.....	34
 CAPÍTOL IV: DIAGNOSI	99
4.1 SITUACIÓ ACTUAL	100
4.2 AMENACES PER LA CONSERVACIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES RAMADERES	109
4.3 FACTORS POTENCIALS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES	110
4.4 ANÀLISI DAFO DE L'ESTAT DE LES INFRAESTRUCTURES	113
4.5 LIMITACIONS DE L'ESTUDI	113
 CAPÍTOL V: CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA.....	115
5.1 CONCLUSIONS	116
5.2 PROPOSTES DE MILLORA	118
5.3 ALTRES ACCIONS A DESENVOLUPAR DE CARA AL FUTUR.....	130
 CAPÍTOL VI: BIBLIOGRAFIA.....	131
6.1 BIBLIOGRAFIA	132

CAPÍTOL VII: PROGRAMACIÓ	134
CAPÍTOL VIII: PRESSUPOST I PETJADA DE CARBONI	136
8.1 PRESSUPOST	137
8.2 PETJADA DE CARBONI	138
ANNEXES	143

Índex de taules i figures

ÍNDIX DE FIGURES

1.1. Diagrama de la metodologia del projecte.	12
2.1. Mapa de localització de la Vall d'Alinyà.	17
3.1. Mapa de localització de les zones de pastura actuals.	33
3.2. Mapa de zonificació d'infraestructures inventariades a la Vall d'Alinyà.	36
3.3. Itineraris realitzats per inventariar les infraestructures.	42
3.4. Mapa de la zona de la Vall del Mig, i infraestructures compreses en aquesta zona.	44
3.5. Mapa de la zona d'Alinyà, i infraestructures compreses en aquesta zona.	49
3.6. Mapa de la zona del Camí del Clot dels Salzes, i infraestructures compreses.	52
3.7. Mapa de zona de Prat Major, i infraestructures compreses en aquesta zona.	59
3.8. Mapa de la zona del Clot de la Jordanera, i infraestructures.	80
3.9. Mapa de la zona del Portell, i infraestructures compreses en aquesta zona.	92
4.1. Infraestructures per zona.	100
4.2. Tipus d'infraestructures.	102
4.3. Propietaris d'infraestructures en funció de la zona.	102
4.4. Estat de les infraestructures.	103
4.5. Localització i estat de les infraestructures.	104
4.6. Accés a les infraestructures en funció de la zona.	105
4.7. Percentatge d'infraestructures en ús a cada zona.	106
4.8. Canvi d'ús de les infraestructures .	107
4.9. Localització i canvi d'ús de les infraestructures	107
4.10. Ús de les infraestructures segons tipus.	108
8.1. Emissions KgCO ₂ equivalents totals	142

ÍNDIX DE TAULES

2.1. Ramaders i caps de bestiar de la zona, 2015.	25
2.2. Demografia des nuclis urbans a la vall a l'actualitat.	26
2.3. Demografia dels nuclis d'interès urbans de la vall l'any 1957.	26
3.1. Infraestructures inventariades.	35
3.2.1. Tipus d'infraestructures.	37
3.2.2. Tipus d'infraestructures.	38
3.2.3. Tipus d'infraestructures.	39
3.2.4. Tipus d'infraestructures.	40
3.2.5. Tipus d'infraestructures.	41
4.1. Tipus d'infraestructures per zona.	101
4.2. Infraestructures en ús i desús.	106
4.3. Funció actual de les infraestructures en ús.	108
4.4. Anàlisi DAFO de l'estat de les infraestructures.	113
7.1. Propostes de millora	135
8.1. Pressupost	137
8.2. Total d'emissions de CO ₂ derivades del transport.	139
8.3. Emissions derivades del consum elèctric.	140
8.4. Emissions derivades del consum de paper.	141
8.5. Total emissions CO ₂ .	141

CAPÍTOL I

INTRODUCCIÓ, OBJECTIUS I METODOLOGIA

1.1 INTRODUCCIÓ

La Vall d'Alinyà forma part del patrimoni cultural del prepirineu català. En aquesta zona s'hi poden observar pràctiques ramaderes i agrícoles que se segueixen duent a terme de manera natural com les que es realitzaven en els darrers segles al nostre país.

La varietat paisatgística i la seva biodiversitat fan de la vall un espai de gran interès natural. Tot i formar part del espai PEIN és necessària una bona gestió del territori per protegir aquest patrimoni.

Es fa evident que durant les últimes dècades l'activitat ramadera i agrícola ha disminuït, fet que ha posat en perill la continuïtat de moltes de les pràctiques que s'hi realitzaven.

És per aquest motiu que ens hem proposat estudiar aquest fenomen. Creiem indispensable una comprensió de la realitat ramadera que es duu a terme a la vall per tal de copsar la complexitat de la problemàtica i trobar-hi solució.

"Infraestructures ramaderes a la Vall d'Alinyà" és un treball que té per objectiu inventariar i diagnosticar l'evolució, des d'un punt de vista etnoecològic, de les infraestructures ramaderes presents a aquest territori.

D'aquesta manera, es pren com a punt de partida un inventari d'aquestes infraestructures realitzat a partir de la participació activa dels propis ramaders de la zona.

A continuació, s'estudia com han evolucionat aquestes infraestructures al llarg dels anys, i quins han estat els motius d'aquests canvis.

1.2 OBJECTIUS

Els objectius de l'estudi "Infraestructures com a indicador de l'activitat ramadera a la Vall d'Alinyà" son els següents:

Diagnosticar l'estat de l'activitat ramadera a la vall d'Alinyà.

1. Estudiar les infraestructures presents al territori a partir del testimoni dels ramaders actuals de la vall.
  - a. Inventariar les infraestructures ramaderes a les zones de pastura.
  - b. Conèixer l'ús històric d'aquestes infraestructures.
2. Fer de les infraestructures ramaderes un indicador de la situació actual de la vall.
  - a. Estudiar la utilitat d'aquest indicador en altres zones.

Localitzar els punts febles del sector ramader a la Vall d'Alinyà, a través de les seves infraestructures.

1. Proposar línees estratègiques per millorar la situació
  - a. Estudiar-ne la viabilitat
2. Desenvolupar les propostes viables

1.3 METODOLOGIA

Per tal de realitzar l'estudi es segueixen diferents etapes de realització. L'ordre i el procediment per cada una d'aquestes etapes és el següent:

Figura 1.1. Diagrama de la metodologia del treball. **Font:** ESTAM.

Determinació dels objectius del projecte. Analitzant el tema d'estudi, s'estableixen tres objectius generals dels que se'n desprenen diversos objectius específics. Aquests objectius marquen la línia de treball de l'estudi, i són els termes als que es considera que cal donar resposta.

Recopilació d'informació de la zona d'estudi. La recopilació d'informació es realitza a partir de la contextualització de la vall

Contextualització de la zona: Es realitza a partir d'observacions directes i observacions indirectes.

Observacions directes: Realitzades a la Vall d'Alinyà, i traspassades a l'arxiu en format imatge o mapa. En son exemple les imatges que es poden extreure de diferents infraestructures, o el mapa d'infraestructures actuals de la vall.

Es recullen observacions directes a partir de:

ENTREVISTES: Que es realitzen a tots els pagesos que estan en actiu en aquests moments a la Vall d'Alinyà. Les entrevistes es troben a "*Annex 1: Entrevistes*". L'entrevista marc que se'ls realitza és la següent:

A quin tipus de ramaderia et dediques? Per què?

Quants caps de bestiar tens actualment?

Quines infraestructures ramaderes utilitzes per guardar aquest bestiar? I en quines èpoques de l'any?

Quin és l'origen d'aquestes infraestructures?

Quina antiguitat tenen? Son noves, o reaprofitades d'algun altre ramader anterior?

Reps algun tipus de subvenció per la teva activitat ramadera?

Quin creus que és el futur de la ramaderia en aquesta vall?

I arreu del Pirineu català?

Coneixes alguna alternativa que pugui impulsar la ramaderia al territori?

Què en penses d'aquestes? Les veus viables?

FOTOGRAFIES O INVENTARI DE LES INFRAESTRUCTURES: Es visiten totes les infraestructures ramaderes de la vall que es troben dins la zona de pastura d'alguns dels pagesos en actiu de la vall. Es realitza una fitxa per cada una d'aquestes infraestructures.

La visita de totes les infraestructures es fa a partir de rutes programades, i es localitzen al mapa amb un GPS. Les rutes realitzades i la mostra de la fitxa d'inventari es troben al capítol 3.

1. **Observacions indirectes:** Altres persones que han realitzat estudis similars a "Infraestructures Ramaderes a la Vall d'Alinyà", o estudis dels que es pot obtenir informació de la zona d'estudi.

2. Resultats: Per treballar les dades obtingudes s'utilitzen diferents eines.

- a. Fotografia participativa. Es realitza una comparativa entre fotografies de fa cinquanta anys i fotografies actuals de diferents infraestructures ramaderes, i es determina el canvi d'ús que s'hi ha produït.
- b. Cartografia: A partir de totes les dades cartogràfiques obtingudes es realitzen un seguit de mapes que permetin la comparació entre ells.

3. Extracció de conclusions. Partint de la diagnosi realitzada, es responen els objectius marcats, i se'n generen de nous si es creu convenient.

4. Propostes de millora. S'estudia la viabilitat de les infraestructures de la vall, i es determina si hi ha processos que es puguin dur a terme per tal que es rehabilitin algunes d'aquestes infraestructures i se'n recuperi el seu ús.

Justificació de l'àmbit d'estudi

S'ha acotat la zona d'estudi de la vall d'Alinyà. De tot el territori s'han estudiat només sis zones que corresponen a espais de pastura en ús actualment. Aquesta és una mostra representativa tant pel nombre d'infraestructures ramaderes localitzades com per l'estat en el que es troben.

CAPÍTOL II

ZONA D'ESTUDI

2.1 CONTEXTUALITZACIÓ

2.1.1 Localització

L'àmbit d'estudi es centra en la Vall d'Alinyà, situada al terme municipal de Fígols i Alinyà, a la comarca de l'Alt Urgell. El municipi prepirinenc es troba a uns 600 metres d'altura, ocupa un aproximat de 100 hectàrees i té una població de 260 habitants (Idescat, 2014), els quals es troben repartits entre els diversos pobles que el componen: Fígols d'Organyà, Alinyà, l'Alzina d'Alinyà, Canelles de Segre i Perles, a part dels veïnats, caseries i llogarets de menor població.

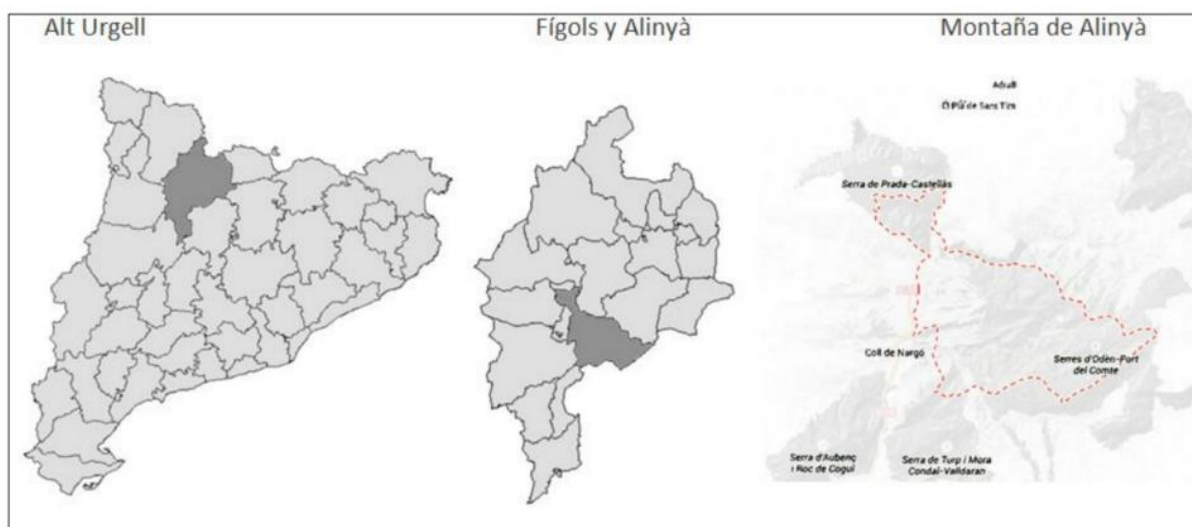
El terme limita al nord amb l'enclavament de Baridà del Pla de Sant Tirs i el terme de Noves de Segre, al nord-est amb el Pla de Sant Tirs, a l'est amb Lavansa i Fórnoles, al sud amb les terres d'Odèn (Solsonès) i a l'oest amb Coll de Nargó, Organyà i Cabó. (Delgado et al., 2015)

En quant a la Vall d'Alinyà, es tracta d'un àmbit geogràfic format en la seva major part per l'Espai Natura Muntanya d'Alinyà, que correspon a una finca privada de 5.352,13 hectàrees (fet que la converteix en la més gran de Catalunya), adquirida al 1999 per la Fundació Catalunya–La Pedrera.

El paisatge de la vall d'Alinyà, com el de moltes valls pirinenques, s'ha vist profundament modificat per l'actuació humana des de temps prehistòrics. No és possible entendre els trets paisatgístics i la vegetació sense considerar la profunda petjada que els humans deixen en la seva interacció amb l'entorn. Entre les activitats més importants d'aquesta actuació antròpica, a la vall d'Alinyà hi destaquen les agrícoles, ramaderes, que han tingut com a conseqüències paisatgístiques més importants de la reducció de la superfície arbrada i l'establiment dels cultius, els prats, les pastures i les cinegètiques que serveixen com a gestió de la fauna. Es té conegut que la pastura incrementa la biodiversitat dels ecosistemes si les pressions són moderades (hipòtesi de la pertorbació mitjana, Connell, 1978), i que el tipus de maneig modifica sensiblement la vegetació i, com a conseqüència, el paisatge (Bullock et al., 2001; Farnsworth & Anderson, 2001).

L'estat de la vegetació determina alhora la composició faunística i de microorganismes, i s'estableix en un procés de retroalimentació entre els factors biòtics, els de gestió i el medi (Sebastià et al., 1998).

Figura 2.1. Mapa de localització de la Vall d'Alinyà. **Font:** Institut Cartogràfic de Catalunya.

2.1.2 Història

La vall d'Alinyà ha estat habitada des de fa temps molt antics, com ho pot testimoniar el dolmen de Coll Durau situat al peu de la vessant nord de la roca del Galliner, al nord de la vall. Aquest monument megalític és un clar exemple d'aquest tipus de construcció, que es troba des de la Cerdanya fins el Montsec, i ens indica que, com a mínim, les primeres poblacions es van establir a la vall entre finals del neolític i principis de l'edat dels metalls (aprox. entre 2000 i 1500 aC). (Tort, 2004) Dataríem doncs, les primeres infraestructures ramaderes en aquesta època, ja que és al neolític quan s'adopta la ramaderia. Potser com a precedent a l'autèntica domesticació hi va haver una cacera selectiva o un control de ramats silvestres. En el neolític eren més abundants els ramats d'ovelles i cabres que els de bovins i porcs, tot i que la recerca arqueològica apunta a una possible major antiguitat de la domesticació del porc respecte a la de l'ovella que tradicionalment es considerava més antiga. En l'elecció dels animals que van ser domesticats era molt important la seva manejabilitat pels humans i que no competissin en l'alimentació humana, per això hi dominen els remugants sobre els monogàstrics. Les primeres infraestructures doncs, no són construïdes per l'home, sinó que són petits abrics o esplugues tallades a la roca de forma natural, que donaven aixopluc al ramat.

La configuració dels nuclis poblacionals que configuren avui la vall, responen a l'organització general d'una població de l'alta edat mitjana, època que corresponia

aproximadament al període entre els segles IX i XII (època de plenitud del comtat d'Urgell). El fet que es poblés aquesta zona dels Pirineus es pot deure sobretot a dues raons: la seva relativa proximitat al curs del riu Segre i al fet que exercís un paper fonamental en les comunicacions transversals (est-oest). Es tracta de zones amb gran capacitat d'autoabastir-se, tot i que no es trobaven aïllats. Així doncs, estem parlant de l'esquema bàsic del poblament tradicional en aquestes zones: un esquema amb arrels remotes en la prehistòria, que s'articula durant l'època medieval i que es manté sense grans canvis. (Tort, 2004) Aquestes connexions donen lloc a l'aparició d'una nova infraestructura ramadera, camins o carrerades per on el bestiar es duia des d'un lloc a un altre de la mateixa vall. A partir d'aquest moment, l'home no fa altra cosa que, a fi de cobrir necessitats, desenvolupar infraestructures per petites i simples que poguessin ser. Ja fos per guardar algunes eines, per aixoplugar el ramat o per donar-los de menjar o beure.

Ja en el segle XVII, les terres que corresponen a la vall d'Alinyà es trobaven sota les mans dels ducs de Medinaceli, que a partir de matrimonis i herències havien adquirit el ducat de Cardona, on en aquella època s'inseria els termes de Perles i Alinyà. Ja en el segle XIX, amb l'aboliment del règim senyorial i amb la reorganització al règim municipal, les terres dels termes de Perles i Alinyà van restar sota la propietat dels senyors, mentre que la majoria de grans latifundis propietat de senyors feudals es van subhastar. Aquest fet ha propiciat que hagi perdurat fins avui una antiga propietat senyorial de gran abast. També és molt significatiu i rar que hagin perdurat els drets comunals que hi havien des de l'edat mitjana. Durant el segle XX, després dels Medinaceli, hi ha hagut diferents propietaris: la raó social Papelera Ibérica SA, un comerciant de fusta de Solsona, la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya, i actualment la fundació, que s'anomena Catalunya-La pedrera. (Tort, 2004) Fundació que ja no és propietat de la Caixa Catalunya sinó de l'administració.

2.2 ZONA D'ESTUDI

2.2.1 Marc institucional

El règim a la Vall d'Alinyà, és a dir, el conjunt de normes, regles, principis o mecanismes de presa de decisions respecte el funcionament i ús dels recursos de la zona estan marcats per la Fundació La Pedrera i per un document Laude Arbitral redactat i ratificat l'any 1950 per les parts interessades.

Laude Arbitral

Un document Laude és un document jurídic que té a veure amb la problemàtica d'usos d'un territori, dictat i firmat per un àrbitre imparcial en la disputa o directament pels interessats de manera amistosa.

El Laude Arbitral de la Vall d'Alinyà fou acordat l'any 1950 i ha estat vigent durant aquests temps fins l'actualitat per tal de delimitar parcel·les, boscos del terme municipal i per delimitar també els drets i deures de les dues parts interessades a la zona: els propietaris i els veïns. Aquestes dues parts varen entrar en litigi, és per això que un conjunt de tres àrbitres, en funció de força executiva, dictaminà que, respecte a la ramaderia, cada veí de Perles i Alinyà pot fer pasturar el seu ramat pel terreny comunal, però no ho podrà fer en cap cas per a tercers.

Fundació Catalunya-La Pedrera

A la Vall d'Alinyà la major part del territori està inclòs dins de l'Espai Natural de la Muntanya d'Alinyà, que es tracta d'una finca privada, la més gran de Catalunya, i és propietat de la Fundació La Pedrera. Aquesta fundació fa uns anys era propietat de la caixa d'estalvis Caixa Catalunya, tot i això ara es troba en mans de l'administració. No ens consta que en cap dels dos casos la fundació tractés les infraestructures relacionades amb la ramaderia de la zona.

2.2.2 Marc legal

Legislació en matèria d'infraestructures ramaderes

L'activitat ramadera l'estat espanyol està regulada per la ***Llei 8/2003, de 24 d'Abril, de sanitat animal***. En aquesta llei, es determina que les competències en matèria de ramaderia són exclusives de les comunitats autònomes, així com l'aplicació legislativa i l'execució de la legislació bàsica de l'estat en matèria de sanitat animal.

Segons l'article 36 d'aquesta llei, és obligació dels particulars mantenir les condicions sanitàries a les instal·lacions. Aquest article consta de quatre punts, en els que s'especifiquen les característiques bàsiques que han de tenir les infraestructures ramaderes (distàncies mínimes que s'estableixin respecte poblacions, carreteres, camins i altres explotacions o instal·lacions que puguin representar una possible font o mitjà de contagi de malalties). A més, destaca que és indispensable una prèvia autorització de l'autoritat pertinent per tal d'iniciar qualsevol activitat.

L'article 116.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya que atorga competències a la Generalitat en matèria d'agricultura, ramaderia i aprofitaments forestals, estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en la regulació i el desenvolupament de l'agricultura, la ramaderia i el sector agroalimentari.

L'ordenació de l'activitat ramadera es legisla a partir del ***Decret català 20/2014 de 25 de març, d'ordenació de les explotacions ramaderes***.

Aquest decret unifica totes les disposicions anteriors en matèria de legislació ramadera espanyola, catalana i europea.

L'àmbit d'aplicació d'aquest Decret s'estén a les explotacions ramaderes d'animals de producció que es criïn o es mantinguin amb finalitat productiva, així com a les instal·lacions de recollida, emmagatzematge i distribució de material genètic d'animals de producció.

Les disposicions d'aquest Decret són aplicables a les explotacions ramaderes ubicades en l'àmbit territorial de Catalunya.

L'article 4, de requisits generals de les explotacions ramaderes, determina que les explotacions ramaderes han de complir les condicions adequades amb relació a les espècies allotjades i a la seva capacitat, i han de cobrir les necessitats exigides per a cada espècie respecte a la superfície disponible, temperatura ambiental, ventilació,

humitat i altres, d'acord amb un maneig funcional dels animals, els aliments i les dejeccions.

En funció de l'espècie, l'activitat i el sistema de producció, el disseny i el funcionament de les instal·lacions així com les pràctiques que dugui a terme la persona titular de l'explotació en el desenvolupament de la seva activitat han de complir la normativa higiènica i sanitària, mediambiental i de benestar animal que els sigui d'aplicació (Article 9)

A la Vall d'Alinyà es troben tres espècies ramaderes principals, vacum, oví i cabrum, que es legislen a partir de l'Annex 5 d'aquest decret.

A l'Article 5 del decret es determinen les condicions bàsiques d'ubicació, i l'article 6 les condicions d'infraestructura.

a) A les explotacions de reproducció i reposició l'àrea delimitada i aïllada de l'exterior a què fa referència l'article 6.10 d'aquest Decret consisteix en una tanca perimetral de tela metàl·lica o bé mur de formigó o paret, d'una alçada mínima d'1,5 metres a comptar a partir del terra. Els accessos de la tanca es mantindran tancats.

b) Disposar d'un sistema que asseguri la correcta aplicació del producte desinfectant a les rodes dels vehicles als accessos de l'explotació, segons l'article 6.13.

c) Disposar de sistemes per reduir o controlar l'entrada d'animals possibles vectors de transmissió de malalties a les instal·lacions. Les condicions establertes en aquest punt E no s'aplicarà a les explotacions extensives, semiintensives, les de petita capacitat i d'autoconsum a excepció del punt E.b i E.c, que serà d'aplicació a les explotacions de petita capacitat.

La disposició transitòria primera d'aquest article estableix que si la tanca perimetral no té les condicions adequades, es disposa de tres anys per complir els requisits mínims.

L'article 7 estableix les característiques que han de complir els sistemes d'emmagatzematge de les dejeccions.

L'article 9, de sanitat i benestar animal, estableix que els animals han de tenir condicions de mobilitat adequades a la seva espècie i edat, a més d'un fàcil accés als sistemes d'alimentació.

Els articles 5, 7 i 9 són d'obligat compliment només quan l'activitat ramadera es troba ubicada dins d'una infraestructura. En el cas de les pastures no són aplicables aquests articles.

L'article 15 fonamenta que totes les activitats ramaderes han d'estar degudament registrades a l'administració.

Les persones titulars de les explotacions ramaderes que s'indiquen a continuació han de comunicar l'inici de les seves activitats:

a) Explotacions de petita capacitat i d'autoconsum.

b) Els centres que únicament emmagatzemen material genètic.

c) Les pastures.

Figures de protecció oficial

Les figures de protecció que vetllen per la conservació de la regió són les següents (Departament de Territori i Sostenibilitat, Medi Ambient i Sostenibilitat, 2015):

1. Espai d'Interès Natural Serres d'Odèn - Port del Comte

El Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) és l'instrument de planificació de nivell superior que forma el sistema d'espais protegits de Catalunya i integra aquest sistema dins del conjunt del territori (dins del Pla territorial de Catalunya). Els objectius principals són establir uns espais naturals protegits que representin la riquesa paisatgística i biodiversitat catalana i donar-los una protecció bàsica. Els espais PEIN es van integrar dins la Xarxa Natura 2000 en l'àmbit de Fígols i Alinyà (Espai Natura Muntanya d'Alinyà) en les Serres d'Odèn-Port del Comte.

2. Reserva Nacional de Caça del Cadí

La reserva nacional de caça del Cadí té una extensió de quasi 47 mil hectàrees situades en el Prepirineu central català. Gran part del seu territori forma part del Parc Natural del Cadí-Moixeró; la resta del territori ha estat declarada espai d'interès natural. Tot el conjunt de la reserva nacional de caça està continguda en una zona de protecció especial per les aus (ZEPA).

3. Xarxa Natura 2000

La Xarxa Natura 2000 és una iniciativa europea d'espais naturals d'interès comunitari que tenen importància per la conservació de la natura i la protecció d'aus. El seu objectiu és fer compatible la protecció d'espècies i hàbitats perquè es mantinguin en bon estat i evitar la degradació generada per l'activitat antròpica. Gràcies a aquest marc legal es garanteix la protecció del patrimoni natural i defensar aquells hàbitats i espècies que millor el representen.

2.2.3 Marc territorial

Geomorfologia

La Vall d'Alinyà es localitza entre diverses formacions geològiques de l'Alt Urgell dins del sistema prepirinenc. Al Nord limita amb la vall de la Vansa pel Roc del Galliner (1635 m) i el Puig de Ginestar (1730 m). Al Sud es troba amb la serra del Turp (1620 m), el Tossal de Cambrils (1803 m) i la Serra d'Odèn - Port del Comte. A l'Est està a tocar de la serra del Port del Comte i, a l'Oest amb el riu Segre i la muntanya de Nargó (1213 m).

Aquesta geomorfologia tant abrupta, típica del Prepirineu i Pirineu, ens indica que, com a zona ramadera, farà que aquesta activitat es vegi condicionada per la dificultat de moviment tant dels pastors com dels ramats. Segons el lloc de les terres comunals on pasturi cada pastor farà que aquests, fa anys o en l'actualitat, hagin edificat o construït infraestructures per tal de simplificar o fer més còmode el trasllat o la semi estabulació dels caps de bestiar segons l'època de l'any.

Clima

A la vall d'Alinyà hi ha tres climes ben definits (Moisés et al, 2004):

- Submediterrani subhumit (600 metres d'altitud)
- Submediterrani humit (1200 metres d'altitud)
- Euro-siberià temperat (per sobre els 1500 metres d'altitud)

Els climes són de caire continental i estan caracteritzats per precipitacions que superen els 650-800mm anuals. La precipitació al hivern sol ser nul·la (inferior al 20% anual) i no es registren temperatures inferiors als 0°C de mitjana. L'orografia del terreny dona lloc a diferents microclimes axeromèrics. No hi ha episodis de sequera importants, però es pot donar aquest fenomen en les zones on hi ha els sòls menys desenvolupats a la part solana de la vall.

El clima, de la mateixa manera que la geomorfologia, condiciona els ramaders a l'hora de controlar els seus ramats. La Vall d'Alinyà presenta canvis significatius del clima segons l'època de l'any, cosa que farà que els propietaris de caps de bestiar tinguin o hagin tingut infraestructures associades a les diferents èpoques de l'any, així podrem veure que a les èpoques de bonança ambiental els ramats poden fer vida a la intempèries sense cap mena de problema, però també veurem que en temporades de duresa climàtica, com pot ser el hivern, molt fred en aquesta zona, calgui l'existència d'algun tipus d'infraestructura per tal de poder resguardar els animals en cas de malaltia o de part.

Fauna

La Fauna salvatge a la Vall d'Alinyà és molt extensa, tractant-se d'un sistema natural complex i poc antropitzat. En aquest estudi no inventariem aquest apartat ja que no és tracta d'un punt dins de l'àmbit del nostre anàlisi, aquest inventari està fet al treball "Sistemes Naturals de la Vall d'Alinyà", de la Institució Catalana d'història natural.

Si que inventariem la fauna ramadera a partir de "Estudi dels productes agroalimentaris de la Vall d'Alinyà i la Rectoria" (Alonso et al. 2015)

RAMADERS I CAPS DE BESTIAR DE LA ZONA, 2015					
Productor	Agustí	Carles	Gilet	Juanjo	Joel
Tipus de ramat	Vaques	Vaques	Ovelles	Cabrit ecològic	Vaques
Caps	35	17	75	264	60
Producció per any	61	17	112	150	0

Taula 2.1. Ramaders i caps de bestiar de la zona. **Font:** ESTAM.

Demografia

A partir de "Les activitats forestals no fusteres a la Vall d'Alinyà" (Grau et al. 2010)

Des dels anys 30 d'aquest segle, quan la població sumada dels municipis de Fígols d'Organyà i Alinyà (unificats el 1975 en l'actual Fígols i Alinyà) era superior al miler de persones, la població ha disminuït de manera més o menys constant fins l'actualitat, seguint la tendència general dels pobles del Pirineu (a excepció d'alguns centres turístics concrets). A dia d'avui, el municipi que comprèn la vall, Fígols i Alinyà té un cens de 260 habitants, 147 dels quals homes i 113 dones, el registre més baix dels últims dos segles només superat per l'any 2006. El POUM municipal de Fígols i Alinyà diferencia quatre nuclis de població, més els habitatges dispersos que no es poden catalogar en cap nucli. Existeixen diversos nuclis de població dins del municipi. El nucli principal es troba a Fígols, amb més d'una centena de persones. Sobre el nucli de Fígols cal esmentar que és l'únic nucli que queda fora del que és pròpiament la vall i dels terrenys de la Fundació Catalunya- La Pedrera. Els altres nuclis que considera el POUM compten amb menys d'una trentena de persones, de major a menor són Alinyà, Llobera i Sorts; Alzina d'Alinyà i Rabal; i Perles. Aquests tres nuclis si que poden ser considerats dins de l'extensió considerada vall d'Alinyà. Finalment cal remarcar la gran proporció d'habitants que viuen en vivendes aïllades, generalment masies, que arriben fins a la xifra de 117, més d'un 40% del cens total.

Pel que fa a la distribució per edats, el municipi segueix la tendència a l'envelliment pròpia de les zones d'Alta i mitjana muntanya aïllades de les xarxes principals de comunicació. Una mostra n'és que la població major de 85 anys (19 persones)

pràcticament iguala la població entre 0 i 14 anys (25 persones). En les altres franges d'edat s'hi troben 150 persones entre 15 i 65 anys i 66 d'entre 66 i 84 anys.

DEMOGRAFIA DELS NUCLIS URBANS DE LA VALL A L'ACTUALITAT	
Nucli	Habitants
Alinyà, Llobera i Sorts	25
Alzina d'Alinyà i Rabal	20
Perles	13

Taula 2.2. Demografia dels nuclis urbans de la vall a l'actualitat. **Font:** ESTAM.

DEMOGRAFIA DELS NUCLIS D'INTERÈS URBANS DE LA VALL L'ANY 1957	
Nucli	Habitants
Alinyà, Llobera i Sorts	88
Alzina d'Alinyà i Rabal	31
Perles	25

Taula 2.3. Demografia dels nuclis urbans l'any 1957. **Font:** ESTAM, a partir del cens de l'Ajuntament de Fígols.

L'àmbit d'estudi d'aquest projecte no avarca tota la vall per això em omès el nucli de Fígols i Romanins i també els habitants disseminats

Economia

A partir de "Les activitats forestals no fusteres a la Vall d'Alinyà" (Grau et al. 2010).

Com es veu a l'apartat anterior, al municipi hi ha fins un 42% de la població (110) fora de l'edat laboral. Traient la població menor de 16 anys, hi ha fins a 85 persones majors de 65 anys, cosa que sumada a algun altre factor excepcional acabarà comportant fins un centenar de pensions contributives. Els tres sectors que portaran el volum econòmic del municipi seran l'agricultor, el ramader i el turístic. Aquests tres es poden avaluar en terres conreades, caps de bestiar i número de places turístiques ofertades respectivament. Pel que fa a la població activa, el sector principal d'ocupació és el sector serveis, que donarà fins a 22 llocs de treball (10 en règim

general i 12 en règim d'autònom) seguit del sector agricultor i ramader, que ocuparà 14 persones en règim d'autònom i el sector de la construcció amb 6 persones a règim d'autònom. L'atur se situarà baix, sobre un 5 %, i la resta de població en edat activa no aturada ni ocupada s'ocuparà a les feines domèstiques, que en zones rurals poden ser especialment extenses, incloent per exemple formes d'agricultura o ramaderia a petita escala per l'autoconsum.

2.2.4 Marc conceptual

Etnoecologia

Per estudiar el canvi produït en l'aprofitament i la gestió dels recursos ramaders de la vall al llarg dels anys, s'enfoca la investigació des d'un punt de vista etnoecològic.

“L'etnoecologia és l'estudi interdisciplinari dels sistemes de coneixement, pràctiques i creences dels diferents grups humans sobre el seu medi. És a dir, el com i perquè les societats humanes es relacionen amb el seu hàbitat”. Laura Calvet, octubre 2015.

D'aquesta manera, és una ciència focalitzada en l'estudi del coneixement ecològic local entès com una forma complexa d'adaptació i modificació de l'hàbitat, fruit del procés de co-evolució (Berkes et al., 2000)

El creixent interès en l'etnoecologia és el reflex de l'actual preocupació social pel medi ambient i per la diversitat cultural.

Nombrosos estudis etnoecològics realitzats en cultures d'arreu del planeta han permès establir alguns patrons sobre la manera de concebre, conèixer i utilitzar la natura i els recursos per part dels éssers humans.

Explotacions ramaderes

A l'Article 3 del Decret català 20/2014 de 25 de març, d'ordenació de les explotacions ramaderes, es defineix com explotació ramadera el conjunt d'animals de producció, instal·lacions o construccions i altres béns i drets organitzats empresarialment pel seu titular per a la producció ramadera, primordialment amb

finalitats de mercat, que constitueix en si mateix una unitat tecnicoeconòmica i epidemiològica caracteritzada per la utilització d'uns mateixos mitjans de producció, que està ubicada en una finca o conjunt de finques contigües, i que són totes elles explotades per un mateix titular. A efectes d'aquest Decret també té la consideració d'explotació ramadera aquella que té les seves instal·lacions dividides per camins o altres vies obertes al trànsit.

L'Explotació extensiva és aquella en què els animals no estan allotjats dins d'instal·lacions i s'alimenten fonamentalment en el pasturatge.

L'Explotació intensiva és aquella en què els animals estan allotjats i són alimentats de manera permanent dins de les instal·lacions, inclosa l'explotació a l'aire lliure, anomenada sistema de càmping en el cas de l'espècie porcina.

L'Explotació semiintensiva és aquella en què l'alimentació es basa fonamentalment en la pastura, però els animals estan estabulats durant un cert període de l'any, normalment l'hivern, o bé durant la nit.

Una explotació d'autoconsum és aquella la producció de la qual s'utilitza per satisfer les necessitats de la persona titular de l'explotació i que no supera les unitats de bestiar (UB) que s'indiquen en els annexos per a cada espècie.

CAPÍTOL III

RESULTATS

3.1 INTRODUCCIÓ DELS RESULTATS

El capítol III engloba tots els resultats obtinguts a partir del treball de camp. En primer lloc, es fa una extracció de la informació obtinguda a les entrevistes realitzades als ramaders de la vall. En segon lloc es fa un recull de totes les infraestructures ramaderes inventariades a la zona d'estudi.

Un cop introduïda i explicada la zona d'estudi en la que es centra aquest projecte, s'ha d'afegir a fi de matisar, que les infraestructures analitzades formen part només de les zones de pastura que utilitzen els ramaders entrevistats en aquest document. Doncs, s'ha hagut d'acotar l'abast de l'inventari a les infraestructures utilitzades, o amb capacitat de ser-ho, pels ramaders actuals de la vall. Es fa evident que en una zona tant àmplia com la Vall d'Alinyà, i amb una històrica tradició ramadera de la que en fa gala, n'apareixen de moltes més repartides a qualsevol indret i seria necessari més temps i mitjans per poder recopilar-les totes en un projecte com en el que ens endinsem.

3.2 ENTREVISTES

Es realitzen entrevistes per tal de conèixer millor les actuals persones que es dediquen a la ramaderia a la vall. Al mateix temps, són els què han ajudat a conèixer no només la situació actual sinó també la passada, tant del sistema ramader com de les infraestructures: les que hi són, les que no; les que es fan servir, les que han deixat de ser útils i les que han pogut canviar de propietari i/o d'ús.

Tot hi ser un nombre reduït de persones les que es dediquen a aquest sector, s'observa que cadascun d'ells té una història completament diferent a l'altre. Un passat desigual, una visió de futur fins hi tot contrària, i un present, que tot i que s'esperaria que fos el mateix, explica't des de punts de vista especials, fan canviar la perspectiva en acabar cada una de les converses.

L'Agustí de Cal Gilet és una persona entranyable que es fa estimar i que té una facilitat inherent de transmetre l'amor amb el que encara tracta, com si fos el primer dia, les seves ovelles. Qualsevol diria que porta més de seixanta anys fen les

mateixes tasques. Una feina tant sacrificada com és la de treballar el camp i el bestiar, sense descans i fent front a complicacions diverses.

L'Agustí té un ramat més aviat de petites dimensions que no mou gaire: *"A l'hivern tinc les ovelles al corral de Cal Gilet, i a l'estiu pujo les ovelles per la muntanya, a l'Alzina, tancades amb un filat elèctric"*. Abans tenia un ramat de 500 ovelles, *"L'any 2001 es van posar malaltes, i vaig haver de sacrificar-ne 300."* Actualment ja no en fa negoci sinó que es tracta més d'una espècie de passatemps: *"abans era un treball amb el que podies guanyar-te la vida i ara mateix és per oci."* L'Agustí també destaca com ha anat canviant la perspectiva del ramader en vers a les subvencions per part de l'administració. Es posa en la pitjor situació quan parlar de futur: *"Ho veig molt negre, ja que tant a Catalunya com a la resta d'Espanya, les subvencions les reben les grans empreses ramaderes intensives i no les extensives."*

Agustí de Cal Graell, bé podria ser l'alcalde. Escudat per la Pilar, dona com no en queden, i el polifacètic d'en Lluís, el seu fill, viuen a Cal Graell. Un mas dels de tota la vida amb un prat davant que porta el mateix nom, on generació rere generació han cuidat del bestiar. Ramader de tradicions, no dubta en obrir les portes de casa seva a tot aquell a qui pugui ajudar.

Com la majoria de ramaders de vacuum de la zona, l'Agustí porta vaca Bruna de carn: *"Mai vaques lleteres, són més pesades de cuidar."* Tot i que no oblida la resta d'animals: *"Per tradició jo he continuat amb la feina que feien els meus avantpassats.[...] També tenim gallines i porcs."* Fa gala d'haver-ho fet tota la vida quan explica per què practica la ramaderia extensiva i parla d'èpoques passades: *"cap allà finals dels 60' principis dels 70' ens vam adonar que era un focus d'infeccions i vam parar d'estabular-les."* I continua, *"durant aquells anys totes les famílies del poble tenien ramat d'ovelles, que és la carn que històricament s'ha fet aquí"*. No canvia a l'hora d'explicar com veu el futur i l'evident pèrdua que el sector està experimentant: *"És una cosa que em sap molt greu, però com que ja he anat veient la desaparició paulatina ja saps com acabarà la història."* I afegeix: *"Penso que és una cosa natural, la gent vol treballar a jornal fix, penseu que jo només venc els animals dos cops l'any, cosa que vol dir que t'has d'administrar els diners la resta de l'any"*.

El Carlos de Cal Roset potser és el que té una visió més contemporània. És el que més ha viscut a ciutat i, tot i que ha viscut de la ramaderia gairebé tota la vida, no s'ha dedicat sempre al vacum. Amb l'esperit més crític, fins i tot inconformista, d'algú que ha viscut fora de la Vall d'Alinyà, es va proposar, amb èxit, reprendre el negoci tradicional de la família quan va morir el seu pare.

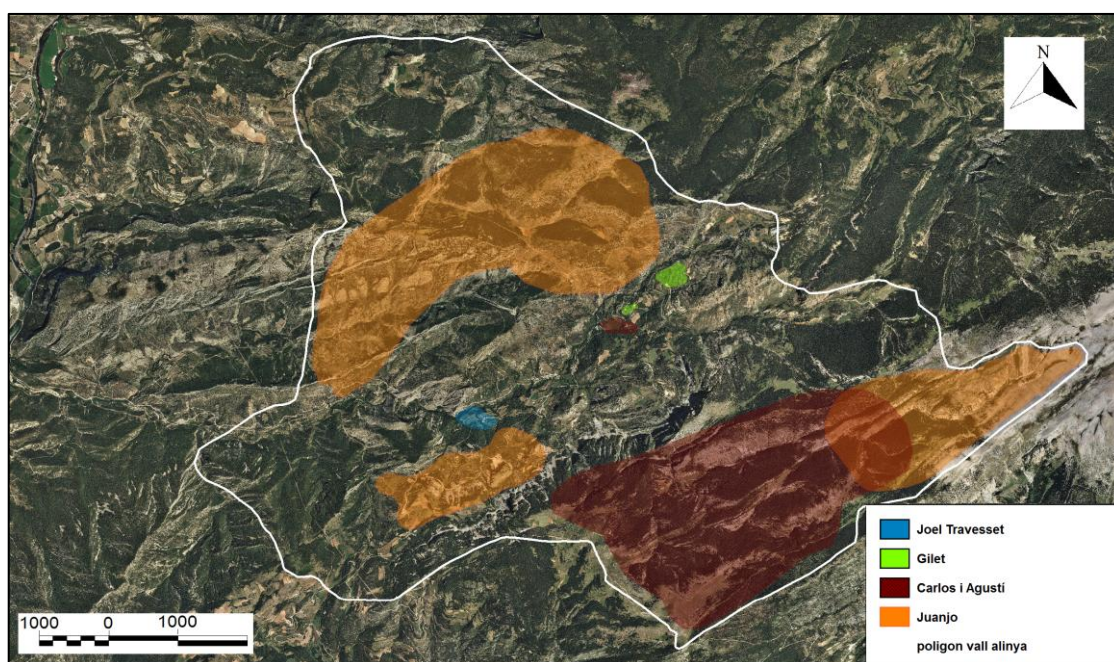
“Des que tinc memòria a casa sempre n’hi ha hagut de vaques” comença. *“Concretament vaques de carn.”* També deixa entreveure la gran tradició ramadera de que en fa gala Cal Roset, mentre explica les infraestructures que utilitza i on les porta a pasturar: *“Les de tota la vida. Les que ja feien servir el meu pare i el meu avi abans que ell. A l’estiu les pujo a dalt, a Prat Major, i l’hivern se’l passen aquí baix entre el Clot de salzes, i Llobera”*. La conversa canvia de to quan parla de els subvencions: *“Viure de subvencions és molt trist. No vius de lo que fas, vius de lo que et donen.”* Explica que fer de ramader és molt complicat des del punt de vista econòmic sobretot, ja que no se’n treu un sou fix. Està sotmès al sacrifici diari i a la sort de que no passi res greu. Parla del seu futur: *“A vegades l’administració és un problema, així que el futur el veig una mica negre”*, i conclou dient *“S’han d’ajuntar molts factors. Que tinguis recursos, que tinguis o et cedeixin les terres i fer front a la paperassa perquè no te’n tregui les ganes.”*

El Juanjo és d’una altra pasta. Paleta de professió, ramader de vocació, arriba a la vall una dècada enrere amb empena, ganes i un somni a complir: portar un ramat de cabres. *“Quan vaig vindre em vaig enamorar. Em motivava fer de ramader ja des de petit”*. Natural d’Oliana va començar amb només sis cabres, en veure l’encert, va decidir comprar-ne 150. Actualment en porta 230, del Clot de salzes fins a Perles, passant pel Solar i la muntanya. Reutilitza antics corrals de famílies que ja no els fan servir perquè ja no tenen ramat. Ha fet de Cal Tomàs la seva fortalesa. En Juanjo té un ramat de cabres ecològic: *“Tinc subvenció per ser ramader, i en tinc una altra per tenir ramaderia ecològica.[...] Jo soc una persona que treballa molt natural, ni medicaments, ni vacunes... I no gasto diners per això”*. Conscient del sacrifici que implica la vida de ramader, coincideix amb els seus col·legues en que el futur no fa gaire bona cara, sobretot pels ramaders com ell, de petit ramat de carn ecològica, diu: *“Jo crec que l’administració vol grans agroalimentàries i ja està. O hi ha un canvi de consciència de la gent, o no hi ha res a fer”*. Tot i això, se’l veu prou motivat amb

iniciatives com l'Escola de Pastors, esperant que sorgeixin somiadors com ell, que puguin continuar amb la ramaderia a petita escala.

El primer que sorprèn del Joel de Cal Travesset és la seva edat. Un jove de només 19 anys que escull ser ramader per l'amor que té cap als animals de granja, la terra i, sobretot, cap al seu avi. Una activitat que semblava perduda a la família quan el seu pare va decidir marxar a la Seu d'Urgell, deixant enrere una possible vida de ramader, no fa una altra cosa que saltar-se una generació. És aquest jove qui, amb l'ajut de la seva mare i del seu avi, reprèn la tasca de fer-se càrrec de la granja Travesset.

I no de qualsevol manera. En només un any s'ha fet amb seixanta caps de bestiar i no pretén que la cosa acabi aquí: *"vull arribar a 100 caps de bestiar"*. Tot i això, no tot són camins de roses; Joel parla de la situació econòmica: *"despeses, subvencions, guanys... He hagut de fer una inversió de 100.000 euros" [...] "tinc una subvenció de 33000 euros que em dóna l'administració, per ser pastor jove, però amb tema de falta de diners per part de l'administració i els tràmits, no la rebré fins que passin 4 anys"*. Tot i les adversitats, que podrien treure les ganes a qualsevol, el Joel continua motivat i esperant que, com a ell, a d'altres companys del curs d'agronomia els depari un futur de bonança.

Figura 3.1. Mapa de localització de les zones de pastura actuals. **Font:** ESTAM.

El mapa mostra les zones de pastura que utilitzen actualment cada un dels pagesos de la vall actualment.

3.3 INVENTARI D'INFRAESTRUCTURES RAMADERES

Un punt important en aquest estudi etnoecològic és l'inventari d'infraestructures ramaderes utilitzades actual i històricament pels ramaders de la zona d'estudi.

A partir de les entrevistes realitzades als ramaders actuals de la Vall d'Alinyà s'han localitzat totes les zones on aquest porten els seus ramats, tant d'ovelles, vaques com de cabrits, a les dues èpoques en que es divideix el calendari ramader: època freda i època estival.

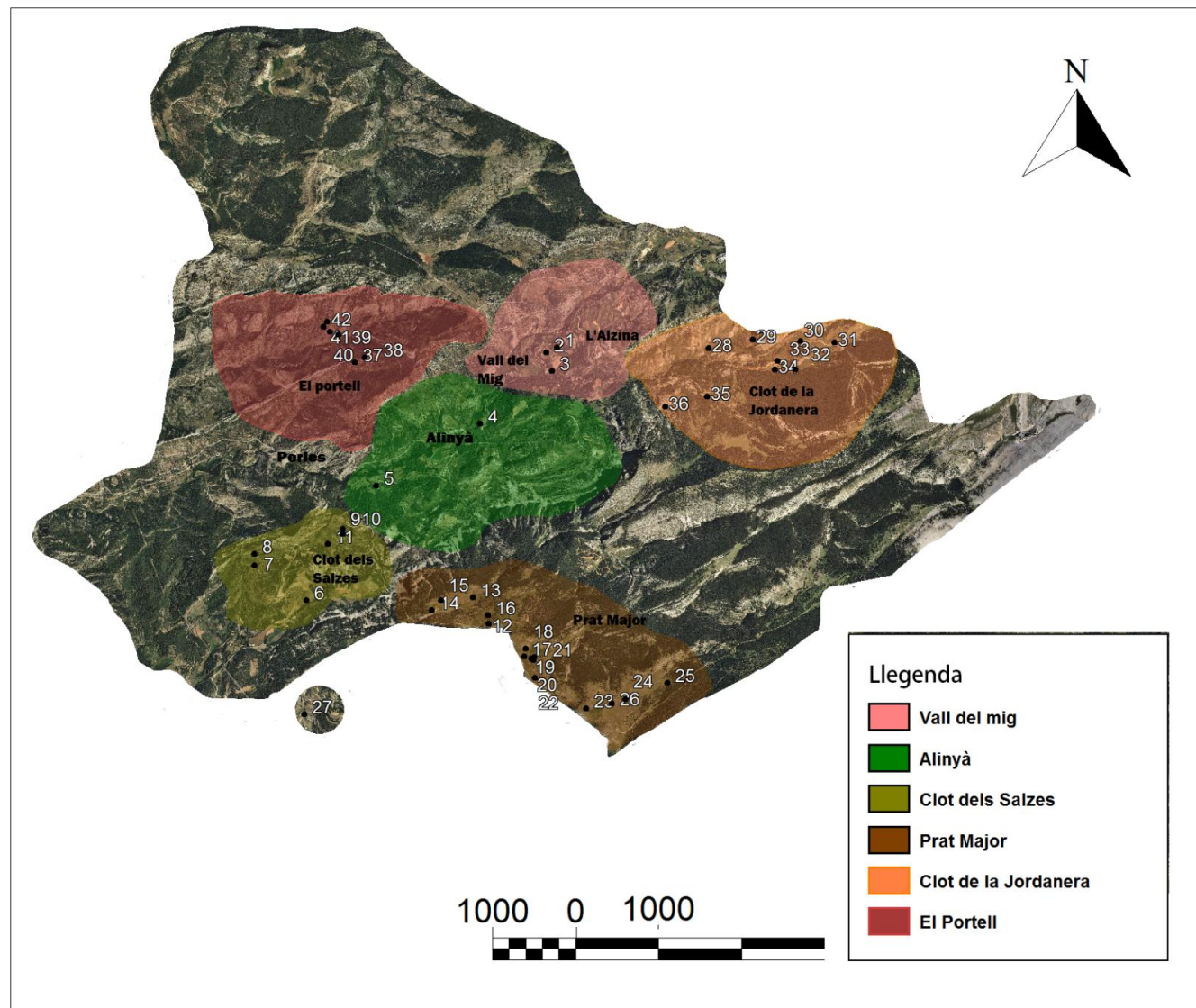
Un cop localitzades les zones es varen aglutinar en 6 grans àrees: La Vall del Mig, Alinyà, Camí del Clot i Clot dels Salzes, Prat Major, El Clot de la Jordanera i El Portell. Aquestes zones es desglossen en un seguit d'infraestructures que es presenten a continuació:

INFRAESTRUCTURES INVENTARIADES			
Zona	Vall del mig	Alinyà	Camí del Clot i Clot dels Salzes
Infraestructures	<ul style="list-style-type: none"> - Cal Gilet, corral de vaques - Cal Gilet, corral d'ovelles - Cal Graell, corral de vaques 	<ul style="list-style-type: none"> - Mànega de Cal Roset - Granja de Cal Travesset 	<ul style="list-style-type: none"> - Barraca del Casalet - Corral del Fiter - Corral del Peremiquel - Corral del Roset - Corral del Tomàs - Corral de Cal Ton de la Sort
Zona	Prat Major	Clot de la Jordanera	El Portell
Infraestructures	<ul style="list-style-type: none"> - Corral del Portet - Corral del Roset - Corral del Federico - Corral del Pubill - Corral de Patipaumes - Corral del Catxo - Corral del Manueló - Corral del Mateuet - Corral del Tenyet - Pletes de Cal Mateuet - Corral de l'Emilio - Corral del Sastre - Corral del 	<ul style="list-style-type: none"> - Corral de la Censada - L'espluga Vella - Corral del Generó - Corral de Joan Farràs - Corral de l'Agust - Corral del Gildo - Corral del Clot de les Buïgues - Corral dels Ascens - Espluga de Castellars 	<ul style="list-style-type: none"> - Barraca del Manset - Corral de Cal Mateuet - Barraca de l'Aiguader - L'espluga de l'aiguader - Barraca del Federico - Corral del Federico

	Peremaria - Corral antic del Peremaria - Barraca del vaquer - Espluga de Cordes		
--	--	--	--

Taula 3.1. Infraestructures inventariades. **Font:** ESTAM.

Figura 3.2. Mapa de zonificació d'infraestructures inventariades a la Vall d'Alinyà. **Font:** ESTAM.

Aquestes 42 infraestructures són les que hi ha presents a les sis zones ramaderes inventariades de la Vall d'Alinyà. Com es pot observar hi ha un petit ventall de tipologia d'infraestructures, és per aquest motiu que s'han elaborat les següents taules per diferenciar la forma i ús de cada tipus:

TIPUS D'INFRAESTRUCTURES RAMADERES		
Infraestructura	Pleta	Mànega de maneig
Foto		
Descripció i usos	Les pletes són tancats a l'aire lliure per poder tenir el bestiar recloses en una zona delimitada. Aquesta delimitació es fa a partir d'elements naturals com arbres i roques, però principalment amb fil elèctric	Les mànegues són infraestructures utilitzades pels ramaders gairebé de manera idèntica a les pletes, tot i això les mànegues de maneig compten amb una sortida en forma d'embut on es fa passar el bestiar d'un en un per tal de poder immobilitzar-li ho en cas de malaltia, sanejament o part.

Taula 3.2.1. Tipus d'infraestructures ramaderes. **Font:** ESTAM.

TIPUS D'INFRAESTRUCTURES RAMADERES		
Infraestructura	Corral	Barraca
Foto		
Descripció i usos	<p>Els corrals són infraestructures ramaderes amb la funció principal de guardar-hi el bestiar en cas de malaltia, part o inclemències del temps. De grans i de petit segons l'economia de la casa i el seu volum de feina. Històricament també per guardar-les al hivern. Normalment els corral tenen un segon pis amb funció de paller. Sempre fan la funció de magatzem.</p> <p>N'hi ha propers a les finques, però també a les zones estivals, apartades de les poblacions.</p>	<p>Sempre de petites dimensions, les barraques fan funció de dormitori per aquell ramaders que ho necessiten. Les barraques acostumen a estar a les zones estivals de pastura per així poder-hi fer tota la temporada i estar a prop del bestiar i de les terres de conreu.</p>

Taula 3.2.2. Tipus d'infraestructures ramaderes. **Font:** ESTAM

TIPUS D'INFRAESTRUCTURES RAMADERES		
Infraestructura	Corral amb barraca	Espluga
Foto		
Descripció i usos	<p>Els corrals amb barraca, sempre de dimensions considerables, són infraestructures ramaderes que eren utilitzades per les famílies de la Vall per passar l'època estival a la zona alta de la muntanya per estar a prop del bestiar i de les terres de conreu. Aquestes infraestructures presenten sempre un corral, un sego pis amb paller i una estança per poder-hi cuinar i fer-hi nit.</p>	<p>Les esplugues són infraestructures naturals aprofitades pels ramaders per poder-hi posar el ramat i també per poder-s'hi aixoplugar-se ells mateixos. Normalment a les esplugues que s'han fet servir amb aquesta finalitat hi ha construït un mur d'un metre d'alçada per resguardar la part baixa de la cavitat.</p>

Taula 3.2.3. Tipus d'infraestructures ramaderes. **Font:** ESTAM

Infraestructura	Carrerada	Abeurador
Foto		
Descripció i usos	<p>Les carrerades són infraestructures d'origen antròpic construïdes per tal de traslladar els animals i també per moure-s'hi el pastor.</p> <p>Les carrerades poden tenir des d'un fins a cinc metres d'amplada i llargàries de desenes de kilòmetres.</p> <p>Infraestructures indispensables per a la transhumància, activitat clau per l'aprofitament del territori en terrenys muntanyosos.</p>	<p>Es pot distingir dos tipus d'abeuradors: els d'origen natural i els d'origen antròpic.</p> <p>D'origen natural trobem fonts, rius i estanys, d'on els ramats poden veure'n directament quan estan a la muntanya.</p> <p>D'origen antròpic trobem els abeuradors: cóms, normalment allargats on es canalitza l'aigua d'una surgència o font per tal que el bestiar pugui aprofitar-la.</p>

Taula 3.2.4. Tipus d'infraestructures ramaderes. **Font:** ESTAM.

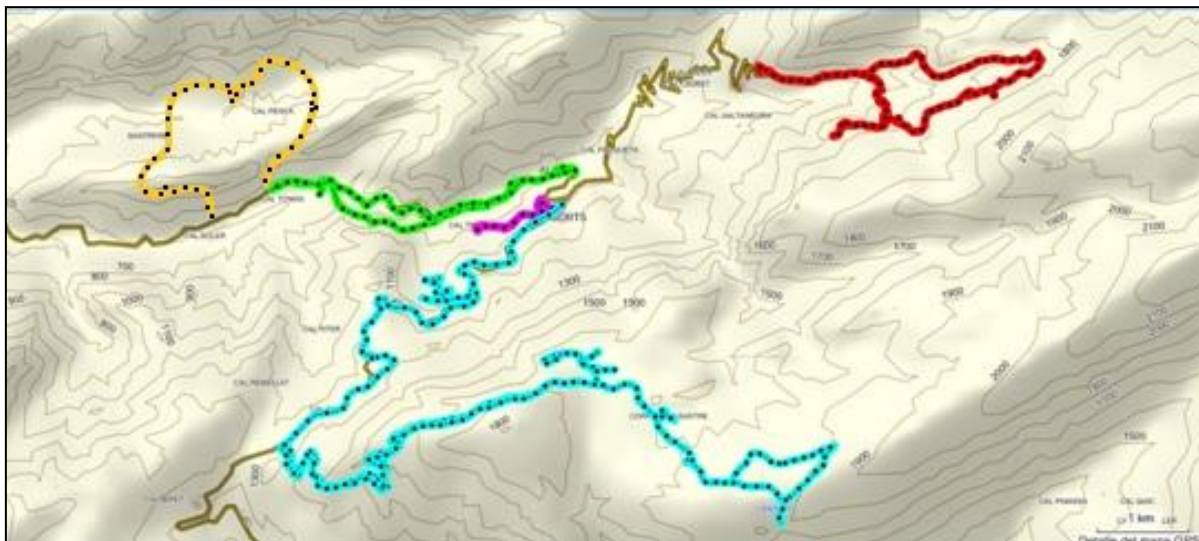
TIPUS D'INFRAESTRUCTURES RAMADERES	
Infraestructura	Granja
Foto	
Descripció i usos	<p>Infraestructura que integra la funció de vivenda i la de infraestructura ramadera en el seu si. Normalment formada per un bloc central utilitzat com a llar. Afegit a aquest nucli hi ha un seguit de blocs amb utilitat d'infraestructures ramaderes, cada un d'ells amb una funció específica.</p> <p>A més de les infraestructures ramaderes presentades amb anterioritat a les granges n'apareixen d'altres com corrals per a diferents tipus de bestiar, aquestes no contemplades en aquest estudi: porcs, conills i gallines.</p> <p>L'organització arquitectònica d'aquestes varia en superfície i forma segons la casa i les ampliacions històriques que han sofert.</p>

Taula 3.2.5. Tipus d'infraestructures ramaderes. **Font:** ESTAM.

Tal com s'ha comentat amb anterioritat la zona d'estudi es va dividir en sis zones dins de les quals s'ha inventariat les infraestructures ramaderes presents en cada una d'elles. Per fer-ho es va programar un seguit de sortides per tal de cobrir tota la superfície d'interès. Quatre d'aquestes zones són accessibles amb cotxe: Vall del Mig, Alinyà, Camí del Clot i Clot dels Salzes i Prat Major, aquest últim, però, només amb 4x4, les dues últimes només accessibles a peu per camins de muntanya: el Clot de la Jordanera i El Portell.

A la següent figura s'indiquen els cinc itineraris que es varen programar per tal d'inventariar les infraestructures:

Figura 3.3. Itineraris realitzats per inventariar les infraestructures. **Font:** ESTAM, a partir d'imatges de GPS Garmin Etrex 30.

Ruta groga: excursió a peu per camins de muntanya per tal de localitzar i inventariar les infraestructures del Portell. Ruta amb origen i destinació al voltant del poble de Perles. Ruta que passa per l'ermita de St. Ponç, els peus del Cap de Roc Galliner, tot rodejant la conca hidrogràfica del riu Nidola.

- Ruta verda: reconeixement de la zona des d'Alinyà fins a Perles i identificació a distància d'infraestructures al Clot dels Salzes.
- Ruta magenta: excursió a peu per pista forestal des del poble d'Alinyà fins a la finca de Cal Travesset.
- Ruta vermella: ruta corresponent a l'excursió proposada nº 5 per la guia de l'Alpina de la zona de la Muntanya d'Alinyà. Ruta circular amb origen i destí al poble de l'Alzina d'Alinyà que rodeja la conca del barranc de la Jordanera. Amb una petita desviació afegida pel grup d'anada i tornada per tal de poder fotografiar l'Espluga de Castellars, fora d'aquesta conca.
- Ruta blava: sortida programada amb el servei de taxi 4x4 a càrrec de l'Agustí de Cal Graell, qui també va ser l'encarregat de donar les explicacions corresponents a cada infraestructura ramadera de manera *in-situ*. En aquesta sortida es varen inventariar les infraestructures ramaderes a les zones de les Vedoses, Prat Caní, el Marcús i Prat Major. Durant la mateixa sortida també es va visitar el Camí del Clot i el Clot dels Salzes.

Carrerades com a infraestructures ramaderes

Tot i que les carrerades són considerades infraestructures ramaderes i són presents en l'àmbit d'estudi del treball, no han estat incloses a l'inventari ja que existeix un estudi molt exhaustiu inclòs al Pla Director d'Usos i Gestió de la finca de la Muntanya d'Alinyà, realitzat pel Doctor Xavier Campillo.

Descripció de les fitxes

A partir de l'inventari de totes les infraestructures presents a les zones d'interès s'ha fet una fitxa explicativa per a cada una d'aquestes. En aquestes fitxes s'hi destaca:

- 1) El nom de la infraestructura
- 2) Coordenada UTM
- 3) Propietari
- 4) Estat actual:
  - a- En bon estat d'ús
  - b- Deficiències estructurals greus: ruïnes
  - c- Deficiències estructurals moderades: problemes d'estanquitat
  - d- Deficiències estructurals lleus: goteres o petits desperfectes a finestres i/o portes
- 5) Ús actual
- 6) Ús històric
- 7) Descripció d'usos
- 8) Mapa de la planta de la infraestructura
- 9) Descripció arquitectònica

Tota la informació compresa en les fitxes és d'elaboració pròpia, incloses les fotografies i els plànols de les plantes.

ZONA 1: VALL DEL MIG

Figura 3.4. Mapa de zona de la Vall del Mig, i infraestructures compreses en aquesta zona. **Font :** ESTAM.

1

CORRAL DE VAQUES DE CAL GILET

Zona	Vall del Mig
Coord. UTM	X: 371054 Y: 4672037
Propietari	Agustí Tarrés, "Gilet"
Estat actual	En bon estat d'ús
Ús actual	Magatzem de patates
Ús històric	Corral de vaques

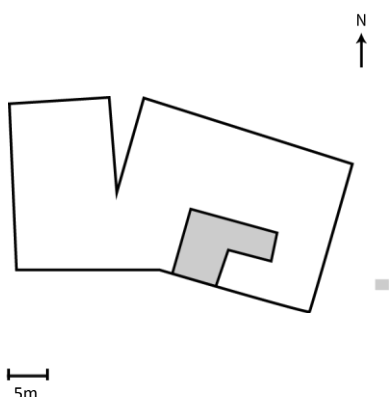

Descripció d'usos

Ens trobem a la Vall del Mig, entre Llobera i l'Alzina d'Alinyà, una zona que no està dins dels terrenys de la Fundació, fet que fa que el propi ramader sigui el propietari de l'edifici: la històrica Cal Gilet.

Es tracta d'un corral annexionat a la vivenda, en els baixos de la mateixa. Històricament havia estat funcionant com a corral on tenien les quatre vaques de la família que feien servir per treballar. Avui dia, com aquesta feina la realitzen màquines de tracció mecànica, els seu ús ha variat radicalment. Es fa servir de magatzem on hi guarden sobretot patates (en poden guardar entre 4mil i 10mil kilos de trumfos) entre d'altres hortalisses i eines per treballar el camp, com bé s'observa a la fotografia.

El mateix Agustí Tarrés de Cal Gilet n'és el propietari i el major beneficiari.

Descripció arquitectònica

Local de planta en forma de ela, amb una estància quadrada d'uns 30 m² i una de rectangular de 10 m² aproximadament.

Apuntalat amb una columna de construcció pròpia que reforça el sostre, vençut pel pes de la gran quantitat de palla que s'hi guardava antigament a la planta superior.

Construcció de pedra amb bigues de fusta, seria un perfecte garatge, tot i que millor magatzem, ja que consta d'unes condicions de frescor i humitat perfectes per a la conservació dels trumfos que s'hi guarden.

2

CORRAL D'OVELLES DE CAL GILET

Zona	Vall del Mig
Coord. UTM	X: 370927 Y: 4671979
Propietari	Agustí Tarrés, "Gilet"
Estat actual	En bon estat d'ús
Ús actual	Corral d'ovelles
Ús històric	Corral d'ovelles

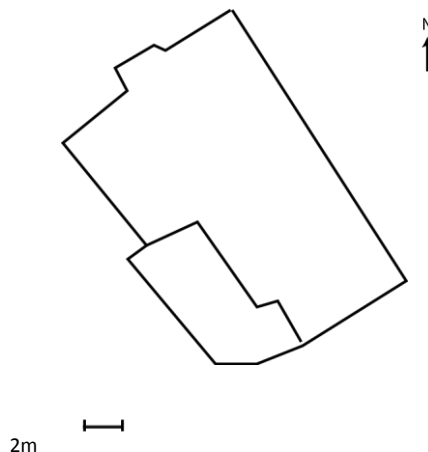

Descripció d'usos

El corral d'ovelles de Cal Gilet es troba al tros de terra que la mateixa família té davant de la casa principal.

Aquest corral històricament havia servit per guardar les més de cinc-centes ovelles que tenien a Cal Gilet, cosa que explica les grans dimensions del mateix. Consta d'uns 300 m² de planta rectangular on es distribueixen diferents sales per poder separar el ramat. Així doncs, travessant tanques i portes que el mateix ramader obre o deixa tancades segons les necessitats dels animals, trobem estàncies que s'utilitzaven per donar de menjar a les ovelles, separar-ne les malaltes, fer-les criar, ajudar-les a parir, etcètera. També trobem una espècie de pati dins el tancat on el ramat s'hi podia estar lliurement. Com a la majoria de corrals d'aquestes dimensions, no pot faltar la planta superior, de mateixes dimensions que la planta inferior coberta, que es feia servir de paller on guardar les milers de tones de palla que consumia un ramat tant gran.

Actualment el fa servir el mateix Agustí per guardar el seu actual ramat.

3

CORRAL DE VAQUES DE CAL GRAELL

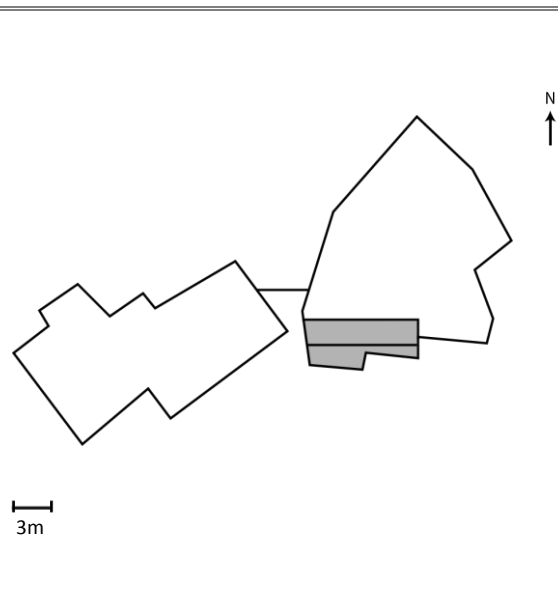
Zona	Vall del Mig
Coord. UTM	X: 370942 Y: 4671747
Propietari	Agustí, "graell"
Estat actual	En bon estat d'ús
Ús actual	Corral de conills i magatzem
Ús històric	Corral de vaques

Descripció d'usos

El corral de vaques de Cal Graell el trobem enganxat a la mateixa casa, a la Vall del Mig a prop de Llobera. Antigament s'utilitzava per guardar les vaques que tenia la família, unes 40, on s'hi feia tot: posar-les de menjar, fer-les parir, etcètera.

Actualment el fan servir com a magatzem, d'eines sobretot, i principalment com a corral de conills, on la Pilar en té més de cent i els fa criar per vendre'ls. El dia de la nostre visita tenien també, un parell de vedells molt joves però, no és lo habitual.

Descripció arquitectònica

Cobert d'uns 100m² de planta rectangular allargada amb dues sortides, una a cada extrem. També consta d'una zona exterior amb una simple teulada però sense parets.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta.

4

PLETA DE CAL GRAELL

Zona	Vall del Mig	
Coord. UTM	X: Y:	
Propietari	Agustí , “graell”	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Tancat per les vaques	
Ús històric	Tancat per les vaques	

Descripció d'usos

Es tracta d'un tancat a cel obert on es guarden les vaques a l'hivern, estan agrupades per combatre el fred i se les abasteix de aigua i menjar fàcilment.

Descripció arquitectònica

És una infraestructura molt senzilla i bàsica d'uns 400m² de planta més o menys rectangular, delimitada per una banda per un alzinar, per una altra per un desnivell del terreny amb algun arbre i per les altres dues cares amb filat elèctric.

ZONA 2: ALINYÀ

Figura 3.5. Mapa de zona d'Alinyà, i infraestructures compreses en aquesta zona. **Font:** ESTAM.

5

MÀNEGA DE CAL ROSET

Zona	Llobera, Alinyà.	
Coord. UTM	X: 370126 Y: 4671076	
Propietari	Carlos de Cal Roset	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Mànega de maneig	
Ús històric	Mànega de maneig	

Descripció d'usos

Al mig del barri de Llobera, just a sota de Cal Peretó, trobem la mànega de maneig del Carlos de Cal Roset.

Aquesta mànega es fa servir per fer passar el bestiar ja sigui per contar els animals, fer sanejament i controls pertinent o per curar-los donat el cas. Es tracta d'una infraestructura amb un ús tant simple com concret, pel que aquest no ha canviat amb el pas dels anys.

Descripció arquitectònica

Infraestructura de metall en forma d'embut per on es fa passar el bestiar d'un en un. Amb una porta a cada extrem per poder immobilitzar-les i accedir-hi amb facilitat pels costats.

6

GRANJA TRAVESSET

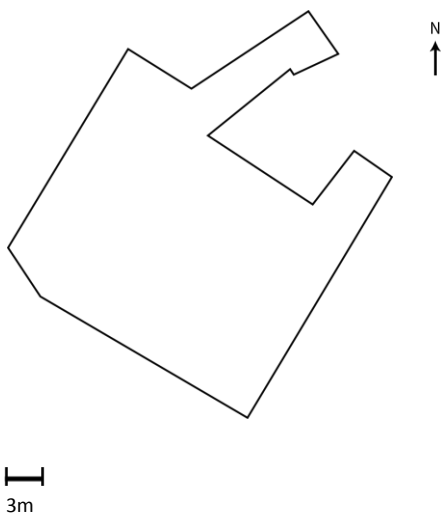
Zona	Alinyà
Coord. UTM	X: 368877 Y: 4670372
Propietari	Joel
Estat actual	En bon estat d'ús
Ús actual	Granja de vaques
Ús històric	Granja de vaques

Descripció d'usos

La granja Traveset la trobem a mig camí entre Llobera i el nucli d'Alinyà.

Antigament la feia servir l'avi del Joel pel mateix que la fa servir ara el nét: és una granja on es duen a terme tots els treballs que requereix l'activitat de ramader. És una infraestructura molt gran al peu de la casa on trobem zones per alimentar les vaques, fer-les parir i criar, i amb una extensió de terreny on també poden hi pastar.

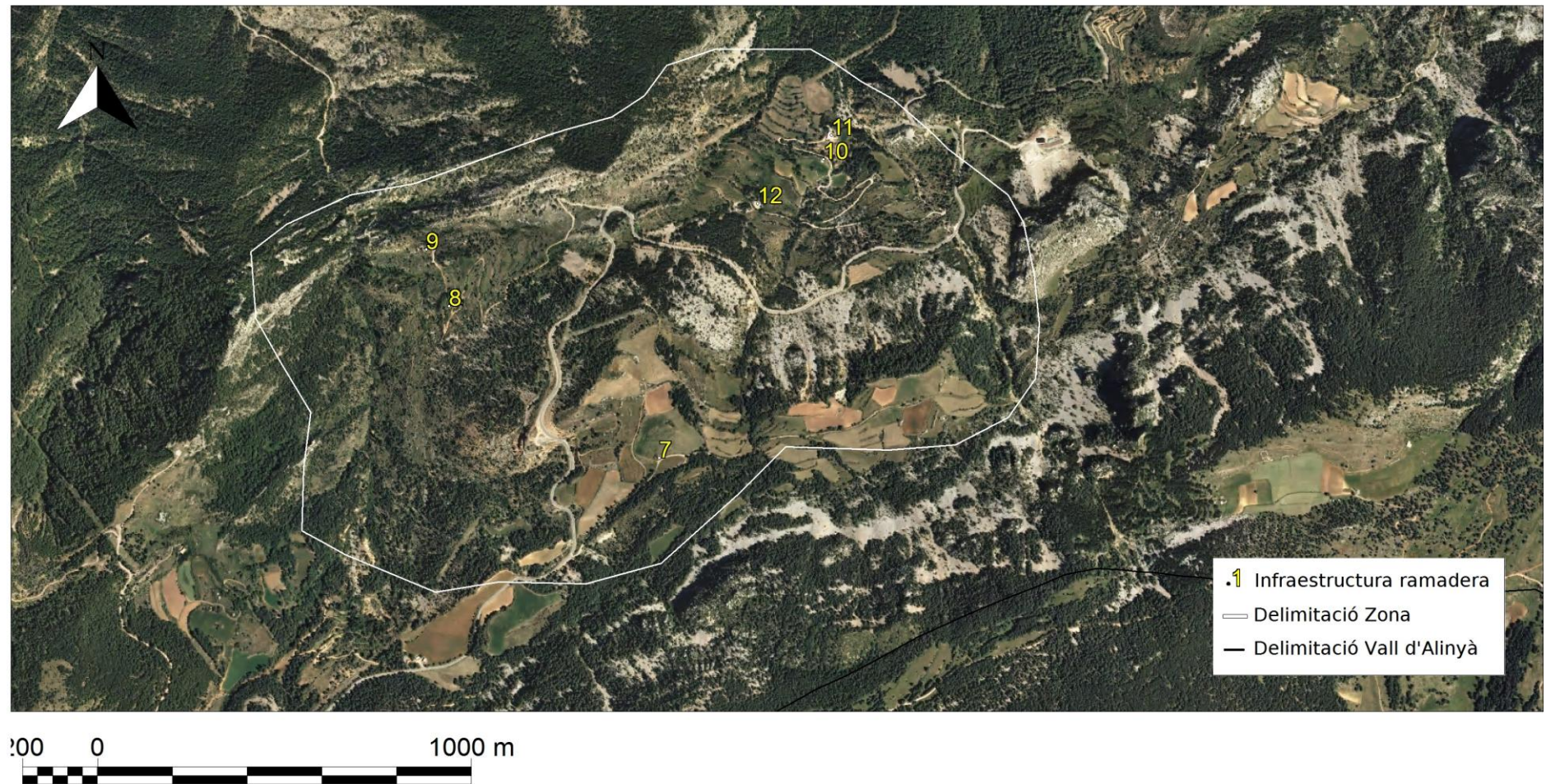

Descripció arquitectònica

Construcció de ciment amb dues parets i dos laterals oberts (tancats amb portes i baranes) d'uns 300m². La separació de les diferents zones està feta amb murs baixos també de ciment.

Es troba dins un terreny d'unes dues hectàrees on les vaques poden pastar al seu aire.

ZONA 3: CAMÍ DEL CLOT I CLOT DELS SALZES

Figura 3.6. Mapa de zona del Camí del Clot i Clot dels Salzes, i infraestructures compreses en aquesta zona. **Font:** ESTAM.

7

BARRACA DEL CASALET

Zona	Camí del Clot de salzes	
Coord. UTM	X: 368039 Y: 4668991	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Paller i magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem i barraca per dormir-hi	

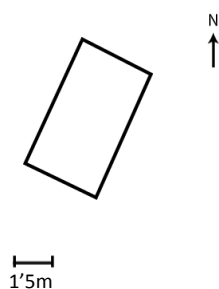
Descripció d'usos

La barraca del Casalet es troba en terrenys de la fundació, tocant la carretera que baixa de prat major abans d'arribar al clot de salzes.

Aquesta barraca havia funcionat antigament com a refugi esporàdic pel ramader, on poder fer nit si se li feia de nit o es posava a ploure. També s'hi guardava palla, poca cosa, per tenir-ho a l'abast en algun moment en que ho requerís.

Actualment només s'hi guarda palla i poder alguna eina del camp.

Descripció arquitectònica

Cobert té 12 m² d'una sola planta amb un porxo petit a fora.

Les parets estan fetes de totxana vista i es conserven molt bé, així com la teulada que també es troba en bon estat.

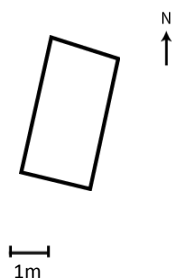
Zona	Camí del Clot de salzes	
Coord. UTM	X: 368475 Y: 4669412	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Paller i magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem i barraca	

Descripció d'usos

El corral del Fiter es troba en una petita vall arribant al Clot de salzes baixant per la carretera que ve de Prat major.

Històricament s'havia utilitzat com a magatzem d'eines del camp, paller i com a possible refugi on el ramader podia passar la nit en cas de necessitar-ho.

Actualment només s'hi guarden eines, patates i quelcom de palla.

Descripció arquitectònica

Cobert de 10 m² aproximadament, de dues alçades. La part de dalt com a paller i la de baix com a magatzem i barraca.

L'estat del teulat com el de les parets és bo.

Construcció de pedra amb bigues de fusta i teulada de teules.

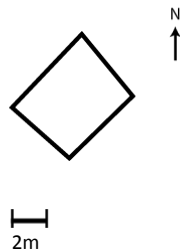
Zona	Camí del Clot de salzes	
Coord. UTM	X: 367415 Y: 4669551	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Paller i magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem i corral	

Descripció d'usos

El corral del Peremiquel es troba a un turonet enfonsat a una petita vall baixant de Prat major, abans d'arribar al clot de salzes. Tocant al corral del Fiter.

Antigament havia fet de corral per al ramat, de paller i de magatzem d'eines per treballar el camp.

Actualment s'utilitza només per fer de paller i com a magatzem d'eines i patates.

Descripció arquitectònica

Cobert d'uns 20 m², de dos pisos: el de dalt per fer de paller i el de baix per a guardar-hi el ramat, i les eines.

L'estat de la teulada és bo, així com l'estat de les parets.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulada de teules.

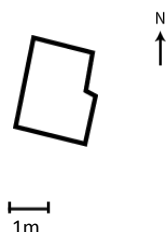
Zona	Clot de salzes	
Coord. UTM	X: 368478 Y: 4669788	
Propietari	Carlos de Cal Roset	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Paller i magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem i corral per a vaques.	

Descripció d'usos

El corral del Roset el trobem al Clot de salzes.

Antigament s'havia utilitzat per a guardar-hi vaques, donar-les de menjar i guardar palla al cobert exterior.

Actualment el Carlos no les guarda les vaques pel que només el fa servir com a paller i per guardar-hi eines.

Descripció arquitectònica

Cobert de 25 m² de planta quadrada i una sola alçada, amb un porxo annexa.

L'estat de la teulada és bo, com també ho és el de les parets.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat de teules.

Zona	Clot de salzes
Coord. UTM	X: 368501 Y: 4669851
Propietari	Juanjo
Estat actual	En bon estat d'ús
Ús actual	Magatzem, paller i corral de cabres.
Ús històric	Magatzem, paller i corral per a ramat

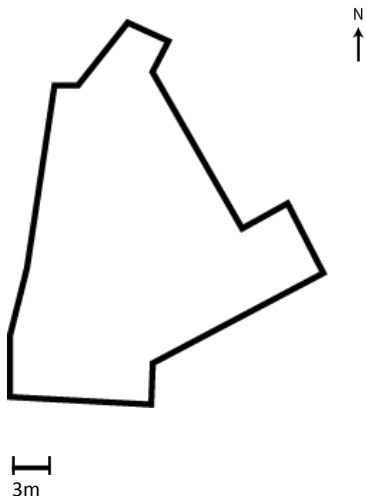

Descripció d'usos

El corral del Tomàs el que avui dia utilitza el Juanjo per tenir-hi les cabres a la tardor. Es troba al Clot de salzes.

Antigament s'utilitzava de paller, magatzem i corral per a ovelles.

Actualment el Juanjo l'ha convertit en la seva "granja" particular, on té tota una sèrie d'infraestructures i maquinària necessària per tenir-hi les cabres. És un complex molt gran, dividit per seccions segons les necessitats dels animals, rodejat d'unes tres hectàrees de terreny on poden pastar.

Descripció arquitectònica

L'edifici és de planta més o menys quadrada amb dues alçades, construït en pedra cimentada, blocs de formigó i teulada de teules. La major part de la construcció és oberta a l'exterior, consta tres parets i la teulada.

La resta està construït amb separadors de metall i tancat amb tanques d'alumini i filferro.

Zona	Clots de salzes	
Coord. UTM	X: 368300 Y: 4669673	
Propietari	Ton de la sort	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Magatzem i paller	
Ús històric	Magatzem, paller i corral	

Descripció d'usos

Aquesta infraestructura està situada al Clot dels Salzes i molt propera al corral del Tomàs.

No tenim molta informació sobre aquesta infraestructura ja que no ens e entrevistat amb el propietari, ja que no es una figura d'interès per al nostre treball. El dia que ens hi vam acostar amb l'Agustí de Cal Graell no ens hi vàrem poder acostar ja que estava vigilat per un gos de raça mastí dels Pirineus.

Tot i així podem veure que l'ús actual és de magatzem per a eines i maquinària agrícola.

Històricament es feia servir coa magatzem, paller i corral.

	Descripció arquitectònica
	<p>Consta de dues parts. Una d'oberta (porxo) d'uns 80m², de planta en forma de ela, molt alta, de tres parets, una teulada d'una sola vessant que s'aguanta sobre columnes.</p> <p>Una altra de planta quadrada d'uns 60m², dues plantes i teulada d'una sola vessant.</p> <p>Construïdes en pedra cimentada, formigó, planxes de metall i teulada de teules.</p>

ZONA 4: PRAT MAJOR

Figura 3.7. Mapa de zona de Prat Major, i infraestructures compreses en aquesta zona. **Font:** ESTAM.

13**ESTANY DE PRAT CANÍ**

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 368290 Y: 4668244	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús (gelat segons temporada)	
Ús actual	Abastir d'aigua el bestiar	
Ús històric	Abastir d'aigua el bestiar	
Descripció d'usos		
<p>Infraestructura natural que consta del conjunt de dos basals naturals que tenen aigua durant tot l'any. A l'hivern aquesta aigua es congela i les vaques baixen a la zona de pastura de l'època freda.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Dos basals circulars amb contingut variable d'aigua segons la temporada però que mai s'assequen del tot. En desconexim la profunditat però podem dir que tenen 3m de diàmetre el petit i 6m el gran.</p>

14 CORRAL DEL PORTET

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 369661 Y: 4669000	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En runes	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Paller, magatzem i corral	

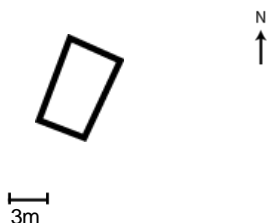
Descripció d'usos

El corral del Portet, o corral del Ton de la Sort, és la primera infraestructura que es troba pujant des d'Alinyà cap a Prat Major, la zona més gran de pastura dins dels terrenys de la Fundació on pasturen els ramaders de la zona.

Aquesta infraestructura, ara en ruïnes, va ser feta servir com a paller, corral i magatzem per a les eines.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

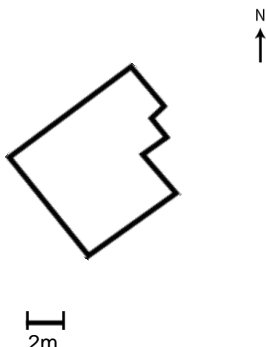

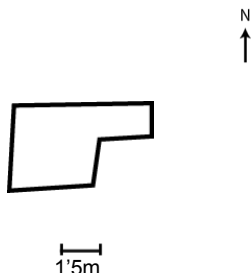
Dues sales comunicades entre elles per un porta. Cada sala fa uns 15 m².

Tot i que les parets estan en ruïnes conserven força alçada, senyal que aquesta edificació tenia dos pisos, el de dalt per fer de paller i el de baix per fer de corral i de magatzem.

Construcció de pedra cimentada, restes de bigues de fusta i teules.

15 CORRAL DEL ROSET

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 370095 Y: 4669067	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca	
Descripció d'usos		
<p>El corral del Roset es troba a pocs metres del corral del Portet.</p> <p>Aquest corral encara es fet servir pel Carlos de Cal Roset, ramader de la zona. Aquest el fa servir per guardar-hi maquinària que fa servir a l'hora de cultivar i recollir patates, també el fa servir per guardar-hi fil elèctric i pals per aguantar-lo ja que l'utilitza poc com a corral, tot i que si que ho fa si les circumstàncies l'hi ho demanen.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Construcció que consta de dos espais. El primer d'uns 10 m² és un cobert, aguantat per tres pilars, on hi guarda maquinària. El segon, més gran, amb uns 25 m², és una única sala amb un pilar al mig on hi pot guardar les vaques.</p> <p>Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat.</p>

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 370130 Y: 4669219	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals moderades	
Ús actual	Magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca	
Descripció d'usos		
<p>Aquest corral es troba exactament a la zona de prat caní, un planell de la muntanya d'Alinyà on encara s'hi cultiva patates.</p> <p>Històricament aquest corral tenia un ús principal de paller i corral, també de magatzem. A l'interior encara s'hi conserven un parell de menjadores.</p> <p>Actualment només serveix com a magatzem.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Única sala d'un 15 m² de dos pisos, el primer com a corral, on encara hi són les menjadores, el segon de paller.</p> <p>A la part de darrere té un petit cobert d'uns 2 m², per poder-hi guardar algun estri.</p> <p>Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat. El sostre presenta algunes deficiències: en dies de pluja hi ha goteres.</p>

17 CORRAL DEL PUBILL

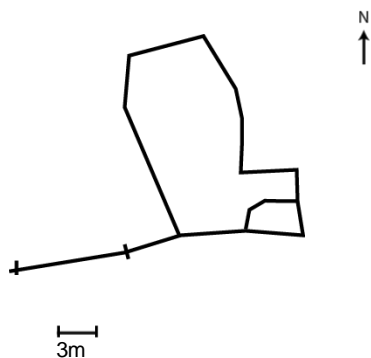
Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 369662 Y: 4668993	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En runes	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca	

Descripció d'usos

Aquest corral, un dels més grans i més complets de la vall d'Alinyà, es troba exactament al Prat Caní, a uns 100 metres del corral del Federico.

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp. A més a més, A més a més a l'estiu el padrins hi pujaven a viure. hi havia una cuina, ja que vem observar coberts, estris de cuina, una xemeneia, una estufa i una cisterna. El corral esta rodejat per un mur d'un metre per assecar la palla i així evitar també que se li enduqués el vent.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Cobert d'uns 200 m² de forma rectangular, format per un conjunt de sales on podem destacar la cuina, única sala que segueix d'en peus, amb estris de cuina i una xemeneia. Aquest corral esta rodejat per un mur d'un metre.

Les restes de ruïnes que queden tenen una alçada considerable, per tant indica que hi havia un segon pis que s'usava de paller

Construcció de pedra cimentada amb restes tant de bigues de fusta com de teules del taulat

18 CORRAL DE PATIPAUMES

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 370227 Y: 4668844	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca	

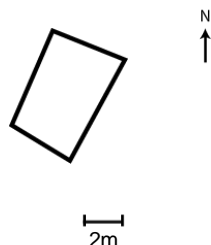
Descripció d'usos

Aquest corral es troba entre la zona del Prat Caní i el Prat Major. En desús com a mínim des de fa 40 anys.

Històricament amb totes les quatre funcions d'una infraestructura ramadera: corral, paller, magatzem i barraca.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Una única sala d'uns 20 m² amb un segon pis que només ocupa mitja estança, aquesta aguantada per un pilar.

A fora, adossat un cobert d'uns 12 m².

Construcció de pedra cimentada, s'observen restes de bigues de fusta. Les teules ja no hi són perquè s'han reaprofitat en altres infraestructures.

19**ESTANY DE PRAT MAJOR**

Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X:371485 Y:4667654	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Abastir d'aigua el bestiar	
Ús històric	Abastir d'aigua el bestiar	
Descripció d'usos		
Infraestructura natural que es basa en el reaprofitament de l'aigua estancada per a que begui el bestiar.		
		Descripció arquitectònica
		De planta circular té al voltant de 10m de diàmetre.

20 CORRAL DEL CATXO

Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 370661 Y: 4668320	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Magatzem	
Ús històric	Paller i magatzem	

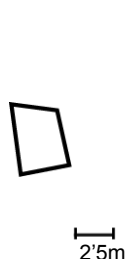
Descripció d'usos

Aquest corral es troba a la zona del Marcús, una zona on històricament hi pujaven quatre famílies a treballar durant la època estival.

Aquesta construcció, la més modesta de la zona només és feia servir com a paller i magatzem, podia ser feta servir com a barraca si les condicions ho reclamaven, però no era la seva funció principal.

Actualment encara es fa servir per les mateixes tasques, ja que es conserva en molt bon estat.

Descripció arquitectònica

Una única sala d'uns 10 m², de dos pisos. Cada un amb una entrada, ja que el terreny va permetre aquesta construcció.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat.

L'estat de la infraestructura és bo.

21 CORRAL DEL MANUELÓ

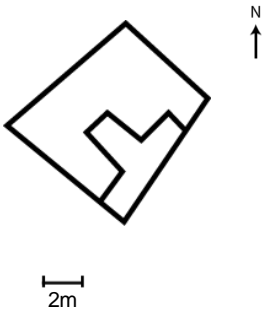
Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 370675 Y: 4668387	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals moderades	
Ús actual	Magatzem	
Ús històric	Paller i magatzem, corral i barraca	

Descripció d'usos

Aquest corral es troba a la zona del Marcús, una zona on històricament hi pujaven quatre famílies a treballar durant la època estival.

Aquesta construcció de força més superfície que el corral del Catxo servia durant tota l'època estival com a barraca per la família de Cal Manueló. La infraestructura compta amb un tancat per tenir-hi el ramat i un cobert per als animals si fa mal temps. A la part de dalt i té una sala que es feia servir com a paller, adossat a aquest a una part més baixa hi ha la barraca on passaven les nits.

Actualment aquest corral, tot i tenir deficiències estructurals força greus, encara conserva una part del cobert intacta, a més a més de la barraca i el paller, és per aquest motiu que encara es conserva per la família per poder-la fer servir com a magatzem per les tasques referents a la collita de patates.

	Descripció arquitectònica
	<p>Una superfície total d'uns 100 m², de la qual la meitat aproximadament són corral, cobert i descobert. El paller de dalt d'uns 40 m² i la barraca, modesta, d'uns 5 m².</p> <p>Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat. Consta d'un sistema de pilars per sustentar el cobert del corral.</p>

22

CORRAL DEL MATEUET

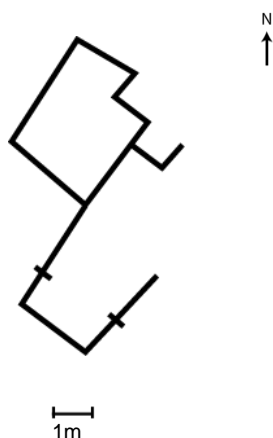
Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 370753 Y: 4668292	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals lleus	
Ús actual	Magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca	

Descripció d'usos

Aquest corral es troba exactament al Marcús

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, ja que hi ha menjadores, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp.

Actualment s'utilitza com a magatzem, ja que hi ha cistells i bosses de patates

Descripció arquitectònica

Cobert de 25 m², d'una planta, formada per dues sales una de 15 m², per al ramat i guardar palla i la segona sala de 5 m², que era la barraca on dormia el pastor.

El corral està en bon estat.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat de teules.

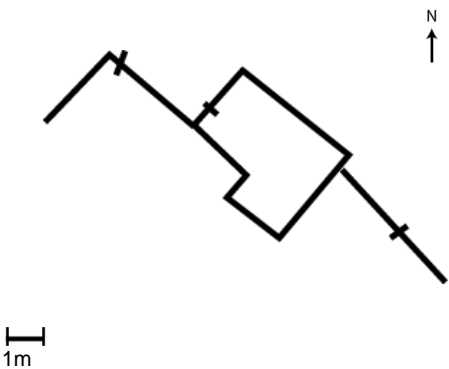
Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 370779 Y: 4668275	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals lleus	
Ús actual	Magatzem i barraca	
Ús històric	Paller i magatzem, corral i barraca	

Descripció d'usos

Aquest corral es troba a la zona del Marcús, una zona on històricament hi pujaven quatre famílies a treballar durant la època estival.

Aquesta barraca, de la mateixa manera que la resta de corrals de la zona del Marcús, era la vivenda de la família de Cal Tenyet a l'època de bonança ambiental. El corral consta de paller, barraca i corral.

Actualment la fa servir l'Agustí de Cal Gilet, que va comprar la construcció a la família que la usava. La fa servir com a barraca si se l'hi fa tard els dies que puja a collir patates. La infraestructura consta també d'un paller al pis de dalt i corral a la zona de baix.

	Descripció arquitectònica
	<p>Construcció de pedra cimentada bigues de fusta i teulat. En molt bon estat, habitable si les condicions ho demanen.</p> <p>Una superfície total d'uns 35m², a la part de baix hi ha el corral i la barraca, aquesta dividida en dues sales: la cuina i el dormitori. A la part de dalt el paller.</p>

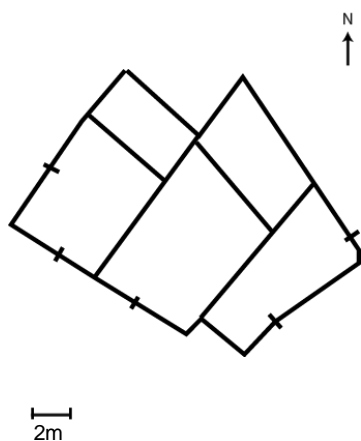
Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 370777 y: 4668308	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals moderades	
Ús actual	Corral i pleta	
Ús històric	Paller, corral i pleta	

Descripció d'usos

Aquest corral es troba exactament al Marcús

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les.

Actualment aquest corral es troba en ús.

Descripció arquitectònica

Pleta d'uns 150 m², formada pel corral de 60 m² i un patí exterior de 100 m² envoltat per un mur de dos metres d'alçada

Tant l'estat de la teulada com la de les parets es bona, encara que hi ha llocs puntuals que pot entrar molta aigua en cas d'un ruixat intens

Construcció de pedra cimentada amb presència de restes de bigues de fusta.

25 CORRAL DE L'EMILIO

Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 370882 Y: 4668249	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Paller i magatzem, corral i barraca	

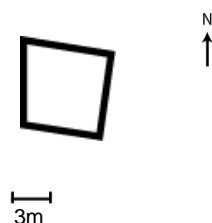
Descripció d'usos

Aquesta infraestructura és la primera que es troba quan s'arriba a Prat Major.

Històricament havia desenvolupat totes les funcions: la de corral, magatzem, paller i barraca.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Amb una planta d'uns 50 m² aquesta infraestructura consta de tres sales a la planta baixa: barraca i corrals. La planta de dalt feia la funció de paller.

Construcció de pedra cimentada, no s'observen restes ni de bigues de fusta ni de teules, ja que els altres ramaders de la zona ho hauran comprat per poder-ho aprofitar en altres infraestructures.

26 CORRAL DEL SASTRE

Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 371461 Y: 4667862	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral, paller i magatzem	

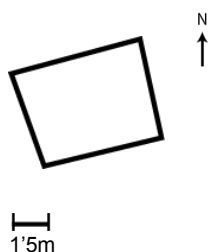
Descripció d'usos

El corral del Joan Farràs es troba en terrenys comunals de la muntanya d'Alinyà, al cap de la conca hidrogràfica del barranc de la Jordanera.

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Cobert de 20 m², de dos pisos: el de dalt per fer de paller i magatzem i el de baix per a guardar-hi el ramat,.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat de teules. L'estat de les bigues és acceptable mentre que la taulada està en ruïnes.

27 ABEURADOR CUBA

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X:371485 Y:4667654	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Abastir d'aigua el bestiar	
Ús històric	Abastir d'aigua el bestiar	
Descripció d'usos		
<p>Es tracta d'un cuba d'aigua d'un camió connectada a una banyera que s'omple a mesura que baixa l'aigua de l'interior de la cuba per gravetat. Un cop l'any puja un tractor per omplir-la de nou, així que té un lloc permanent on el bestiar pot apropar-se a beure amb facilitat.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Una cuba d'aigua d'uns 7.000 m³ connectada a una banyera estàndard a la que baixa l'aigua per gravetat.</p>

28 CORRAL DEL PEREMARIA

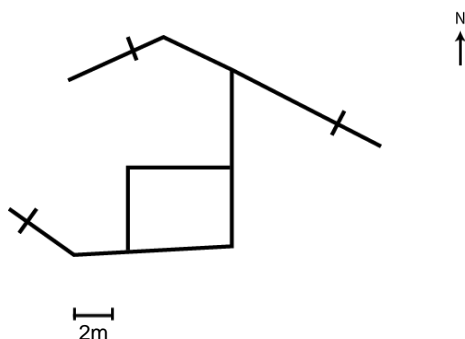
Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 371918 Y: 4667995	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Barraca i magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca	

Descripció d'usos

Històricament aquesta havia estat una de les dues barraques del vaquer de la muntanya d'Alinyà, que era la persona que es cuidava de tots els caps de bestiar dels ramaders de la zona. Aquesta infraestructura, per tant, havia desenvolupat la funció de barraca i magatzem.

Actualment encara fa la funció de barraca, a dins hi ha llits i estris de cuina de cuina moderns, cosa que indica que encara s'utilitza pels vilatans d'Alinyà que ho necessiten.

A l'exterior de la construcció es pot observar una mànega que fan servir per fer els sanejaments dels caps de vacum.

Descripció arquitectònica

Única sala d'uns 30 m². A dins un dels racons ocupat pel llit, un altre per la cuina i la resta d'habitable feia de paller en un passat.

Ruïnes al costat nord de la infraestructura de l'antic corral.

Mànega moderna de ferro i fusta que va des de les restes del corral fins a la porta de la barraca.

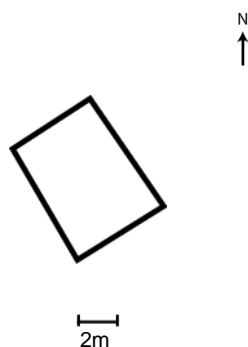
29**CORRAL ANTIC DEL PEREMARIA**

Zona	Prat Major	
Coord. UTM	X: 372456 Y: 4668177	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral	

Descripció d'usos

Aquest corral històricament servia com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles i per a guardar les ovelles davant del mal temps i com a barraca per al pastor.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Tot i estar en ruïnes s'intueix una única sala d'uns 10 m². formada per dues plantes , s'usava com a paller mentre que la planta inferior servia de corral

Construcció de pedra seca, s'observen restes de bigues de fusta.

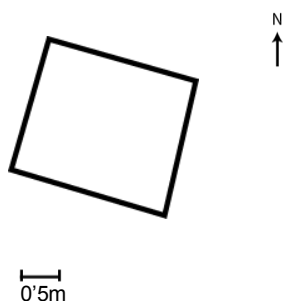
Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 371918 Y: 4667995	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Magatzem	
Ús històric	Barraca i magatzem	

Descripció d'usos

Una de les dues barraques que havien usat els vaquers de la Vall d'Alinyà. Aquest, construïda durant els anys 60'.

Històricament aquesta infraestructura només ha servit com a cabana per a la persona responsable dels ramats dels ramaders d'Alinyà i la resta de poble que portessin el bestiar aquí.

Actualment es fa servir com a magatzem pels ramaders si ho necessiten.

Descripció arquitectònica

Única sala d'un 8 m² on hi havia una petita xemeneia i espai per posar-hi un llit.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat.

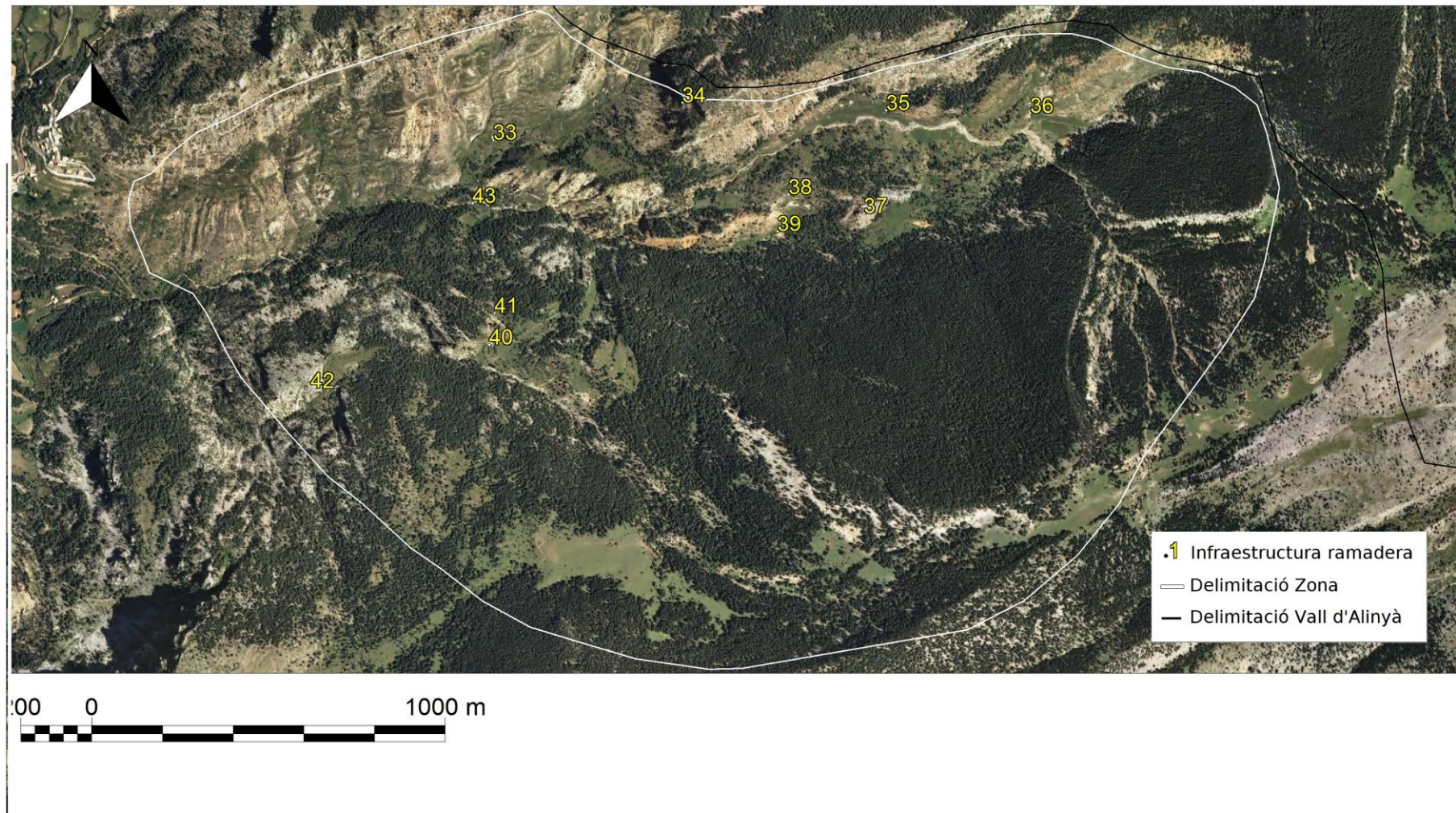
31 **ESTANYET DE LA CADOLLA**

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X:372159 Y:4667904	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Abastir d'aigua el bestiar	
Ús històric	Abastir d'aigua el bestiar	
Descripció d'usos		
Infraestructura natural on el bestiar pot cobrir les seves necessitats d'aigua ja que en té durant tot l'any.		
		Descripció arquitectònica
		Un basal natural de contingut variable d'aigua, amb profunditat desconeguda.

Zona	Prat major	
Coord. UTM	X: 368013 Y: 4667779	
Propietari	Pertanyent al Municipi de Cambrils	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral i magatzem	
Descripció d'usos		
<p>Aquesta espluga no forma part de la zona de Prat Major, de fet no forma part ni del municipi de Fígols i Alinyà, sinó al de Cambrils. De totes maneres ens va semblar una infraestructura digna de ser inventariada, ja que si que ha sigut utilitzada històricament pels ramaders d'Alinyà.</p> <p>Aquesta espluga tenia la funció de corral per guardar-hi el ramat d'ovelles, com a magatzem i també per que el pastor hi fes nit en cas de ser necessari.</p> <p>Actualment es troba en desús. Hi ha un carro abandonat.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Espluga d'uns 60 metres d'alçada.</p> <p>A uns 5 metres del fons de la cavitat hi ha un mur de pedra seca d'un metre d'alçada per tal de resguardar als ramats i pastors que si varen refugiar.</p>

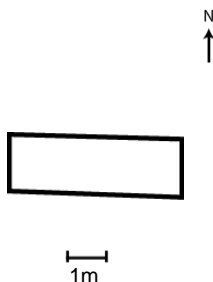

ZONA 5: CLOT DE LA JORDANERA

Figura 3.8. Mapa de zona del Clot de la Jordanera, i infraestructures compreses en aquesta zona. **Font:** ESTAM.

Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 373024 Y: 4672305	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Paller i magatzem	
Ús històric	Paller, magatzem i corral	
Descripció d'usos		
<p>El corral de la Censada es troba en terrenys comunals de la muntanya d'Alinyà, al principi del camí que surt del poble de l'Alzina d'Alinyà i que rodeja el barranc de la Jordanera per tornar al mateix punt de sortida.</p> <p>Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp.</p> <p>Actualment només fa de magatzem i paller, ja que no hi ha ramats d'ovelles en aquesta zona d'Alinyà.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Cobert de 10 m², on s'hi guarda maquinària agrícola, adossat a una sala de 30 m² de dos pisos: el de dalt per fer de paller i el de baix per guardar-hi el ramat en cas de necessitar-ho.</p> <p>L'estat del teulat com el de les parets és bò.</p> <p>Construcció de pedra encimentada amb bigues de fusta i teulat de teules.</p>

34 L'ESPLUGA VELLA

Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 373392 Y: 4672362	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral	
Descripció d'usos		
<p>L'Espluga Vella es troba en terrenys comunals de la muntanya d'Alinyà, al camí que surt del poble de l'Alzina d'Alinyà uns 500 metres més endavant del corral de la Censada. A la cara solana de la conca.</p> <p>No es tracta d'una espluga freqüentada històricament tot i que sí que se n'ha fet ús puntualment per tal d'aixoplugar el ramat del vent o de la pluja.</p> <p>Actualment es troba en desús.</p>		
		Descripció arquitectònica
		Espluga d'uns 100 metres d'alçada

Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 374159 Y: 4672098	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	Desús	
Ús històric	Paller, magatzem i corral per a ovelles	

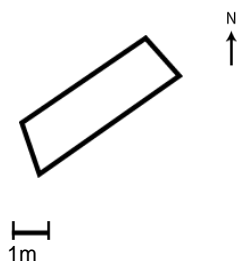
Descripció d'usos

El corral de Cal Generó es troba en terrenys comunals de la muntanya d'Alinyà, a mig camí entre l'espluga vella i el cap de la conca de la Jordanera. A la cara solana de la conca.

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp.

Actualment aquest corral es troba en ruïnes.

Descripció arquitectònica

Dues sales separades de 10 i 15 m² respectivament que tenien ús de corral, magatzem, paller i possiblement de vivenda per a la família de Cal Generó a l'època estival.

Construcció de pedra encimentada amb presència de restes de bigues de fusta.

36**CORRAL DEL JOAN FARRÀS**

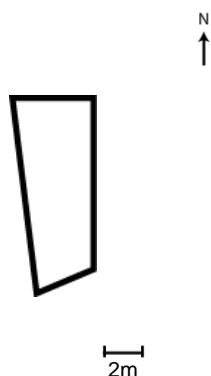
Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 374537 Y: 4672352	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals moderades	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral	

Descripció d'usos

El corral del Joan Farràs es troba en terrenys comunals de la muntanya d'Alinyà, al cap de la conca hidrogràfica del barranc de la Jordanera.

Corral que històricament s'havia fet funcionar com a corral per guardar les ovelles en cas de necessitat.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Una única sala d'uns 40 m². Ja que la única tasca d'aquesta Infraestructura era la de resguardar el ramat d'ovelles, l'edifici fa poc més d'un metre i mig d'alçada.

Sense finestres, però si tres entrades amples a la mateixa façana que permeten una fàcil circulació del bestiar.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat de teules.

37

CORRAL DELS PLANELLS DE L'ORRI o CORRAL DE L'AGUSTÍ

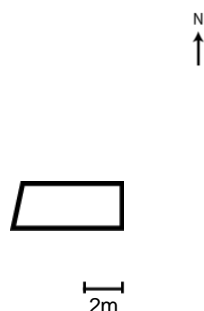
Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 374119 Y:4672344	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral i magatzem	

Descripció d'usos

El corral de l'Agustí es troba en terrenys comunals de la muntanya d'Alinyà. Aquest a la banda obaga de la conca del Barranc de la Jordanera.

Aquest corral devia poder servir per a guardar les ovelles davant del mal temps. De més alçada que el Corral de Joan Farràs servia també per a guardar-hi eines per al camp.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Tot i estar en ruïnes s'intueix una única sala d'uns 10 m².

Construcció de pedra seca, s'observen restes de bigues de fusta.

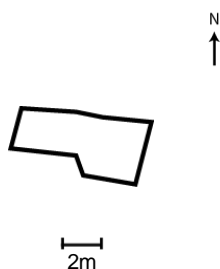
Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 374030 Y: 4672002	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral i magatzem	

Descripció d'usos

El corral del Gildo es troba en terrenys comunals de la muntanya d'Alinyà. A la banda obaga de la conca del Barranc de la Jordanera.

Aquest corral servia tant per a refugi dels ramats d'ovelles com a magatzem per a guardar-hi eienes per al camp.

Actualment en desús

Descripció arquitectònica

Única sala d'uns 10 m².

Construcció de pedra seca.

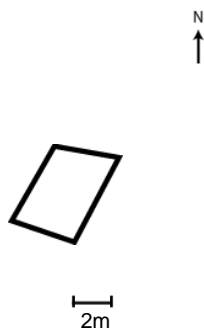
Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 373857 Y:4671994	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral, paller i magatzem	

Descripció d'usos

El corral del Clot de les Boïgues es troba a pocs metres de la llera del Barranc de la Jordanera, a la vessant obaga de la conca d'aquest.

De més superfície i més alçada que els anteriors, aquest corral tenia funció de corral per al ramat d'ovelles, tenia un segon pis per a fer de paller, a més a més de servir de magatzem per a les eines necessàries. Aquesta, per espai, potser també era feta servir com a barraca en cas de necessitat.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Infraestructura rectangle que queda separada en dues habitacions aprofitant una roca del paisatge on es troba.

Una de les sales tenia funció de corral i l'altre de paller, magatzem i barraca. Les dues d'uns 15 m².

Construcció de pedra seca, presència de bigues de fusta en ruïnes.

Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 373018 Y: 4671704	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals greus	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral, paller i magatzem	

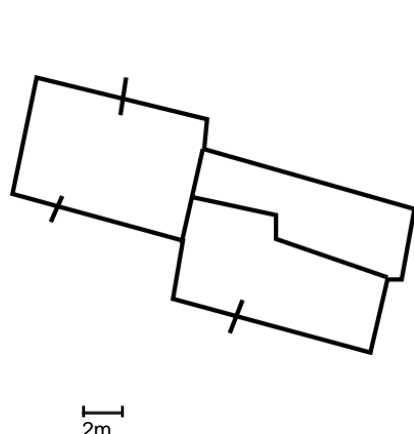
Descripció d'usos

Dins també de la conca hidrogràfica del Barranc de la Jordanera. A pocs metres del corral de la Censada, però aquest a la vesant obaga de la vall.

Aquest és el corral més gran d'aquesta zona. Mateixa funció que la resta de corrals de la zona: corral, magatzem i paller, tot i que més disponibilitat de superfície per cada tasca.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Tres espais: una porta principal dóna pas a la sala més gran, uns 40 m², que es divideix en dues zones, una de coberta i una de descoberta. Aquests dos espais tenien funció de corral i de magatzem. El cobert se sosté gràcies a una columna central.

Una porta comunica aquesta sala amb el tercer espai, una sala d'uns 30 m², amb funció de magatzem, paller i corral.

Construcció de pedra seca, bigues de fusta i teulat de teules.

Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 372939 Y: 4671590	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Abastir d'aigua el bestiar	
Ús històric	Abastir d'aigua el bestiar	
Descripció d'usos		
<p>Aprofitament de l'aigua superficial per a que el bestiar pugui beure.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Construcció que es basa en la consecució de soques d'arbres tallats i buits disposats perpendicularment a la pendent, on estancar l'aigua que circula de manera superficial per la vessant de la muntanya. D'uns 3m de llarg i 15cm de diàmetre, cada tram emmagatzema uns 200 litres aproximadament.</p>

Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 372538 Y: 4671537	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals moderades	
Ús actual	Desús	
Ús històric	Corral i barraca	
Descripció d'usos		
<p>Aquesta espluga tot i haver estat etiquetada dins de la zona del Clot de la Jordanera es troba al cap del Barranc de Sobiró tributari del Barranc de l'Alzina, igual que el de la Jordanera.</p> <p>Aquesta espluga va ser refugi de pastors i dels seus ramats d'ovelles, així ho demostra el sutge present a tota la paret de la infraestructura natural, causat pel foc fet pels pastors. A més a més hi ha una paret feta amb pedra seca per tal de resguardar la petita cova del vent i de la pluja.</p> <p>Actualment aquesta espluga es troba en desús.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Petita espluga d'uns 4 metres d'alçada i una profunditat d'un altres 4 metres.</p> <p>Aproximadament a 6 metres del fons de la cavitat hi ha construït un mur d'un metre d'alçada per refugiar el ramat del mal temps.</p>

43**ABEURADOR DEL BARRANC DE L'ALZINA**

Zona	Clot de la Jordanera	
Coord. UTM	X: 373205 Y: 4671603	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Abastir d'aigua el bestiar	
Ús històric	Abastir d'aigua el bestiar	
Descripció d'usos		
<p>Aprofitament de l'aigua superficial per a que el bestiar pugui beure.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>A prop de 25m de soques buides empalmades entre si que poden emmagatzemar;mar més de 1000 litres d'aigua en total.</p>

ZONA 6: EL PORTELL

Figura 3.9. Mapa de zona del Portell, i infraestructures compreses en aquesta zona. **Font:** ESTAM.

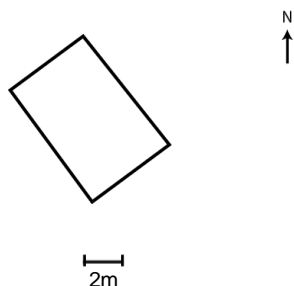
Zona	El Portell	
Coord. UTM	X: 368736 Y: 4671911	
Propietari	Juanjo	
Estat actual	En bon estat d'ús	
Ús actual	Magatzem paller i corral d'ovelles	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca.	

Descripció d'usos

La barraca del Manset es troba a la zona del Portell dins de la qual hi ha una zona que no està dins dels terrenys de la Fundació, la trobem a l'oest de la vall del mig entre l'ermita de Sant Ponç i Cap de Roc galliner

Aquesta barraca històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp. A més a més, també servia per fer-hi nit a l'època estival.

Actualment fa de paller i de corral d'ovelles del Juanjo.

Descripció arquitectònica

Cobert de 40 m², de dos pisos, el de dalt per fer de magatzem i el de baix per guardar-hi el ramat d'ovelles, ja que hi podem observar les menjadores.

L'estat del teulat com el de les parets és bo.

Construcció de pedra amb bigues de fusta i teulat de teules.

Zona	El Portell	
Coord. UTM	X: 368601 Y: 4671866	
Propietari	Desconegut	
Estat actual	En runes	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Paller, magatzem i corral	

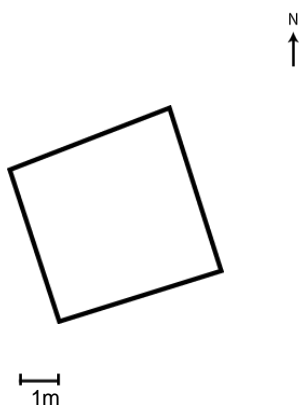
Descripció d'usos

El corral de Cal Mateuet es troba a la zona del Portell dins de la qual hi ha una zona que no està dins dels terrenys de la Fundació, la trobem a l'oest de la vall del mig entre l'ermita de Sant Ponç i Cap de Roc galliner. A la mateixa vessant que la barraca del Manset, uns 50 a l'est de la barraca del Manset.

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Cobert de 25 m², de dos pisos: el de dalt per fer de paller i el de baix està separada en dues parts, la més gran, per a guardar-hi el ramat, i l'altre part d'uns 4 m², per a dormir el pastor.

L'estat de la teulada és dolent, ha vençut amb el temps, mentre que l'estat de les parets és bo.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat de teules.

Zona	El Portell	
Coord. UTM	X: 368796 Y: 4672586	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En ruïnes	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Paller, magatzem, corral i barraca	

Descripció d'usos

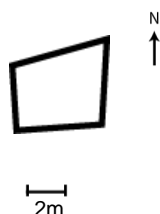
La barraca de l'Aiguadé es troba terrenys de la Fundació, de la muntanya d'Alinyà.

Esta al nord del corral de Cal Mateuet i la barraca del Manset. A la vessant est del torrent que baixa dels Serrats de Plaijana tributari del riu Nidola.

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp. A més a més, també servia per fer-hi nit a l'època estival.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

Cobert de 25 m², de dos pisos: el de d'alt s'usava com a paller, mentre que el pis de baix era usar com a corral.

A poca distancia d'aquest trobem la barraca on dormia el pastor, d'uns 4 m².

L'estat de la teulada és dolent, ha vençut amb el temps, mentre que l'estat de les parets és bo.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat de teules.

47 ESPLUGA DE L'AIGUADÉ

Zona	El Portell	
Coord. UTM	X: 368036 Y: 4671971	
Propietari	Fundació	
Estat actual	Deficiències estructurals moderades	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral	
Descripció d'usos		
<p>Aquesta espluga dins del Portell esta a poca distància de la barraca de l'Aigader</p> <p>Aquesta espluga va ser refugi de pastors i dels seus ramats d'ovelles, així ho demostra el sutge present a tota la paret de la infraestructura natural, causat pel foc fet pels pastors. A més a més hi ha una paret feta amb pedra seca per tal de resguardar la petita cova del vent i de la pluja.</p> <p>Actualment aquesta espluga es troba en desús.</p>		
		Descripció arquitectònica
		<p>Gran espluga d'uns 10 metres d'alçada i una profunditat d'un altres 4 metres i una llargada d'uns 15 metres.</p> <p>Aproximadament a la meitat de la cavitat hi ha construït un mur de metre i mig d'alçada per refugiar el ramat del mal temps.</p>

Zona	El Portell	
Coord. UTM	X: 368391 Y: 4672496	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En runes	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Corral, magatzem i paller	

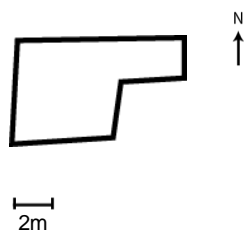
Descripció d'usos

A la vessant oest del mateix torrent que la barraca de l'Aigader

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp.

Actualment en desús.

Descripció arquitectònica

El cobert té uns 90 m², només és d'una planta i per la banda que no hi ha paret està protegit per un mur de 2 metres d'alçada.

L'estat del teulat es dolent, amb problemes d'humitat, ha vençut amb el temps, mentre que l'estat de les parets és bo.

Construcció de pedra seca amb bigues de fusta i teulat de teules.

49 BARRACA DEL FEDERICO

Zona	El Portell	
Coord. UTM	X: 368401 Y: 4672497	
Propietari	Fundació	
Estat actual	En runes	
Ús actual	En desús	
Ús històric	Paller, magatzem i barraca	

Descripció d'usos

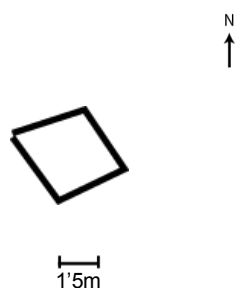
La barraca del Federico es troba terrenys de la Fundació, de la muntanya d'Alinyà.

Històricament, del mateix propietari que el corral: Cal Federico. Es troba a uns 10 metres del corral per a facilitar les tasques ramaderes que tenia el pastor durant l'època estival.

Aquest corral històricament havia estat funcionant tant com a paller per guardar l'herba per alimentar al ramat d'ovelles, corral per alimentar-les i també de magatzem per guardar-hi eines per al camp. A més a més, també servia per fer-hi nit a l'època estival.

Actualment en desús

Descripció arquitectònica

El cobert té 12 m², té dos pisos, el de dalt per a fer de paller i el de baix per fer de corral i per fer-hi nit el pastor.

L'estat del teulat es dolent, ha vençut amb el temps, mentre que l'estat de les parets és bo.

Construcció de pedra cimentada amb bigues de fusta i teulat de teules.

CAPÍTOL IV

DIAGNOSI

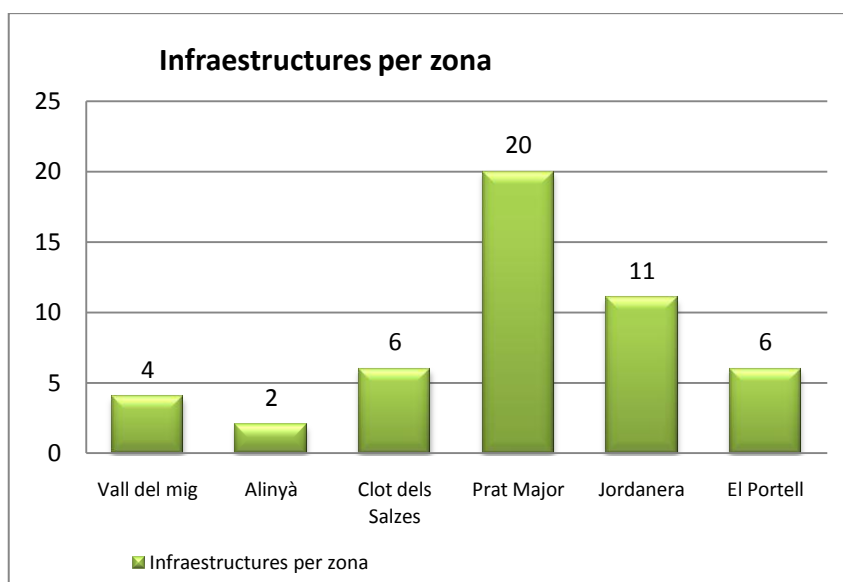
4.1 SITUACIÓ ACTUAL

A partir dels resultats obtinguts “*Annex II: Taula de resultats*” es poden extreure diferents anàlisis, on es valoren el nombre d'infraestructures de cada una de les zones de la vall, l'estat i l'ús d'aquestes.

4.1.1 Nombre d'infraestructures

Cada zona de la vall té un nombre diferent d'infraestructures ramaderes. En total se n'han analitzat 49.

Es pot observar per tant que a les zones de muntanya, fora dels nuclis urbans, hi ha més nombre d'infraestructures. Aquest fet és degut a la llunyania d'aquestes zones en vers la vivenda dels propis ramaders, fet que incrementa la necessitat de crear espais tancats o semi tancats. S'utilitzaven, fins hi tot, de segona residència en èpoques de llarga durada de la pastura, en zones tan llunyanes, com per exemple Prat Major, on hi podia haver mig dia de camí. És en aquestes zones on hi ha més ús ramader de pastura extensiva, que és la pròpia de la vall. Cal remarcar que s'han estudiat les infraestructures pertinents a les zones esmentades i a les propietats del mateixos ramaders.

Figura 4.1. Infraestructures per zona. **Font:** ESTAM.

A Prat Major és on hi ha, amb diferència, més infraestructures ramaderes. Aquest fet explica que es tractava de la zona més concorreguda de la vall on antigament s'hi trobaven ramats de tots els pastors de la zona. A més dels ramats de pobles propers que no disposen, dins del seu terme municipal, de zones muntanyenques on

aprofitar els recursos naturals a l'època estival. Per tant és, possiblement, la zona més utilitzada històricament per la ramaderia de la vall.

4.1.2 Tipus d'infraestructures

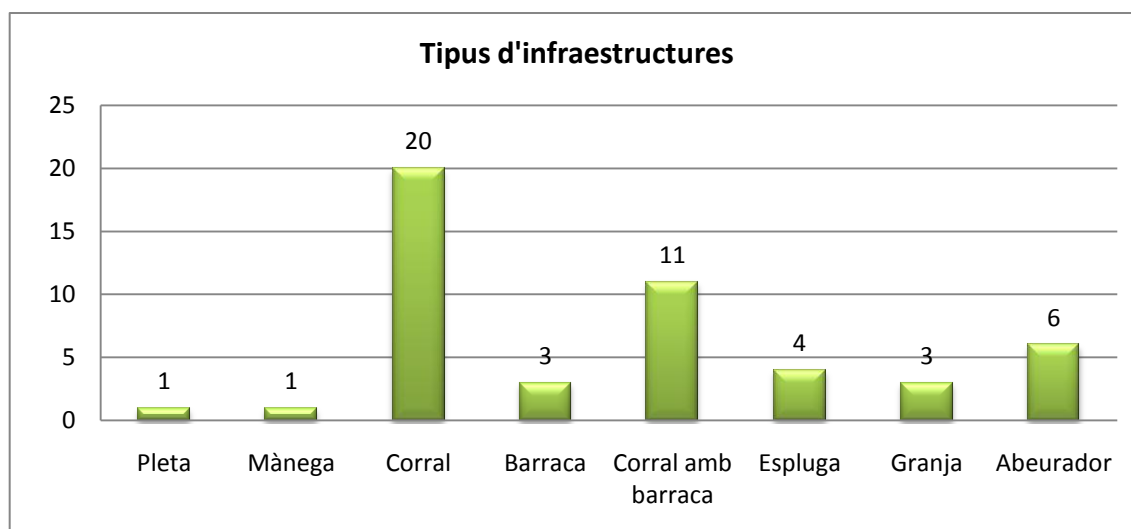
Cada una de les infraestructures analitzades té una estructura i funció diferent.

TIPUS D'INFRAESTRUCTURES PER ZONA								
	Pleta	Mànega	Corral	Barraca	Corral amb barraca	Espluga	Granja	Abeurador
Vall del mig	1		1				2	
Alinyà		1					1	
Clot dels Salzes			4	1	1			
Prat Major			6	1	8	1		4
Jordanera			7			2		2
El Portell			2	1	2	1		
TOTAL	1	1	20	3	11	4	3	6

Taula 4.1. Tipus d'infraestructures per zona. Font: ESTAM.

De les 49 infraestructures analitzades, 20 són corrals, una de les infraestructures ramaderes més típiques del territori. 11 són corrals amb barraca, la segona infraestructura més trobada, ja que sovint aquests corrals disposen d'un espai preparat exclusivament per viure-hi. Els corrals amb barraca i els corrals es troben principalment a les zones més allunyades dels nuclis urbans, com Prat Major, El Portell o al Clot de la Jordanera.

El que trobem també, i sobretot a les zones més poblades de la vall, són les granges. En aquest cas, són construccions en nuclis urbans que tenen la funció d'habitatge pels seus propietaris i per resguardar als ramats durant els mesos més freds.

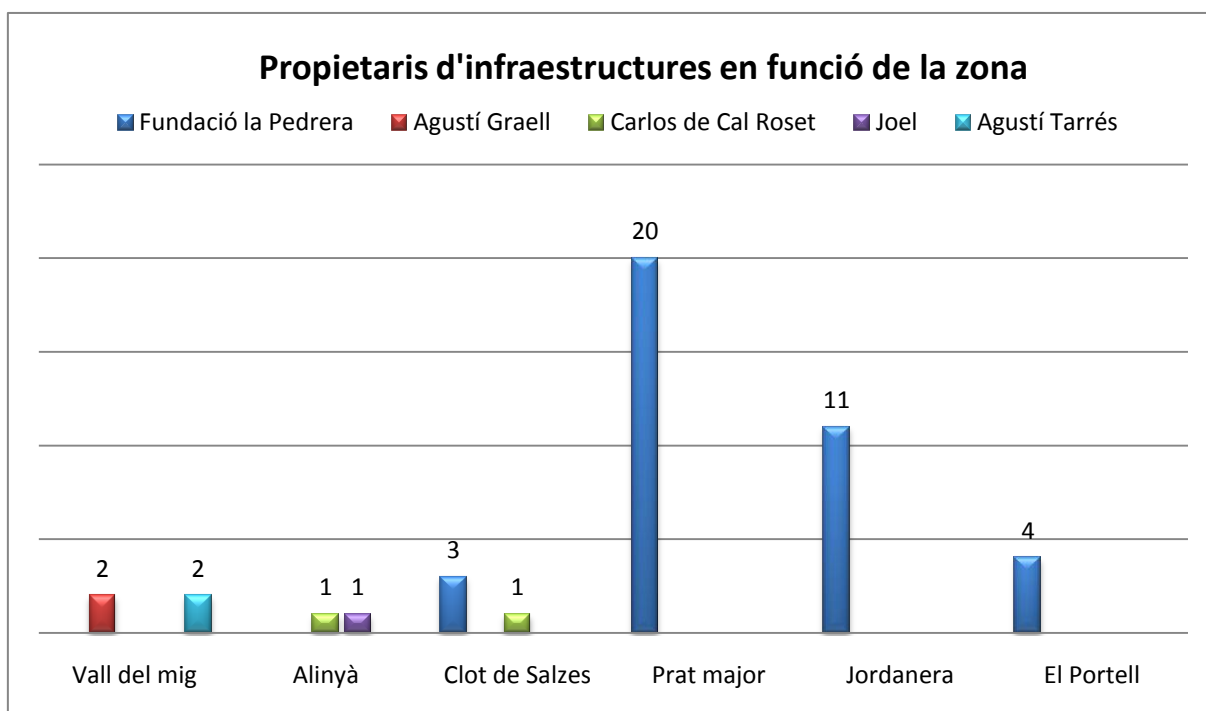

Figura 4.2. Tipus d'infraestructures. **Font:** ESTAM.

Cal esmentar que a nuclis de població a les zones de muntanya, com Alinyà, històricament cada casa o masia es considera una granja on integren tot el necessari per fer front a les necessitats de les famílies dins d'un model d'economia de subsistència. Tanmateix, ESTAM ha analitzat les infraestructures pròpies de l'àmbit d'estudi explicat a capítols anteriors.

4.1.3 Propietaris de les infraestructures

A la vall trobem cinc propietaris que tenen infraestructures ramaderes.

Figura 4.3. Propietaris d'infraestructures en funció de la zona. **Font:** ESTAM.

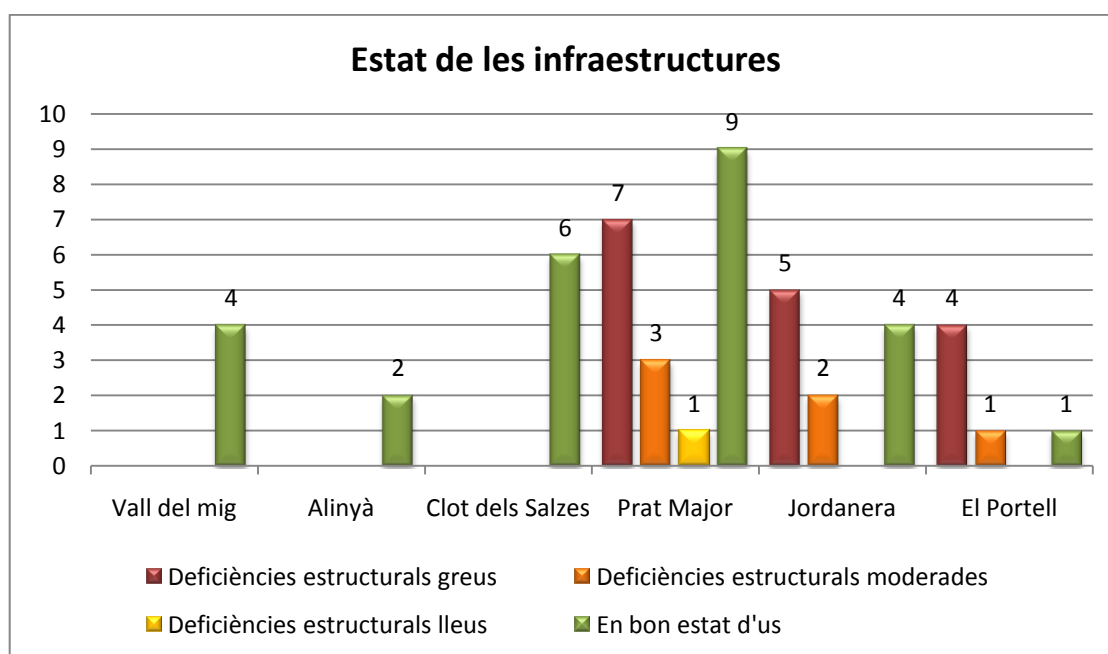

La majoria de les infraestructures són propietat de la Fundació La Pedrera. És aquesta la propietària de la majoria del territori de la vall. Tot i això, a les zones del centre, on hi ha els nuclis de població, hi ha zones de propietat privada d'algunes de les persones que habiten la vall.

Tot i que no en siguin propietaris, molts dels habitants de la vall utilitzen infraestructures de la Fundació La Pedrera, ja que tot i no tractar-se d'un comunal la població ramadera local en fa l'ús que se'n faria si ho fos.

4.1.4 Estat de les infraestructures

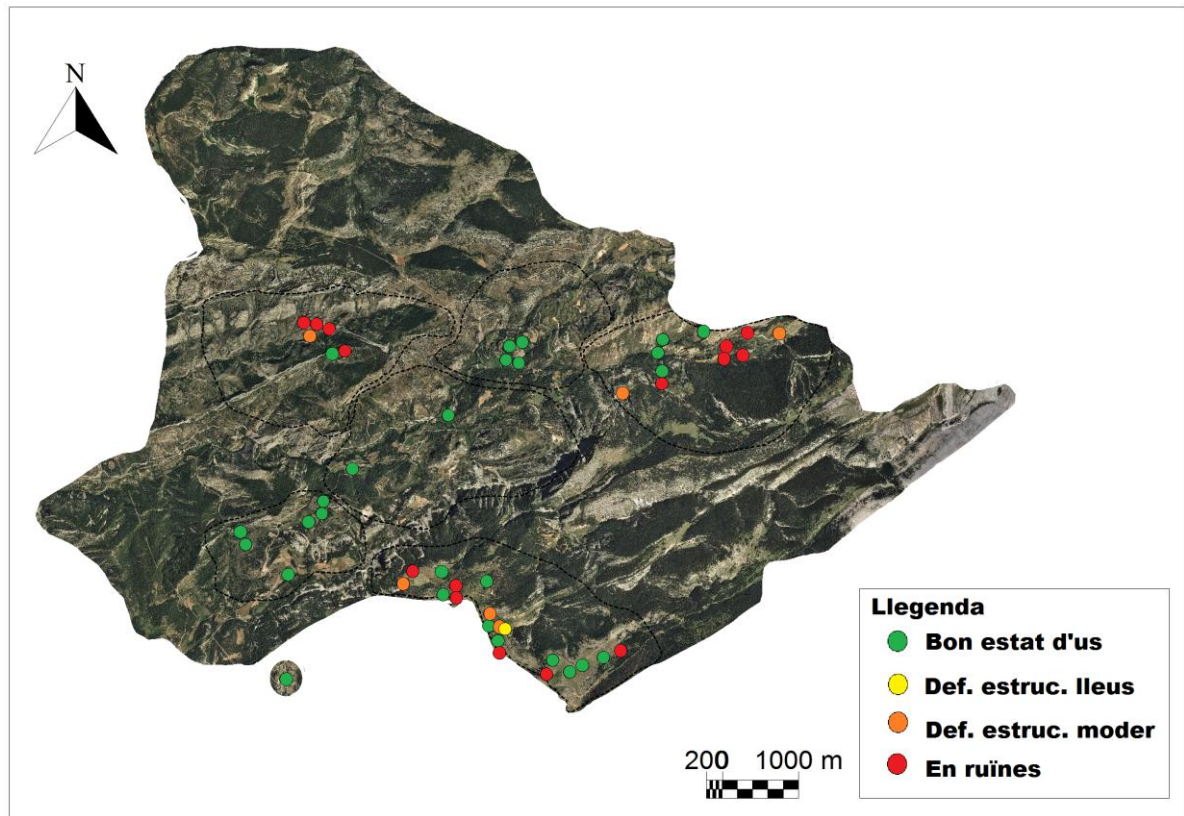
No totes les infraestructures es troben en el mateix estat. N'hi ha que es troben en bon estat d'ús, i d'altres que tenen deficiències estructurals en diferents graus de gravetat.

Figura 4.4. Estat de les infraestructures. **Font:** ESTAM.

Les infraestructures que tenen deficiències estructurals greus, és a dir que estan en ruïnes, es troben en les zones més allunyades dels nuclis urbans. En canvi, a les zones més accessibles com la Vall del Mig o Alinyà, totes les infraestructures estan en bon estat d'ús.

A Prat Major, al Clot de la Jordanera i El Portell hi ha algunes infraestructures que s'han mantingut al llarg dels anys, ja que s'han seguit utilitzant amb diferents funcions pels habitants del territori.

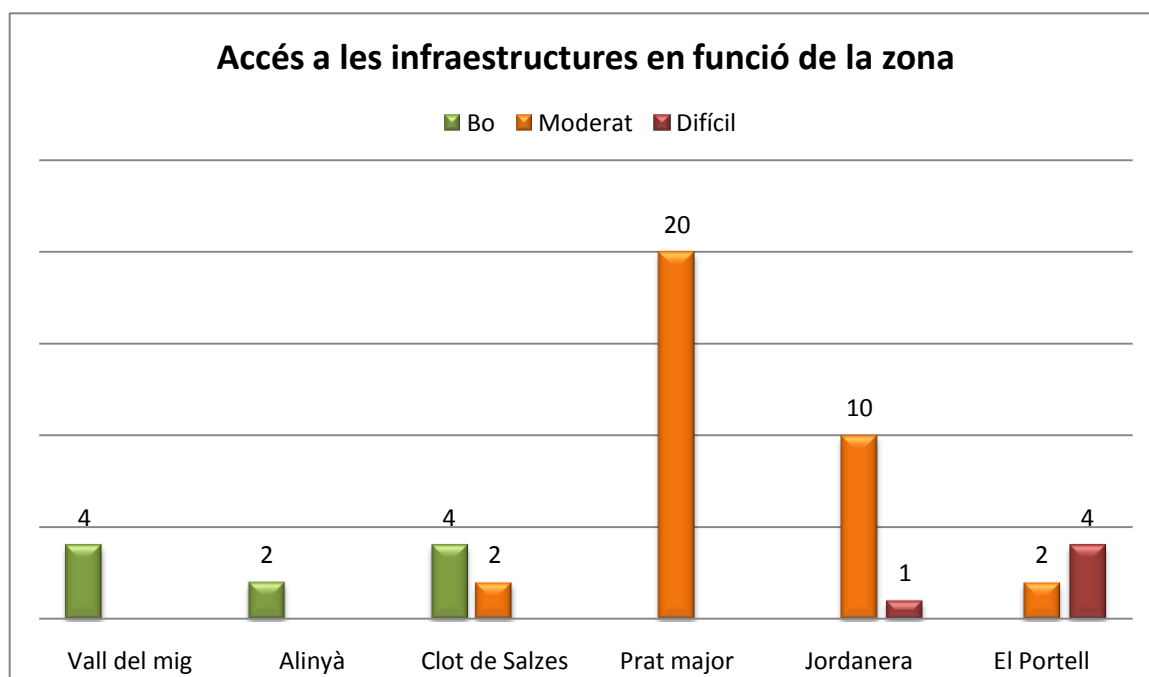

Figura 4.5. Localització i estat de les infraestructures. **Font:** ESTAM.

Podem observar una correlació entre distància dels nuclis poblacionals de les infraestructures i el seu estat. Això es degut a la disminució de l'activitat ramadera a la zona i per tal de la utilització de les infraestructures associades, més encara quan es tracta de les que estan més allunyades del nucli de població. A més s'ha de tenir en compte que infraestructures com les barraques i els corral amb barraques han perdut pràcticament en la seva totalitat la seva funció original, per tant també el seu manteniment i en conseqüència el seu estat d'ús.

4.1.5 Accés a les infraestructures

De les infraestructures analitzades n'hi ha que tenen un bon accés, i d'altres a les que és més difícil arribar-hi.

Figura 4.6. Accés a les infraestructures en funció de la zona. **Font:** ESTAM.

Es pot observar que a les zones més centrals de la vall, com Vall del Mig, Alinyà o Clot de Salzes, gairebé totes les infraestructures tenen un bon accés (s'hi pot arribar per carretera asfaltada). En canvi, a les zones de muntanya l'accés és més difícil.

A la Jordanera i al Portell es troben infraestructures en les que no s'hi pot arribar amb cotxe, i que per accedir-hi s'hi ha d'anar a peu per camins de muntanya. A la zona del Portell hi ha infraestructures en les que no hi ha camí per accedir-hi, i que cal anar camp a través per arribar-hi. S'ha de tenir en compte que de la mateixa manera que les infraestructures que no tenen cap ús en la actualitat han patit deficiències estructurals, a causa de la manca de manteniment, ha passat el mateix amb els corriols i senders que porten fins a aquestes. Per tant podríem correlacionar l'estat estructural de les infraestructures amb la dificultat per accedir-hi.

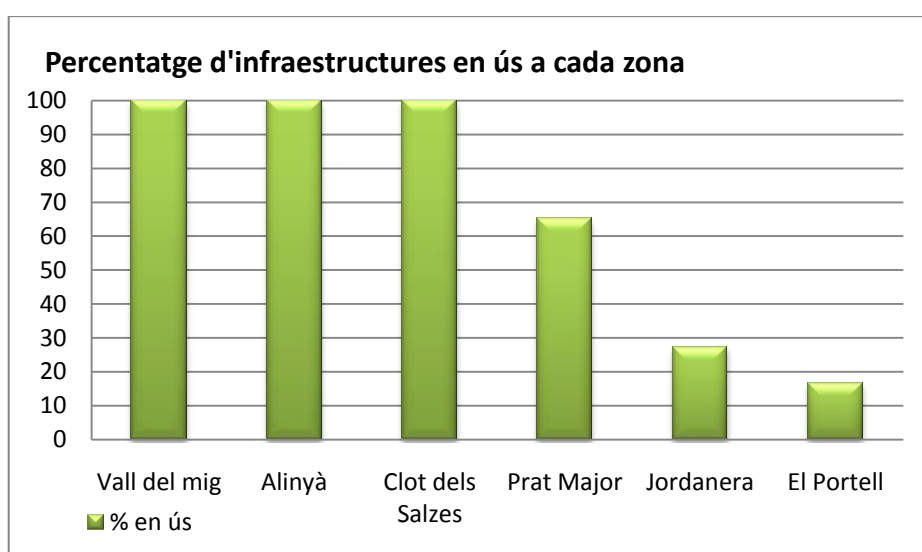
4.1.6 Ús de les infraestructures

De totes les infraestructures que es troben n'hi ha algunes que es segueixen utilitzant a l'actualitat, i d'altres que s'han deixat d'utilitzar.

INFRAESTRUCTURES EN ÚS I DESÚS			
	En ús	En desús	% en ús
Vall del mig	4	0	100,00
Alinyà	2	0	100,00
Clot dels Salzes	6	0	100,00
Prat Major	13	7	65,00
Jordanera	3	8	27,27
El Portell	1	5	16,66
TOTAL	29	20	59,18

Taula 4.2. Infraestructures ramaderes. **Font:** ESTAM.

A partir de les infraestructures en ús i desús s'extreuen percentatges per poder fer una comparativa entre les diferents zones.

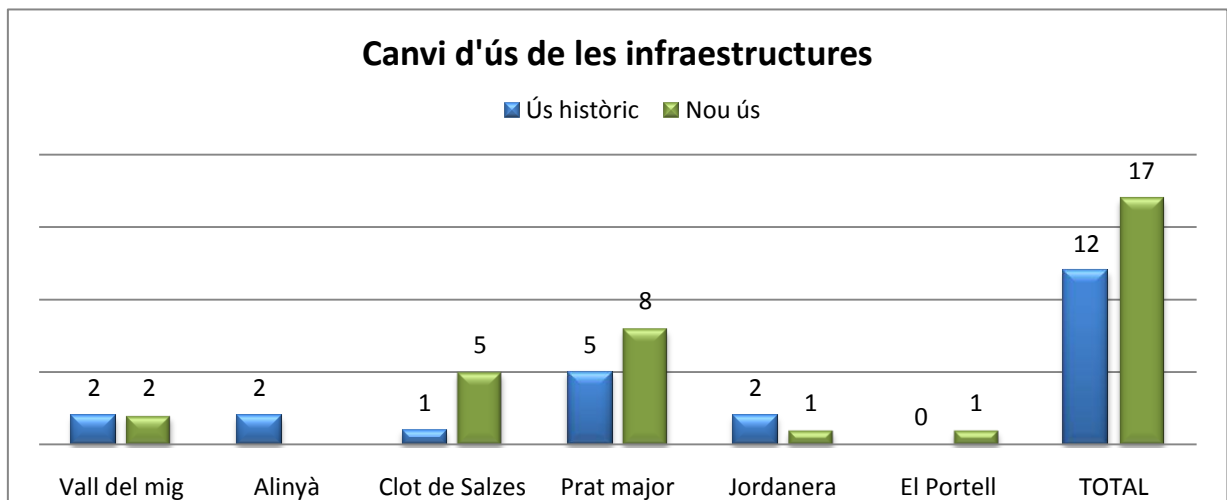

Figura 4.7. Percentatge d'infraestructures en ús a cada zona. **Font:** ESTAM.

El 100% de les infraestructures que es troben a les zones més urbanitzades, com Alinyà, la Vall del Mig o el Clot dels Salzes, estan en ús actualment.

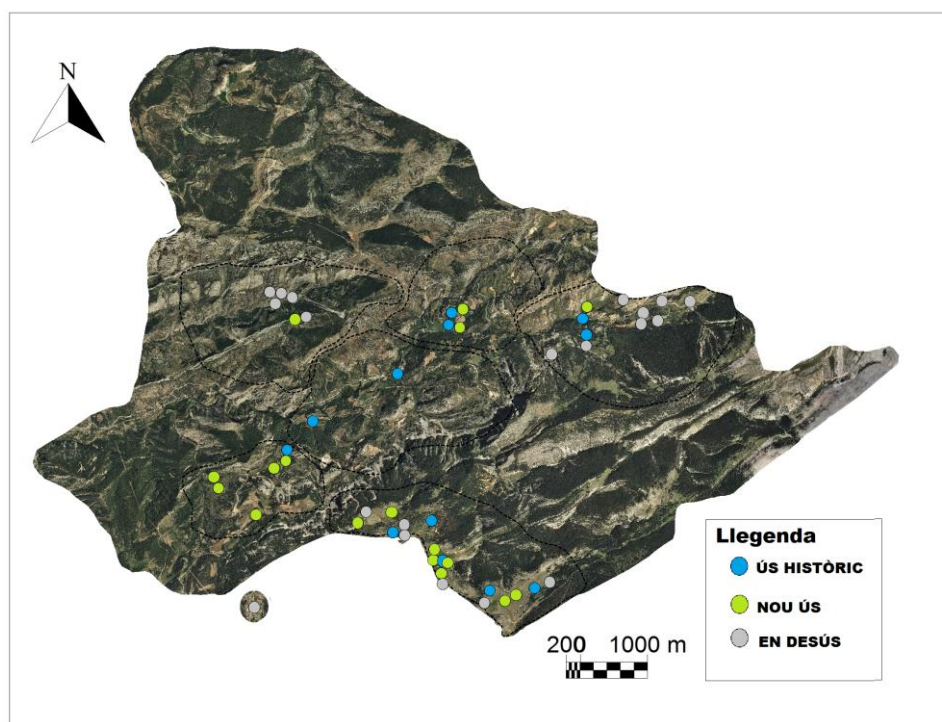
En canvi, a les zones més muntanyoses com el Prat Major, el Clot de la Jordanera o el Portell, hi ha més infraestructures que no s'utilitzen en aquests moments. A Prat Major la meitat s'estan utilitzant, però no amb finalitats ramaderes, sinó que en gran part serveixen de magatzem per estris i aliments procedents de l'agricultura. Tanmateix a la zona de Prat major hi ha present un seguit d'abeuradors que no poden canviar el seu ús, i si es volen fer servir encara funcionen, ja que es tracta de petits estanys de muntanya, per tant el percentatge real d'ús d'infraestructures de construcció és més baix.

De totes les que estan en ús, n'hi ha que han canviat el seu ús històric per un ús nou.

Figura 4.8. Canvi d'ús de les infraestructures. **Font:** ESTAM.

Podem veure que aproximadament el 50% de les infraestructures a les diferents zones estudiades de la vall han canviat el seu ús al llarg dels últims 50 anys, així i tot, com ja s'ha comentat amb anterioritat, hi ha infraestructures que no poden canviar el seu ús ja que es tracten d'estanys o mànegues, fabricats o utilitzats amb una única finalitat.

Figura 4.9. Localització i canvi d'ús de les infraestructures. **Font:** ESTAM.

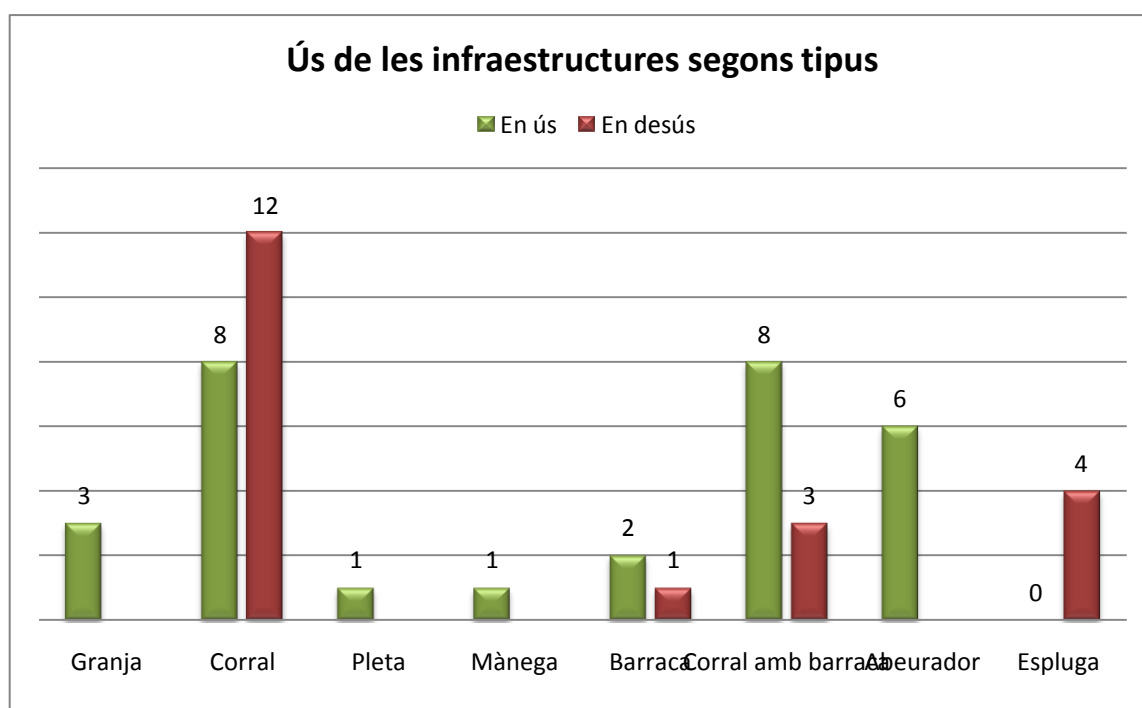
Les infraestructures que estan en ús es poden classificar segons la seva funció actual:

FUNCIO ACTUAL DE LES INFRAESTRUCTURES EN ÚS						
	Granja	Corral	Mànega	Magatzem	Abeurador	Pleta
Vall del mig	2	1				1
Alinyà	1		1			
Clot dels Salzes		6				
Prat Major				9	4	
Jordanera				1	2	
El Portell				1		

Taula 4.3. Funció actual de les infraestructures en ús. **Font:** ESTAM.

D'aquesta manera, podem observar que a les zones de muntanya (Prat Major, Jordanera i el Portell) totes les infraestructures s'utilitzen com a magatzem a l'actualitat. Trobem també alguns abeuradors que utilitzen els ramats que encara queden a la vall. En canvi, a la Vall del Mig, al Clot dels Salzes i a Alinyà, les infraestructures han mantingut el seu ús històric, ja que els ramaders que encara tenen bestiar per subsistir o entretenir-se prefereixen tenir en bon estat d'ús, només, les infraestructures a prop de les vivendes.

Per últim, es fa una comparativa entre les infraestructures que estan en ús i les que estan en desús actualment en funció del tipus d'infraestructura del que es tracta.

Figura 4.10. Ús de les infraestructures segons tipus. **Font:** ESTAM.

Com ja s'ha comentat les granges són les pròpies vivendes de la població en nuclis poblacionals ramaders, per tant no es d'estranyar que la totalitat d'aquestes encara es facin servir amb la seva funcionalitat original. El mateix raonament es pot aplicar a pletes, mànegues i abeuradors: infraestructures que no són de construcció i no perdran ni l'ús ni la funcionalitat mentre la ramaderia existeixi.

El cas contrari el trobem en les esplugues, infraestructures naturals que han perdut l'interès dels ramaders per la seva incomoditat i la dificultat d'accés., de les quals cap de les inventariades conserva l'ús.

Per últim tenim corrals, barraques i corrals amb barraca. Aquestes tot i que encara presenten alguna funcionalitat normalment no és amb la que es varen construir fa dècades, perquè com s'ha comentat la ramaderia ala vall està en decadència. Tot i així aquestes encara fan altres funcions diferents de la original com ara de paller o magatzem per tasques relacionades amb la collita de patates, molt important a la zona d'Alinyà.

4.2 AMENACES PER LA CONSERVACIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES RAMADERES

Es pot observar que hi ha gran part de les infraestructures de la vall que han patit un deteriorament al llarg dels últims 50 anys. Aquest fet és degut principalment a que hi ha hagut una disminució dràstica de la població i, per tant, un despoblament de la vall. Aquest fet ha estat comú a tot el Pirineu i Prepirineu, degut a l'èxode de la població rural cap a les ciutats, com a resposta a un canvi d'estil de vida per part de la societat i per la intensificació del model productiu. (CAMÍ et al, 2012).

La població de la vall d'Alinyà l'any 1957 era de 144 habitants, mentre que la població actual té 58 habitants, per tant queda palès el despoblament que ha patit Alinyà fins a l'actualitat (Taula 1 i 2 de l'apartat Demografia). Aquest fet s'ha anat accentuant fins a l'actualitat, provocant que cada cop la població sigui més vella i el trencament en el relleu generacional de la població. Aquest trencament, juntament amb l'absència general al territori d'una formació específica per professionalitzar

l'activitat, han fet anar minvant la presència de la figura del pastor, clau dins de la ramaderia extensiva i únic usufructuari de les infraestructures ramaderes.

Per altra banda el sector ramader no passa per un bon moment econòmic: tant les ajudes públiques com les subvencions són poques i insuficients per a poder desenvolupar de forma correcta l'activitat ramadera. Aquestes ajudes van adreçades, quasi en la seva totalitat, a empreses ramaderes de producció intensiva. Actualment la ramaderia de la vall no pot sobreviure al dia a dia sense les subvencions ja que no es pot competir amb la ramaderia intensiva, que obté un rendiment (produir més i més barat) d'aquesta és molt més gran. Aquest fet provoca que les infraestructures de les zones allunyades dels nuclis de població es vegin més amenaçades, agreujant el seu deteriorament per abandó, ja que la zona de la Vall d'Alinyà presenta un clima subalpí, on la degradació d'aquestes infraestructures es veurà especialment exposada a les inclemències del temps.

Un altre factor que limita la presència més nombrosa de explotacions de ramaderia extensiva i, per tant, la utilització i manteniment de les infraestructures és el fet que tant les polítiques estatals com locals van adreçades a les grans empreses intensives. També en l'àmbit de l'administració, un altre factor que limita aquesta activitat és la gran quantitat de tràmits als que ha de fer front un pastor a l'hora de mantenir o engegar un negoci ramader. Extens i feixuc.

4.3 FACTORS POTENCIALS PER A LA CONSERVACIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES

La ramaderia a la Vall d'Alinyà, de la mateixa manera que a la majoria de valls i planes del Pirineu nord-occidental, cada dia més, és veu en una situació incerta, com s'ha vist en el punt "Amenaces per a la conservació de les infraestructures". Així i tot, a la zona hi ha infraestructures que evidencien l'existència del sector ramader. A més hi ha factors que poden servir per potenciar aquest sector de cara al futur.

El principal factor que fomenta que la ramaderia extensiva a les zones pirinenques existeixi, tot i que de vegades només de forma relict, és el fet que l'èxode del món rural no ha estat total. Encara hi ha gent que havent nascut en zones rurals del

Pirineu vol dedicar-se a l'activitat que han practicat els seus antecessors, i no per romanticisme, sinó com a forma de vida. En el mateix sentit hi ha persones d'aquestes zones que, tot i no dedicar-se a temps complert a l'activitat ramadera, ja que tenen un altre ofici per subsistir, encara duen a terme activitats relacionades amb la ramaderia. Aquests sí que ho fan amb una idea romàntica, molt sovint lligada a no voler que les terres i les infraestructures caiguin en desús i es degradin. Aquestes dues tipologies de pastors autòctons han permès que actualment hi hagi infraestructures que s'han pogut mantenir al llarg dels anys i es troben actualment en bon estat d'ús.

Necessiten però l'ajut de la Política agrària comuna (PAC). La PAC, un altre factor indispensable per la viabilitat de la ramaderia, és una de les polítiques més importants i un dels elements essencials del sistema institucional ramader de la Unió Europea. Gestiona les subvencions que s'atorguen a la producció agrícola dins de tota la unió.

Per tal de potenciar la ramaderia extensiva a es zones rurals del Pirineu existeixen polítiques dinamitzadores del sector; el "Projecte Grípià: Foment del relleu generacional". Es presenta com una proposta per revaloritzar l'activitat ramadera impulsant accions que pretenen donar suport a les masies existents i aposten per una nova generació de pagesos que basen en l'agroecologia la seva manera d'entendre aquest ofici. Aquest projecte compta amb una escola on es formen nous pastors, que un cop acabada la formació poden entrar en una borsa de treball on se'ls pot adjudicar una de les infraestructures del "Banc de finques" agràries d'aquesta fundació, cosa que permet a aquests joves tenir accés a la terra. Alhora aquesta fundació sensibilitza a la població, en especial al jovent, envers la problemàtica de la pèrdua d'aquest sector. Tot i ser un projecte establert al municipi de Sort, capital de comarca del Pallars Sobirà, té convenis amb finques d'arreu del territori català, tot i això és una proposta que pot créixer cap a altres zones i establir-se a diferents llocs del territori, en especial al Pirineu, on la densitat de població és més baixa i l'activitat ramadera extensiva més alta.

El Juanjo, un dels ramaders entrevistats per ESTAM en aquest treball, és l'únic propietari dins la Vall d'Alinyà que té un conveni amb el projecte Grípià. Això evidencia que aquest projecte és present a l'Alt Urgell, però de forma incipient.

Aquestes noves fornades de pastors hauran també de demanar ajut a la PAC per tal de fer viable el seu futur negoci.

Projectes com Grípià fomenten que la figura del “neorural” creixi, tipus de nou pastor que sovint se l’associa amb els nous mètodes de producció i consum, importants per dinamitzar i revaloritzar el producte ramader. Productes ecològics i noves concepcions de productes de tota la vida, amb nous matisos o ingredients afegits, fan que creixin productes diferenciats molt lligats a un consum sostenible i natural. Aquest factor revoluciona la producció i comercialització dels productes naturals, cosa que impulsa a noves generacions a dedicar-s’hi a més a més de fomentar un consum responsable entre els consumidors d’altres zones.

Per últim existeixen diferents tipus de turisme: la collida de bolets, l’excursionisme o el turisme rural. Aquestes formes de turisme poden servir com a eina de sensibilització per tal que la població de fora de les zones rurals compregui la necessitat d’un consum de productes naturals i de proximitat, a més pot servir per tal que la població més jove, o no tant jove, vegi en la ramaderia extensiva una nova forma de vida.

Tots aquests factors són els que fan que la ramaderia es pugui revaloritzar, ja sigui fent del sector primari extensiu un sector una altra vegada més productiu o donant un valor afegit a aquesta activitat. Seguint aquestes línies estratègiques es pot crear un marc en que les infraestructures ramaderes prenguin un valor nou i més gran. A tot el Pirineu català existeixen una infinitat d’infraestructures associades a la ramaderia, aquest factor obra la porta a crear activitats de tot tipus per tal de posar en valor aquestes construccions, pertanyents al ric patrimoni del nostre país.

4.4 ANÀLISI DAFO DE L'ESTAT DE LES INFRAESTRUCTURES

ANÀLISI DAFO DE L'ESTAT DE LES INFRAESTRUCTURES	
Debilitats	Fortaleses
<ul style="list-style-type: none"> - Degradació de les infraestructures per pèrdua de població - Poc manteniment de les infraestructures existents - Dificultat d'accés als nouvinguts a adquirir propietats, ja que son titularitat de la Fundació la Pedrera o de propietaris privats. - Infraestructures mal comunicades a les zones de muntanya. 	<ul style="list-style-type: none"> - Moltes infraestructures a les zones de muntanya (Prat Major, Portell i Jordanera) - Gran nombre d'infraestructures en bon estat. - Existència d'algunes edificacions aprofitables (Deficiències estructurals moderades i lleus).
Amenaces	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none"> - Fundació la Pedrera té la propietat de la majoria d'aquestes infraestructures, i es depèn d'aquesta per la rehabilitació de les edificacions. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació la Pedrera té la propietat de la majoria d'aquestes infraestructures, i pot oferir subvencions i projectes per impulsar la seva recuperació.

Taula 4.4. Anàlisi DAFO de l'estat de les infraestructures Font: ESTAM

Un anàlisi DAFO permet veure quins són els punts fort i febles de la situació de la gestió i conservació de la vall, per tant, del sector ramader i, així, de les infraestructures ramaderes associades a aquesta activitat.

La gran debilitat d'aquest sistema estudiat en aquest projecte és la pèrdua poblacional d'aquest tipus de zona, a més de la pèrdua de la ramaderia com a motor econòmic de la vall, causat pel creixement de la cultura de mercat en les últimes dècades, cosa que accentua ja no la pèrdua de població, sinó tampoc un relleu que ocupi aquestes baixes. Això se suma al fet que la gran gestora del territori de la Vall d'Alinyà sigui La Fundació Catllunya la Pedrera, que no té com a prioritat protegir i potenciar el sector ramader i, per tant, la conservació de les infraestructures lligades a aquest.

Tanmateix el fet que aquesta fundació, amb un gran poder de liquiditat econòmica, sigui la gran propietària de les terres de la vall es pot convertir en la oportunitat per tal de protegir aquesta activitat i les seves infraestructures, que són els puntals sobre els quals s'hauria d'articular una nova manera de gestionar aquest patrimoni.

4.5 LIMITACIONS DE L'ESTUDI

Durant tota la producció, realització, redacció i sortides de camp efectuades en aquest Treball de Final de Grau han aparegut factors que han limitat l'èxit, les expectatives i els objectius del projecte.

El temps ha estat un factor clau que ha jugat en contra d'aquest projecte. Tot i ser un projecte de petit format, és un treball que pot aprofundir més en alguns aspectes. Les limitacions de calendaris per part dels integrants del grup, a més d'estar sotmesos a la disponibilitat dels actors locals a les sortides, ha dificultat el desenvolupament de l'objectiu d'inventariar totes les infraestructures de la vall.

Una de les eines que a priori s'havia considerat interessant utilitzar en aquest projecte era elaborar un estudi de fotografia diacrònica, per tal de plasmar el canvi d'ús de les infraestructures ramaderes de la vall. Aquest estudi ha resultat impossible ja que les fotografies existents no se centren en les infraestructures ramaderes sinó en els masos i famílies que hi vivien.

Un altre factor limitant ha estat l'econòmic. Aquest projecte ha tingut una durada aproximada d'un cinc mesos durant el qual s'han tramitat un seguit d'accions de producció amb un cost relativament elevat.

Per últim, les sortides estan sotmeses a factors climàtics i orogràfics, que dificulten l'accés a les infraestructures inventariades de les zones d'estudi.

CAPÍTOL V

CONCLUSIONS I PROPOSTES DE MILLORA

5.1 CONCLUSIONS

Durant Tot i que l'activitat ramadera a la Vall d'Alinyà ha disminuït molt durant els darrers cinquanta anys, fins arribar a trobar-se en una situació desfavorable, encara es detecten factors que la fan present arreu del territori. La ramaderia extensiva persisteix gràcies a la figura del pastor, una espècie en extinció i alhora element clau per al manteniment de les infraestructures necessàries per dur a terme aquesta activitat.

Actualment hi ha cinc ramaders que pasturen en sis zones diferenciades al territori on s'han inventariat 49 infraestructures ramaderes.

El 20% d'aquestes infraestructures ha conservat el seu ús al llarg dels últims cinquanta anys. Aquest percentatge disminueix fins al 7% si s'extreuen del total els abeuradors i la mànega de maneig, que són infraestructures d'un ús molt específic.

Les granges i corrals situats en zones estratègiques o nuclis poblacionals encara es fan servir, però amb finalitats lleugerament diferents.

Per altra banda, el 40% de les infraestructures s'han deixat de fer servir. Es troben sobretot a zones allunyades dels nuclis de població, com El Portell i Prat Major. Els factors esmentats a les *Amenaces per a la conservació de les infraestructures* han propiciat uns fluxos migratoris que han produït una forta davallada del sector ramader a la vall en els últims anys.

Són precisament els percentatges de desús de les infraestructures el millor indicador de la situació actual de la ramaderia a la vall. Situació provocada per un canvi econòmic en general, on fa cinquanta anys es vivia de la ramaderia en un sistema primari part d'una economia de subsistència; ara viuen sotmesos a una economia de mercat.

La quantitat d'infraestructures que ha variat la seva utilitat al llarg del temps també és una mostra que s'han deixat de banda feines tradicionals i que s'han hagut de reutilitzar les construccions per altres comeses a les que es dedica la població de la zona que no ha rebut relleu generacional i han hagut de descartar aquesta tasca com a forma de vida.

La utilització de les infraestructures ramaderes com a indicador de la situació d'aquest sector, seria extrapolable a altres zones del Pirineu, i d'arreu del món. Aquest projecte no ha pogut constatar la seva validesa en altres indrets a causa de les limitacions que s'han trobat, sobretot en qüestions de temps i mitjans.

Tot i que hi ha factors que potencien la ramaderia a la vall i, per tant, la bona conservació de les infraestructures associades, hi ha molts més paràmetres que any rere any estan fent disminuir aquesta activitat al territori.

És per tant indispensable desenvolupar un paquet de mesures que impulsin aquesta activitat i que permetin el reaprofitament i la valorització d'aquestes infraestructures. Aquesta és l'única manera d'evitar que cada any hi hagi més construccions amb deficiències estructurals.

En ser un territori en el que la propietat és majoritàriament de la Fundació la Pedrera, cal que es generin vincles sòlids entre aquesta, l'Ajuntament de Fígols i Alinyà, i la població de la vall.

5.2 PROPOSTES DE MILLORA

En aquest apartat s'exposen dues línies estratègiques, les quals porten associades diferents actuacions, que sorgeixen dels resultats i anàlisis que s'han realitzat al llarg del treball, i que estan encaminades a la valorització i el reaprofitament de les infraestructures ramaderes de la Vall d'Alinyà.

PROPOSTES DE MILLORA			
LÍNIA ESTRATÈGICA	PROGRAMA	ACCIÓ	FITXA
Línia estratègica 1. Aprofitament de les infraestructures ramaderes de la Vall d'Alinyà que es trobin en desús o que puguin tenir una funció diferent de l'actual.	Programa 1.1. Rehabilitació d'infraestructures	Acció 1.1.1. Estudiar la viabilitat de reaprofitament i rehabilitació de cada una de les infraestructures.	1
		Acció 1.1.2. Reparar els danys estructurals d'aquelles infraestructures susceptibles de ser utilitzades.	2
	Programa 1.2. Cessió d'infraestructures	Acció 1.2.1. Realitzar un conveni de cessió d'infraestructures ramaderes per part de Fundació la Pedrera.	3
		Acció 1.2.2. Potenciar Banc de Finques, del projecte GRIPIA, a la Vall d'Alinyà.	4
Línia estratègica 2. Creació de valors afegits a les infraestructures ramaderes ja existents a la vall.	Programa 2.1. Turisme rural	Acció 2.1.1. Incorporar les infraestructures a les guies turístiques i de muntanya ja existents.	5
		Acció 2.1.2. Senyalitzar la ubicació de les infraestructures ramaderes als camins.	6
		Acció 2.1.3. Instal·lar plafons explicatius de la història i característiques de les infraestructures a les seves portes.	7
	Programa 2.1. Educació ambiental	Acció 2.1.4. Sensibilitzar a través de la Rectoria.	8
		Acció 2.1.5. Crear un Museu del Pastor.	9
		Acció 2.1.6. Crear material de sensibilització per part d'ESTAM.	10

Taula 5.1. Propostes de millora. **Font:** ESTAM

5.2.1 Paràmetres de les fitxes d'accions

S'han establert criteris per classificar el grau de prioritat, el termini d'implementació de cada acció, el període d'execució i el cost econòmic proposats en cada una de les accions.

- Prioritat: Estableix la necessitat i urgència de realitzar l'acció.
  - Alta: Amb molta prioritat.
    - Alta*: Amb prioritat màxima.
  - Mitja: Entre prioritat alta i baixa.
  - Baixa: No és necessari amb urgència.
- Termini d'implementació: Temps entre que es proposa l'acció fins que s'inicia.
  - Llarg: de 7 a 10 anys
  - Mitjà: de 3 a 6 anys
  - Curt: menys de 2 anys.
- Període d'execució: Temps entre que s'inicia l'acció fins que està implementada.
  - Elevat: de 7 a 10 anys
  - Mitjà: de 3 a 6 anys
  - Baix: menys de 2 anys.
  - Continuat: Que perdura al llarg del temps.
- Cost econòmic: quantitat econòmica destinada a cada acció.
  - Alt: de 7 a 10 anys. Més de 10000 euros.
  - Mitjà: de 3 a 6 anys. De 2000 a 10000 euros.
  - Baix: menys de 2 anys. De 0 a 2000 euros.

>> Línia estratègica >> 1. Aprofitament de les infraestructures ramaderes de la Vall d'Alinyà que es trobin en desús o que puguin tenir una funció diferent de l'actual.

>> Programa >> 1.1. Rehabilitació d'infraestructures

>> Acció >> 1.1.1. Estudiar la viabilitat de reaprofitament i rehabilitació de cada una de les infraestructures.

>> Objectiu Trobar una nova funció a les infraestructures ramaderes en desús de la vall d'Alinyà.

Beneficiari: nous i antics ramaders

>> Descripció La vall es troba immersa en una situació molt precària, degut a l'èxode de la població cap a les ciutats, juntament amb la intensificació del model productiu ramader. Actualment a la vall hi trobem 49 infraestructures ramaderes de les quals el 40,8% es troben en desús, per tant aquestes infraestructures tenen un gran potencial per ha ser reaprofitades a través d'una adequada rehabilitació. Un cop arribats a aquest punt s'ha de realitzar un estudi de viabilitat, tenint en compte els següents aspectes: accés, estat en el que es troben, si tenen ús actual, propietari. Dins d'aquest estudi, s'ha de realitzar un enquesta als veïns d'Alinyà per l'opinió i les idees d'aquests pel reaprofitament de les infraestructures. Aquest fet és indispensable perquè en puguin sortir beneficiats els propis veïns d'Alinyà.

>> Temàtica Territorial i socioeconòmica

>> Tipologia Instruments jurídics, econòmics i organitzatius.

>> Prioritat	>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
Alta*	Mitjà	Continuat

>>Agents implicats Ajuntament de Fígols i Alinyà, Fundació la pedrera, veïns i veïnes d'Alinyà

>> Cost econòmic	>> Fonts de finançament
Alt/per any	Ajuntament i Fundació la Pedrera

>> Indicadors de seguiment de Percentatge d'infraestructures reaprofitades.

>> Línia estratègica	>> 1. Aprofitament de les infraestructures ramaderes de la Vall d'Alinyà que es trobin en desús o que puguin tenir una funció diferent de l'actual.		
>> Programa	>> 1.1 Rehabilitació d'infraestructures		
>> Acció	>> 1.1.2 Reparació dels danys estructurals d'aquelles infraestructures susceptibles de ser utilitzades		
>> Objectiu	Reparar aquelles infraestructures presents a la vall que puguin ser reaprofitades un cop s'hagi dut a terme la restauració dels desperfectes estructurals. Beneficiari: nous i antics ramaders		
>> Descripció	A la zona de la Vall d'Alinyà hi ha presents una gran quantitat d'infraestructures ramaderes amb danys estructurals de caire lleu o moderat. Aquestes infraestructures són susceptibles de ser reaprofitades ja que la seva reparació no és de gran complexitat. Tenint en compte que es plantegen projectes per tal de dinamitzar la ramaderia extensiva a la zona, s'hauran de posar a disponibilitat dels nous ramaders un seguit d'infraestructures capaces de rebre un repunt d'aquesta activitat. Per tal de dur a terme aquestes reparacions s'haurà de crear un programa de voluntaris de la societat local o de futurs ramaders interessats en el reaprofitament d'aquestes construccions.		
>> Temàtica	Planejament territorial		
>> Tipologia	Projectes i obres		
>> Prioritat	Alta	>> Termini d'implantació	Mitjà
		>> Període d'execució	Mitjà (5anys)
>>Agents implicats	Ajuntament de Fígols i Alinyà, Fundació La Pedrera, població local i futurs ramaders interessats en la utilització de les infraestructures reparades i ramaders locals		
>> Cost econòmic	Alt	>> Fonts de finançament	
		Ajuntament i Fundació La Pedrera	
>> Indicadors de seguiment	de Número d'infraestructures reparades i número d'inscrits en el programa de voluntaris.		

>> **Línia estratègica** >> **1.** Aprofitament de les infraestructures ramaderes de la Vall d'Alinyà que es trobin en desús o que puguin tenir una funció diferent de l'actual.

>> **Programa** >> **1.2.** Cessió d'infraestructures

>> **Acció** >> **1.2.1.** Realitzar un conveni de cessió d'infraestructures ramaderes per part de Fundació la Pedrera.

Recuperar la tradició ramadera de la vall.

>> **Objectiu**

Beneficiari: nous ramaders

>> **Descripció** A la vall trobem 49 infraestructures ramaderes, de les quals 38, el 77,5%, són propietat de la Fundació la Pedrera i d'aquestes infraestructures ramaderes, 20, el 52,6% estan en desús.
Per tant és necessari establir un conveni i/o acord amb la Fundació la Pedrera per a que cedeixi aquestes infraestructures als veïns i veïnes o gent de fora d'Alinyà per a realitzar l'activitat ramadera, i així reactivar-la i recuperar el patrimoni cultural que s'ha perdut durant els últims 60 anys.

>> **Temàtica** Territorial i socioeconòmica

>> **Tipologia** Instruments jurídics, econòmics i organitzatius.

>> Prioritat	>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
Alta	Mitjà	Continuat

>> **Agents implicats** Ajuntament, Fundació la Pedrera, veïns i veïnes d'Alinyà, interessats a adquirir infraestructures ramaderes.

>> Cost econòmic	>> Fonts de finançament
Baix/per any	Ajuntament i Fundació la Pedrera

>> **Indicadors de seguiment** de Sense indicador de seguiment

>> Línia estratègica		>> 1. Aprofitament de les infraestructures de la Vall d'Alinyà que es trobin en desús o que puguin tenir una funció diferent de l'actual	
		>> Fitxa 5	
>> Acció		>> 1.2.2. Potenciar el Banc de finques del Projecte GRÍPIA a la Vall d'Alinyà	
>> Objectiu		Facilitar l'accés, a les terres i a les infraestructures de la Vall d'Alinyà, a persones foranes o locals amb la intenció d'engegar projectes d'activitat ramadera.	
		Beneficiari: nous ramaders	
>> Descripció		<p>Un dels principals problemes de la situació ramadera a la Vall d'Alinyà és l'èxode rural de la població cap al món urbà i la terciarització de la economia rural. No obstant, hi ha població que es vol dedicar a la ramadera, però a la vall es fa complicat iniciar aquesta pràctica per al problema que suposa instal·lar-se allà degut a que no està permès fer noves construccions i les ja existents, o no les volen vendre o es troben amb greus deficiències estructurals. El fet que la majoria de terres formin part de la fundació també limita molt l'accés a nous pastors, ja que es veurien sotmesos a projectes impulsats per la Fundació La Pedrera i, les que no ho són, tenen propietari privat que ja les fa servir.</p> <p>Per tot això, és important fer un replantejament de la titularitat de les terres o de la seva cessió a través de projectes coordinadors, com el de GRÍPIA. Tot i que ja està impulsat a la Vall d'Alinyà, es troba en molt baixa mesura.</p>	
>> Temàtica		Planejament Territorial	
>> Tipologia		Instruments, jurídics, econòmics i organitzatius	
>> Prioritat		>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
Alta		Mitjà	Continuat
>> Agents implicats		Ajuntament, Fundació La Pedrera, Generalitat, Ramaders locals i població de la Vall d'Alinyà	
>> Cost econòmic		>> Fonts de finançament	
Baix/mig per any		Ajuntament, Fundació La Pedrera i Generalitat	
>> Indicadors de seguiment		de Instal·lació de nous ramaders, per tant, augment de la ramadera a la Vall d'Alinyà.	

>> Línia estratègica	>> 2. Creació de valors afegits a les infraestructures ramaderes existents a la vall		
>> Programa	>> 2.1 Turisme rural		
>> Acció	>> 2.1.1 Incorporar les infraestructures ramaderes de la vall a les guies turístiques i de muntanya ja existents		
>> Objectiu	Afegir a les guies turístiques o a les destinades als practicants de l'excursionisme, com ara les guies Alpina, la localització de les infraestructures de la vall per tal de que puguin ser visitades. Beneficiaris: visitants de la vall i excursionistes		
>> Descripció	Crear o ampliar les guies turístiques i de muntanya a la Vall d'Alinyà per tal que, en les rutes que passen a prop de les infraestructures ramaderes d'aquest territori, apareguin representades aquestes per a que els visitants i excursionistes que vagin a la vall puguin visitar-les. D'aquesta manera es crea valor afegit sobre aquestes construccions ja que aquests visitants en podran fer fotos i llegir-ne la informació més destacada, cosa que podrà servir d'aparador perquè més gent interessada les pugui anar a veure i d'aquesta manera sensibilitzar a la població sobre l'existència d'aquest patrimoni cultural.		
>> Temàtica	Planejament territorial		
>> Tipologia	Instruments jurídics, econòmics i organitzatius		
>> Prioritat	Mitjana	>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
		Curt	Baix (6 mesos)
>>Agents implicats	Ajuntament de Fígols i Alinyà, Fundació La Pedrera, població local, Institut cartogràfic i geològic de Catalunya i editorials ja encarregades de la impressió d'aquest tipus de guia.		
>> Cost econòmic	Baix	>> Fonts de finançament	
		Ajuntament, Fundació La Pedrera i editorials de guies turístiques i de muntanya	
>> Indicadors de seguiment	de Número de guies adquirides pels consumidors		

>> **Línia estratègica** >> 2. Creació de valors afegits a les infraestructures ramaderes existents a la vall

>> **Programa** >> 2.1 Turisme rural

>> **Acció** >> 2.1.2 Senyalitzar la ubicació de les infraestructures ramaderes als camins

>> **Objectiu** Senyalitzar la ubicació de les infraestructures ramaderes presents a la zona de la vall per tal que els visitants interessats en trobar-les puguin fer-ho sense complicacions.

Beneficiaris: visitants de la vall i excursionistes

>> **Descripció** Creació i implementació d'un seguit de senyalitzacions sobre del territori que indiquin la direcció i la distància a les que es troben les infraestructures ramaderes que siguin interessants de visitar. Acció relacionada amb la nº2.1.1 ja que un i altra complementen la informació necessària per al visitants de la vall.

>> **Temàtica** Planejament territorial

>> **Tipologia** Projectes i obres

>> Prioritat	>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
Mitjana	Curt	Baix (6 mesos)

>> **Agents implicats** Ajuntament de Fígols i Alinyà, Fundació La Pedrera.

>> Cost econòmic	>> Fonts de finançament
Baix	Ajuntament, Fundació La Pedrera

>> **Indicadors de seguiment** de Número de senyalitzacions i estat d'aquestes.

>> Línia estratègica >> **2.** Creació de valors afegits a les infraestructures ramaderes ja existents a la vall.

>> Programa >> **2.1.** Turisme rural

>> Acció >> **2.1.3. Instal·lar plafons explicatius de la història i característiques de les infraestructures a les seves portes.**

Instal·lar plafons explicatius a les portes de les infraestructures.

>> Objectiu

Beneficiaris: visitants de la vall i excursionistes

>> Descripció

Per tal d'oferir informació de les infraestructures ramaderes de la vall, i donar un valor a aquestes, s'instal·len plafons explicatius a les portes de les infraestructures. En aquests plafons s'explica la història i les característiques de cada una de les infraestructures, a més d'oferir fotografies, curiositats i ubicació.

D'aquesta manera, les persones que facin excursions a la muntanya i visitin una infraestructura, sabran quin era el seu ús, i quines eren les seves característiques.

Si és possible, els plafons tindran també imatges de fotografia diacrònica.

>> Temàtica Àmbit Socioeconòmic i ambiental.

>> Tipologia Projectes i obres.

>> Prioritat

Mitjana

>> Termini d'implantació

Curt

>> Període d'execució

Baix (un mes)

>>Agents implicats Ajuntament de Fígols i Alinyà, Fundació la Pedrera.

>> Cost econòmic

Baix.

>> Fonts de finançament

Ajuntament de Fígols i Alinyà, Fundació la Pedrera.

>> Indicadors de seguiment

Número de plafons instal·lats.

>> Línia estratègica >> 2. Creació de valors afegits a les infraestructures ramaderes ja existents a la Vall d'Alinyà

>> Programa >> 2.1. Educació ambiental

>> Acció >> 2.1.4 Sensibilitzar a través de la Rectoria.

>> Objectiu Informar la població local i visitants de la importància de les infraestructures ramaderes, a través de la seva història, ús i realitat actual.

Beneficiari: visitant de la vall, excursionistes i gent local

>> Descripció Un dels principals problemes de l'abandonament de les infraestructures ramaders és la desconeixença de la seva existència. La Rectoria realitza un paper important de nexa entre la població local i la visitant donant informació sobre el necessari per a conèixer la vall per a algú que no ho ha fet fins ara. És important afegir un cens d'infraestructures ramaderes, recolzat amb material gràfic com pòsters i tríptics afegits als mapes, per conscienciar de l'existència d'aquest tipus d'instal·lacions a la zona i facilitar que es visitin.

>> Temàtica Ambiental/territorial

>> Tipologia Instruments jurídics, econòmics i organitzatius

>> Prioritat	>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
Mitjana	Curt	Baix (6 mesos)

>> Agents implicats Ajuntament, ESTAM i Rectoria

>> Cost econòmic	>> Fonts de finançament
Baix	Ajuntament i Rectoria

>> Indicadors de seguiment de Sense indicador de seguiment

>> **Línia estratègica** >> **2.** Creació de valors afegits a les infraestructures ramaderes ja existents a la Vall d'Alinyà.

>> **Programa** >> **2.1.** Educació ambiental

>> **Acció** >> **2.1.5 Crear un Museu del Pastor.**

>> **Objectiu** Crear un museu dedicat a la vida del pastor de ramaderia extensiva a la Vall d'Alinyà.

Beneficiaris: visitants de la vall i gent local

>> **Descripció** Facilitar a la població, tant local com forastera, informació sobre tot els esdeveniments històrics o actuals succeïts al voltant de la ramaderia extensiva a la zona. Conèixer les ramaders, els ramats, la muntanya en sí i les infraestructures corresponents que usaven per dur a terme aquesta activitat.

>> **Temàtica** Ambiental

>> **Tipologia** Instruments jurídics, econòmics i organitzatius

>> Prioritat	>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
Mitjana	Curt	Baix (6 mesos)

>> **Agents implicats** Ajuntament, ESTAM, Generalitat i Rectoria

>> Cost econòmic	>> Fonts de finançament
Mig	Ajuntament, Generalitat i Rectoria.

>> **Indicadors de seguiment** de Sense indicador de seguiment

>> Línia estratègica	>> 2. Creació de valors afegits a les infraestructures ramaderes ja existents a la Vall d'Alinyà	
>> Programa	>> 2.1. Educació ambiental	
>> Acció	>> 2.1.6. Crear material de sensibilització per part d'ESTAM.	
>> Objectiu	<p>Fer un tríptic i un pòster per fer difusió de les infraestructures ramaderes presents a la Vall d'Alinyà.</p> <p>Beneficiaris: visitants de la vall i gent local</p>	
>> Descripció	<p>Realitzar material gràfic i didàctic (tríptic i pòster) per tal de sensibilitzar a la població local i visitant, i fer-la conscient de les infraestructures ramaderes presents al territori.</p> <p>Aquest material, generat per ESTAM, s'ha de trobar físicament a Alinyà. Els tríptics es troben a la rectoria, mentre que el pòster es reparteix entre tots els establiments de la vall, com ara hostals i restaurants.</p>	
>> Temàtica	Socioeconòmica i ambiental.	
>> Tipologia	Instruments, jurídics, econòmics i organitzatius	
>> Prioritat	>> Termini d'implantació	>> Període d'execució
Alta	Curt	Baix (1 mes)
>> Agents implicats	ESTAM, establiments d'Alinyà i Fundació la Pedrera.	
>> Cost econòmic	>> Fonts de finançament	
Baix	Fundació la Pedrera	
>> Indicadors de seguiment	Sense indicador de seguiment	

5.3 ALTRES ACCIONS A DESENVOLUPAR DE CARA AL FUTUR

Amb l'objectiu de millorar la incidència de la ramaderia a la vall i, per tant, la preservació de les seves infraestructures, es recomana:

- Realitzar un projecte nou, complementari a “*Infraestructures com a indicador de l'activitat ramadera a la vall d'Alinyà*”, ampliant la zona d'estudi, per a inventariar la totalitat de les infraestructures ramaderes de la vall.
- Facilitar la gestió administrativa a les persones interessades a realitzar l'activitat ramadera.
- Crear una cooperativa de pastors a la Vall d'Alinyà, seguint la idea de les ja existent com la de la vall de Camprodon.
- Realitzar una comparativa de l'anàlisi de dades corresponent a aquest document, amb el d'altres zones d'arreu del Pirineu, per tal de contrastar la situació i donar validesa a les infraestructures utilitzades com a indicador de l'estat de l'activitat ramadera.
- Crear un índex matemàtic que pugui relacionar a través de paràmetres quantitatius i qualitatius les variables pertanyents a les infraestructures (ús/desús, accés, propietari, estat de conservació, localització,etc) per a relacionar i quantificar l'estat de l'activitat ramadera. Se li afegiria un valor característic del territori a estudiar, per tal de, mitjançant una escala logarítmica, comparar-ne varis.

CAPÍTOL VI

BIBLIOGRAFIA

6.1 BIBLIOGRAFIA

TORT, J. (2004): "La fesomia geogràfica de la vall d'Alinyà" dins GERMAIN, J. (ed.): *Els sistemes naturals de la vall d'Alinyà*. Barcelona: Institució Catalana d'Història Natural

CAMPILLO, X.(2001) *Pla Director d'Usos i Gestió de la finca de la Muntanya d'Alinyà*

REYES-GARCIA, V. et. al. (2007) "*Etnoecología: Punto de encuentro entre naturaleza y cultura*".

CAMÍ, J.R et. al. (2012) Fundació Món Rural. "*Tot el que vols saber sobre la transhumància i les vies pecuàries a Catalunya*". Disponible a: http://www.fmr.cat/sites/default/files/adjunts-fons/doc_divulgatiu_transhumancia_i_viespecuaries.pdf

Fundació del Món Rural (2012). "*Camins ramaders i transhumància a Catalunya*". Disponible a: <https://transhumanciatalunya.files.wordpress.com/2013/05/informe-transhumancia.pdf>

Fundació Catalunya-LaPedrera [en línia]. Barcelona, 2016.

Disponible a: www.fundaciocatalunya-lapedrera.com

Diputació de Lleida. *Ajuntament de Fígols i Alinyà* [en línia]. Fígols, 2015

Disponible a: figolsalinya.ddl.net

Govern espanyol. Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient [en línia]. Madrid, 2015. Disponible a: <http://www.magrama.gob.es/>

Generalitat de Catalunya. *Institut d'Estadística de Catalunya*. [en línia]. Barcelona, 2015. Disponible a: <http://www.idescat.cat/>

Escola de Pastors de Catalunya. Projecte Grípià. [en línia]. Catalunya, 2016.

Disponible a: <https://projectegripia.wordpress.com/>

Govern d'Espanya. *LLEI 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries*. (<<BOE>> 71, de 24-3-1995)

Govern d'Espanya. *LLEI 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal*. (<<BOE>> 99, de 25-4-2003)

Parlament de Catalunya. *LLEI 2/2005, de 4 d'abril, de contractes d'integració*. (Butlletí oficial del Parlament de Catalunya, núm. 168, del 4 d'Abril de 2005)

Govern de Catalunya. *DECRET 40/2014, 25 de març, d'ordenació de les explotacions*

ramaderes. (Document Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 6591-273.2014)
Diccionari manual de la llengua catalana. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana,
1998.

CAPÍTOL VII

PROGRAMACIÓ

ESTAM - PLANIFICACIÓ DEL TFG - INFRAESTRUCTURES RAMADERES DE LA VALL D'ALINYÀ																								
		SETEMBRE				OCTUBRE				NOVEMBRE				DESEMBRE				GENER				FEBRER		
1	Gestió del projecte																							
2	Comunicació del projecte																							
3	Recerca bibliogràfica																							
4	Justificació i objectius																							
5	Reunions amb experts																							
6	Inventari de les infraestructures																							
7	Cartografia participativa																							
8	Entrevistes																							
9	Cartografia de les infraestructures																							
10	Estudi diacrònic																							
11	Entregues																							
12	Muntatge																							
13	Conclusions																							
14	Maquetatge del treball																							
15	Defensa																							

Taula 7.1. Programació. **Font:** ESTAM

CAPÍTOL VIII

PRESSUPOST I PETJADA DE CARBONI

8.1 PRESSUPOST

PRESSUPOST						
Concenpte			Quantitat	Preu	Treballadors	Total
Recursos Humans	Elaboració pròpia	Redacció del document	60h	18€/hora	4	4320€
		Treball de camp	90h	18€/hora	4	6400€
	Transport	UAB-Vall d'Alinyà	330Km	35'64€*	-	35'64€
		Barcelona-Vall d'Alinyà	350Km	37'80€*	-	37'80€
		Barcelona-Vall d'Alinyà	300Km	32'40€*	-	32'40€
		Alquiler jeep	1 día	30€*	-	30€
	Estància	Allotjament	6 nits	25€/nit*	4	600€
		Dietes	9 dies	30€/día*	4	1080€
Recursos materials	Recursos inventariabl es	GPS	-	-	-	0
		PC Portatil	-	-	-	0
		Fotografia	-	-	-	0
	Recursos tangibles	Impressió a color	100 pàg.	0'35€/pàg*	-	35€
		Impressió en blanc i negre	300 pàg.	0'24€/pàg*	-	24€
		Enquadernat	2	8€/llibre*	-	16€
		CD's	6	0'75€/CD*	-	4'50€
		Altres	1	-	-	25€
Subtotal						12640'34€
IVA 21%					+5664€	18304'34€
TOTAL						

Tabla 8.1. Pressupost. Font: ESTAM

* preus amb IVA inclòs

8.2 PETJADA DE CARBONI

En aquest estudi s'ha volgut estimar la quantitat d'emissions en unitat de CO₂ equivalent que ha suposat la realització d'aquest projecte. D'una banda, es vol determinar l'impacte associat a la realització del projecte en sí i per altra banda, buscar la forma de compensa aquestes emissions.

Per dur a terme la quantificació de CO₂ s'han establert les principals accions potencialment causants, en comparació a d'altres. Seran aquestes les que es tinguin en conte per a realitzar el càlcul.

S'ha considerat que la majoria d'emissions són resultat del transport, seguides de les causades pel consum d'electricitat. Una altra font d'emissions associada a aquest document és l'ús de paper, encara que s'ha intentat treballar amb la mínima quantitat possible, sense imprimir cadascuna de les entregues parcials que s'han lliurat de manera digital.

Emissions de CO₂ derivades del transport

Durant els mesos en els que s'ha realitzat aquest projecte, han sigut necessaris nombrosos desplaçaments per part de cada un dels membres del grup. S'ha visitat la Vall d'Alinyà en tres ocasions, incloent en un dels casos un recorregut en tot-terreny per la zona de muntanya. Malauradament no es tenen dades sobre el consum del tot-terreny utilitzat ni sobre la distància recorreguda de la sortida en qüestió, per això no es contabilitzaran les emissions associades a la sortida per muntanya.

La primera vegada que es va realitzar el viatge a la Vall d'Alinyà es va sortir des de la Universitat Autònoma de Barcelona, fent el mateix camí per a la tornada. Sumant en anar i tornar es van fer un total de 330 Km.

La segona vegada que es va realitzar aquest viatge es va agafar com a apunt de partida el barri del Clot de Barcelona i es van fer una sèrie de petits viatges per visitar varis pobles de la vall, en total 350 Km.

- Barcelona (el Clot) – Alinyà: 300 Km (anar i tornar)
- Visites per la Vall d'Alinyà: 50 Km

La tercera sortida va constar gairebé en la seva totalitat de l'excursió en tot-terreny per la muntanya, pel que només es contabilitza el recorregut Barcelona el Clot-Alinyà de 300 Km anada i tornada.

Tenint en conte que els vehicles utilitzats funcionaven amb benzina, utilitzem les dades de la Oficina Catalana del Canvi Climàtic que diu que es produeixen 2'39 Kg CO₂/L benzina. Sabent que el consum mitjà d'ambdós vehicles utilitzats en sengles desplaçaments estava al voltant dels 9 L benzina/100km i van realitzar un total de 980Km, es van consumir 88.20 Litros de benzina amb unes emissions associades de 210'8 Kg CO₂

Des de ESTAM s'intenta que la majoria de desplaçaments locals es realitzin mitjançant transports menys contaminants que els impulsats amb energies fòssils, pel que els viatges setmanals a la UAB s'han realitzat a través de la línia S2/S55 dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. Amb un consum associat de 0'03 Kg CO₂/passatger*Km el consum dels quatre membres del grup des de Barcelona és de 15'04 Kg CO₂ diaris. Multiplicat per les a prop de 20 sessions (entre classes, tutories, reunions amb experts i presentacions) suma un total de 300'80 KgCO₂ totals.

Per tant:

TOTAL D'EMISSIONS DE CO ₂ DERIVADES DEL TRANSPORT	
Emissions Vall d'Alinyà (Kg CO ₂)	210'8
Emissions UAB (Kg CO ₂)	300'80
Total Kg CO ₂	511'60

Taula 8.2.: total d'emissions de co₂ derivades del transport. **Font:** ESTAM

Durant els mesos de duració del projecte s'han recorregut un total de 3540 Km que han suposat unes emissions totals de 511'60 KgCO₂ equivalent. No obstant això, no s'inclouen els viatges esporàdics realitzats a la universitat per part dels membres del grup per a la elaboració de l'estudi que ens concerneix, per la seva irregularitat.

Emissions de CO₂ equivalent derivades del consum elèctric

La redacció i elaboració d'aquest estudi no hagués estat possible sense utilitzar una gran quantitat de recursos tant elèctrics com electrònics. Aquest consum suposa un pes important en quan a les emissions derivades. Aquest càlcul es realitza segons les dades del Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía, que estableix que per 1kW*h s'emeten 0'65 Kg CO₂ equivalents.

Per començar, s'ha de tenir en conte el consum elèctric que suposa l'ús d'aparells informàtics, així com el consum de la xarxa elèctrica tant domèstica com a la universitat.

Per a calcular la llum empleada a nivell domèstic es deuen tenir en conte les característiques de la il·luminació a les vivendes de cadascun dels membres del grup que realitza el projecte. També el temps d'ús, que es considera que són les 20 setmanes que dura el projecte, amb una mitja de 6 hores treballades per setmana, en total 480 hores. Així doncs, s'han utilitzat 2 bombetes 60W, una de 20W y una de 18W. La llum empleada a les dues habitacions de la fonda d'Alinyà es comptabilitza com consum domèstic, se estima que es van utilitzar 2 bombetes de 60 W durant 36 hores.

La major part del consum elèctric utilitzat prové de l'ús dels components dels ordinadors portàtils. La potència dels ordinadors utilitzats durant la realització d'aquest projecte es de 65W, 80W i 100W. Es considera l'ús d'aquests durant unes 200 hores totals per ordinador.

EMISSIONS DERIVADES DEL CONSUM ELÈCTRIC					
Consum xarxa domèstica			Consum informàtica		
Potència bombetes (W)	Hores d'ús	Kw*h	Potència (W)	Hores d'ús	kW*h
60	120	7'2	65	60	3'9
60	120	7'2	80	60	4'8
20	120	2'4	100	60	6
18	120	2'16	100	60	6
60	13	0'78	-	-	-
60	13	0'78	-	-	-
Total		20'52	Total		20'7
Emissions il·luminació = 13'34 KgCO ₂ eq			Emissions ordinadors = 13'45 KgCO ₂ eq		
Total emissons consum elèctric = 26'79 Kg CO ₂ equivalents					

Tabla 8.3. Emissions derivades del consum elèctric. **Font:** ESTAM

Emissions de CO₂ derivades del consum de paper

Per a la realització d'aquest projecte no s'ha utilitzat pràcticament paper, únicament s'ha comptabilitzat el necessari per a la impressió del document final, aproximadament unes 150 pàgines DIN-A4. A més es comptabilitza també el paper utilitzat en concepte d'apunts i treball de camp, aproximadament 30 pàgines més. Es considera que tot el paper utilitzat té un gramatge de 100g/m². Es considera la massa d'un full de paper DIN-A4 = 0'003 Kg i s'ha utilitzat l'equivalència de que es genera 1'8 KgCO₂ per cada Kg de paper reciclat.

	Paper
Pes Kg	0'003
Número de pàgines	180
Total Kg paper	0'54
Emissions derivades del paper	0'972 KgCO ₂ eq

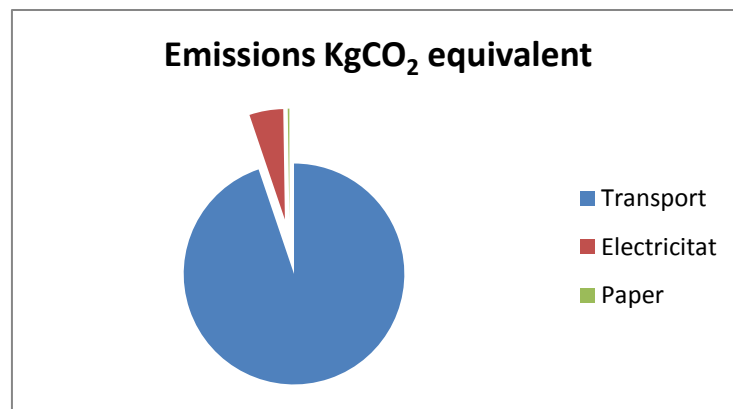
Tabla 8.4. Emissions derivades del consum de paper. **Font:** ESTAM

En comparació amb les emissions derivades del transport i el consum elèctric, les provinents del consum de paper tenen un pes relatiu mol baix, tot i així no menyspreable.

TOTAL EMISSIONS CO ₂	
Transport	511'60 KgCO ₂
Electricitat	26'79 Kg CO ₂ eq
Paper	0'972 KgCO ₂ eq
Total	539'36 KgCO ₂

Tabla 8.5. Total emissions CO₂. **Font:** ESTAM

En resum, les emissions derivades de la realització d'aquest projecte sumen un total de 539'36 KgCO₂ equivalent. Dels quals 89'6% correspon als desplaçaments tant fins la zona d'estudi com a la UAB. Un 10'2% de les emissions provenen del consum elèctric. I el 0'2% restant de les emissions està associat al consum de paper.

Figura 8.1. Emissions KgCO₂ equivalents totals. **Font:**ESTAM

ANNEXES

ANNEX I: ENTREVISTES

Juanjo, el ramader de cabres ecològiques "Un nou projecte a la vall que ja té una durada de més de deu anys"

Juanjo és un jove d'uns 35 anys que va arribar a la Vall d'Alinyà fa deu anys, i hi va veure l'oportunitat de realitzar el que sempre havia somiat; un projecte ramader amb cabres de ramaderia ecològica.

Bona tarda Juanjo. A quin tipus de ramaderia et dediques?

Jo tinc un ramat de cabres en ecològic. Em dedico a fer de cabrer des de fa 10 anys. Soc d'Oliana, i quan vaig vindre em vaig enamorar. Em motivava fer de ramader ja des de petit.

Et ve de família?

No, no. Sempre de petit m'ha agradat el bestiar, però la meua família no tocava el bestiar. Jo vaig estar catorze anys a la construcció, fent de paleta, i quan vaig vindre aquí vaig veure que era el lloc ideal per ficar el que jo sempre he volgut. Vaig comprar sis cabres l'any 2002, i el 2005 vaig

decidir comprar el ramat. Vaig comprar 150 caps. N'he arribat a tindre 280, però se m'escapava una mica de les mans a mi sol.

I quants caps de bestiar tens actualment?

Tinc uns 230 caps.

Quines infraestructures ramaderes utilitzes per guardar aquestes cabres? I en quines èpoques de l'any?

Tinc temporades que estan tancades, i temporades que les tinc *sueltes*. A la tardor les porto al Clot de Salzes, i només tanco les parides, la resta estan *vorasueltes*. A la primavera les baixo a Perles, al lloc més baix de la vall, i també estic una mica obligat a tancar-les, perquè hi ha horts. A l'hivern estic al Solar, i a l'estiu estic a dalt de la muntanya. A l'estiu i a l'hivern no estan tancades.

Quin és l'origen de les infraestructures (corrals i terres) que utilitzes per tancar-les?

Les terres son comunals, de la fundació. I d'any enrere hi havia corrals que eren comunals.

Quina antiguitat tenen? Son nous, o reaprofitats d'algun altre ramader anterior?

Tots els corrals que faig servir eren d'antigues famílies que tenien ramat fa quaranta anys, i que van deixar de tenir-ne. Alguns corrals estan millor, altres pitjor...

Reps algun tipus de subvenció per la teua activitat ramadera?

Si, si, si. De l'Administració. Tinc subvenció per ser ramader, i en tinc una altra per tenir ramaderia ecològica. Pensa que el cabrit avui en dia val el mateix que fa vint-i-cinc anys.

Jo soc una persona que treballa molt natural, ni medicaments, ni vacunes... I no gasto diners per això, però igualment està molt fumut. Intentar que les bèsties mengin al màxim fora, també redueix gastos.

Quin creus que és el motiu pel que s'ha perdut la tradició ramadera?

Per una banda hi ha tot el tema de papers, seguros, gestions... Que cada vegada és més car i complicat. Però sobretot és perquè la gent vol festa als caps de setmana, vacances d'estiu i de Nadal... I aquesta feina no ho permet. T'ha d'agradar molt, perquè per guanyar-te la vida és fumut.

Quin creus que és el futur de la ramaderia en aquesta vall? I arreu del Pirineu català?

Jo crec que l'administració vol grans agroalimentàries i ja està. O hi ha un canvi de consciència de la gent, o no hi ha res a fer. La gent ha de ser conscient de què es posa a la boca.

Coneixes alguna alternativa que pugui impulsar la ramaderia al territori?

Home, ara hi ha coses com l'Escola de Pastors, i ho veig bastant bé. Tenen un grup de *WhatsApp* que es diu "Pastorets i Pastoretes de Catalunya", i son uns vuitanta i pico. Pel que sembla és gairebé tot gent que vol començar de nou, i com no surti gent així anem fumuts.

Tot i això sorprèn que la administració no faci res per ajudar a aquestes persones.

Agustí Tarrés, de Cal Gilet "La ramaderia per tradició familiar, i la llana d'ovella de la vall"

L'Agustí de Cal Gilet és natural d'Alinyà, nascut a la dècada dels anys 30, la seva família s'ha dedicat sempre a la ramaderia i a l'agricultura com a motor econòmic. Actualment només conserva un petit ramat d'ovelles. Tot i ser una persona d'edat avançada és una persona molt activa i jovial.

A quin tipus de ramaderia et dediques? Per què?

Em dedico a les ovelles des de sempre, de tota la vida, a part teníem unes quantes vaques per a realitzar tasques de treball a Cal Gilet, la diferència és que abans era un treball amb el que podies guanyar la vida i ara mateix és per oci.

Quants caps de bestiar tens actualment?

Tinc 70 ovelles, però abans en tenia 500. L'any 2001 es van posar malaltes, i vaig haver de sacrificar-ne 300. Des d'aleshores el nombre ha anat minvant fins les 70 ovelles actuals.

Quines infraestructures ramaderes utilitzes per guardar aquest bestiar? I en quines èpoques de l'any?

A l'hivern tinc les ovelles al corral de Cal Gilet, i a l'estiu pujo les ovelles per la muntanya, a l'Alzina, tancades amb un filat elèctric

Quin és l'origen d'aquestes infraestructures?

El corral que tenim a casa meva és de construcció pròpia, construït pels meus avantpassats. Les terres que utilitzo a l'estiu estan en terrenys comunals, que actualment son propietat de la Fundació.

Quina antiguitat tenen? Son noves, o reaprofitades d'algun altre ramader anterior?

El corral de Cal Gilet guarda les ovelles i a més fa la funció de paller, o sigui guardo ovelles i la palla juntes. Quan tenia 500 ovelles no hi tenia lloc per aquest.

Reps algun tipus de subvenció per la teva activitat ramadera?

No, ja que ara ja no mi dedico professionalment. Ho veig molt negre, ja que tant a Catalunya com a la resta d'Espanya, les subvencions les reben les grans empreses ramaderes intensives i no les extensives. A França els tres primers anys tens subvencions i a partir del

tercer any fins el cinquè el pagès paga la meitat dels costos d'administració.

Quin creus que és el futur de la ramaderia en aquesta vall?

Ara mateix a la vall no es que no es portin ramats pasturar, sinó que el problema és que no queden pastors, i per tant el que ara es treballa és la carn del bestiar de formes diferents. Un altre problema és que no pots arribar a la vall i posar un ramat, ja que no hi ha forma de poder començar, ha decaïgut tota la pagesia i cada cop mengem pitjor per l'abundància de carn, més del que es pensa

I arreu del Pirineu català?

Crec que la situació de la ramaderia deu ser similar a la que tenim a la vall d'Alinyà.

Coneixes alguna alternativa que pugui impulsar la ramaderia al territori?

L'escola de pastors del Pallars està impulsant la ramaderia a través de curssets.

Joel, el jove emprenedor "Un projecte nou amb grans perspectives de futur"

Joel és un jove emprenedor de 19 anys dins del sector ramader a la Vall d'Alinyà, al qui des de ben petit ja li va atraure el món de la ramaderia. Un noi valent i amb moltes ganes de tirar endavant aquest projecte de futur.

A quin tipus de ramaderia et dediques? Per què?

A Cal Trevesset, la granja del meu padrí, em dedico al vacuum. El motiu en si és que des de ben petit venia a Cal Trevesset a visitar al meu padrí, i m'agradava molt. La granja va estar molt temps sense funcionar, fins que vaig decidir tornar-la a obrir.

Quants caps de bestiar tens actualment?

Tinc 60 vaques al meu corral de les quals hi ha dues espècies diferents la Bruna i la Xerolea. Algunes ja les tenia d'abans i la resta les he hagut de comprar. Penseu que cada cap de bestiar costa 1200 euros...

Quines infraestructures ramaderes utilitzes per guardar aquest bestiar? I en quines èpoques de l'any?

Utilitzo sobretot el corral de Travesset. A més, al costat hi tinc una zona molt ampla també perquè pasturin les vaques al voltant del corral. Com que és el principi del projecte, vull arribar a 100 caps de bestiar. Quan en tingui 100, ja començaré a pujar les vaques a Prat major a pasturar, i a l'hivern les guardaré a Cal Travesset per aixoplugar-les del mal temps.

Quin és l'origen de la granja de Cal Travesset?

Era del meu padrí. Tot i això, el corral és de construcció nova, de fa uns 30 anys.

Reps algun tipus de subvenció per la teva activitat ramadera?

Si, tinc una subvenció de 33000 euros que em dona l'administració, per ser pastor jove, però amb tema de falta de diners per part de l'administració i els tràmits, no la rebré fins que passin 4 anys.

Quin creus que és el futur de la ramaderia en aquesta vall?

La veritat és que és molt difícil de ser un pastor jove, però en el meu cas amb l'ajuda de la meua família, espero tirar endavant. És difícil degut a la gran inversió inicial. Jo he hagut

de fer una inversió de 100000 euros, cada cap de bestiar costa 1200 euros i a part s'han d'assegurar les vaques, que per a que et facis una idea, assegurar 200 caps de bestiar costa 12000 euros. Per altra banda, cal comprar material, menjar, tractors...

És molt complicat per una persona iniciar un projecte com aquest, perquè et posen més complicacions que facilitats. I perquè han de passar molts anys perquè el negoci comenci a ser rentable...

La veritat és que des de l'Administració no t'ajuden massa.

Vaig realitzar el grau superior d'agrònoms, i a la meua classe hi havia altres companys que també estan decidits a seguir el negoci familiar. A veure com els hi va a tots... A veure com em va a mi!

Agustí, de Cal Graell "L'últim fill del poble que manté viva la tradició"

L'Agustí de Cal Graell és un pastor de vacum del poble d'Alinyà. És l'últim fill del poble que es va quedar a la vall per continuar la tradició agrònoma de la zona i encara la du a terme. Pare del Lluís, gerent de Ca la Lluïsa i conductor del taxi del poble.

A quin tipus de ramaderia et dediques? Per què?

Tot i que els pastors de la zona sempre s'han dedicat al ramat d'ovella a casa nostra ens dedicàvem al vacum. Per tradició jo he continuat amb la feina que feien els meus avantpassats.

Quants caps de bestiar tens actualment?

Actualment tinc 34 vaques de la raça Bruna dels Pirineus.

Abans n'havíem tingut més, però mai més de 40 o 45 caps de bestiar. Mai vaques lleteres que, a causa del manteniment, són més pesades de cuidar.

Abans teníem ramat d'ovelles, però amb el temps me les he tret de sobre. També tenim gallines i porcs.

Quines infraestructures ramaderes utilitzes? I en quines èpoques de l'any les utilitzes?

A l'època del fred tinc les vaques en un tancat al costat de casa, aquest està delimitat per unes alzines i per fil elèctric. A dins d'aquesta pleta i tinc unes menjadores per poder-hi tenir l'herba i el pinso de les vaques.

Abans les tenia en un corral adossat a casa, però cap allà finals dels 60' principis dels 70' ens vam adonar que era un focus d'infeccions i vam parar d'estabular-les. En aquesta època les tancàvem des de St. Miquel, el 29 de setembre, fins a St. Joan, ara al tancat només ho faig des del febrer fins a l'abril, que així m'estalvio molt de farratge i no cal que tingui els camps desocupats per fer trumfos, ja que ara no ens hi dediquem tant.

Durant l'estiu i la primavera les porto als

terrenys de la Fundació, a la zona de l'Ordiet.

Parles de les dècades dels 60' i 70', qui es dedicava a la ramaderia durant aquells anys al poble?

Durant aquells anys totes les famílies del poble tenien ramat d'ovelles, que és la carn que històricament s'ha fet aquí. De vaques també en tenien tots, però els feien servir com a bèsties de tir, qui més qui menys en tenien 3 o 4, tot i que alguns més o hi havia qui feia servir bous per la mateixa feina.

Com valores la pèrdua de la ramaderia a la vall i al Pirineu català?

És una cosa que em sap molt greu, però com que ja he anat veient la desaparició paulatina ja saps com acabarà la història.

Penso que és una cosa natural, la gent vol treballar a jornal fix, penseu que jo només venc els animals dos cops l'any, cosa que vol dir que t'has d'administrar els diners la resta de l'any. A més a més aquí cap allà l'any 70 van tancar l'escola, cosa que ha fet que la gent se'n vagi a veure una mica més de món. Un altre motiu que veig que va fer marxar la gent era la comunicació del poble, ja que la carretera que arriba si que

és veritat que és mot antiga, però no sempre ha sigut tant segura com ara.

Coneixes alguna alternativa que pugui revifar la ramaderia al Pirineu català?

Sí que em sonen algunes propostes que existeixen a Sort i a la Seu d'Urgell, però no me'n fio gaire, n'he vist començar molts d'aquest nois i casi cap es queda al poble per obrir una granja. És veritat que tant el Juanjo com en Joel han començat de nou, però ja veurem com acabarà.

Carlos, de Cal Roset "Emigrant que torna fent front a la burocràcia"

El Carlos és fill d'Alinyà, de Cal Roset però, va marxar a viure a Andorra de jove. En morir el seu pare va tornar al poble a fer-se càrrec del ramat de la família i continuar la tradició familiar.

A quin tipus de ramaderia et dediques? Per què?

Des que tinc memòria a casa sempre n'hi ha hagut de vaques. Algo de ramat teníem també quan jo era molt petit. Però ens hem dedicat sempre a les vaques a Cal Roset. Concretament vaques de carn. Quan era petit les teníem totes tancades, unes deu o així, no hi havia més espai. En agafar-ho jo i augmentar el nombre de bèsties vaig fer el canvi a explotació extensiva. Menos malalties, menos preocupació i a dalt mengen el que volen.

Quants caps de bestiar tens actualment?

Ara mateix en tinc 17 de brunes més el toro

Xerolès. N'he tingut més, n'he tingut alguna menos però, des que el vaig agafar jo, sempre m'he mogut al voltant de la vintena.

Quines infraestructures ramaderes utilitzes? I en quines èpoques de l'any les utilitzes?

Les de tota la vida. Les que ja feien servir el meu pare i el meu avi abans que ell. A l'estiu les pujo a dalt, a Prat Major, i l'hivern se'l passen aquí baix entre el Clot de salzes, i Llobera, on tinc una mànega de saneig en un prat meu (privat). Els altres són propietat de la fundació.

Reps algun tipus de subvenció per la teva activitat ramadera?

Sí, l'antiga PAC, no se com li diuen ara perquè li canvien el nom cada dos per tres. Però no et descuidis un paper que no te la donen.

No se't veu gaire convençut... Com veus el futur del sector a la vall?

Viure de subvencions és molt trist. No vius de lo que fas, vius de lo que et donen. Tant per cap de bestiar, tant

per hectàrea... Seria més fàcil que no només ens paguessin els gastos. Que poguéssim treure algo de profit, com un sou i poder viure. A vegades l'administració és un problema, així que el futur el veig una mica negre. Si ara vens de nou a fer de ramader et trobes amb moltes traves i, a part, la major part de les terres estan agafades. Gairebé tot és de la fundació i te'n cedeixen els drets de pastura per ser del poble. Si vens de fora ho tens més difícil encara. Si ja és sacrificat fer de ramader i li sumes tot això... El que t'ofega de veritat és la burocràcia.

Coneixes alguna alternativa que pugui revifar la ramaderia al Pirineu català?

Sí. Hi ha l'escola de pastors, però clar, enfocada al ramat d'ovelles sobretot. En quant a les vaques, desconec si existeix algo semblant.

Si existís, creus que seria algo útil per aplicar?

Doncs no ho se la veritat. S'han d'ajuntar molts factors. Que tinguis recursos, que tinguis o et cedeixin les terres i fer front a la paperassa perquè no te'n tregui les ganes.

ANNEX II: TAULA DE RESULTATS

	NOM	TIPUS	ZONA	ESTAT	ÚS ACTUAL	ÚS HISTÒRIC	ACCÉS	PROPIETARI
1	Corral de Vaques del Gilet	Granja	Vall del Mig	Bon estat d'ús	Magatzem de patates	corral de vaques	Bo	Agustí Tarrés
2	Corral d'ovelles de Cal Gilet	Corral	Vall del Mig	Bon estat d'ús	Corral d'ovelles	Corral d'ovelles	Bo	Agustí Tarrés
3	Corral de Vaques de Cal Graell	Granja	Vall del Mig	Bon estat d'ús	Corral de conills i magatzem	corral de vaques	Bo	Agustí Graell
4	Pleta de Cal Graell	Pleta	Vall del Mig	Bon estat d'ús	Tancat per vaques	Tancat per vaques	Bo	Agustí Graell
5	Mànega de Cal Roset	Mànega	Alinyà	Bon estat d'ús	Mànega de maneig	Mànega de maneig	Bo	Carlos de Cal Roset
6	Granja Travesset	Granja	Alinyà	Bon estat d'ús	Granja de vaques	Granja de vaques	Bo	Joel
7	Barraca del Casalet	Barraca	Clot de Salzes	Bon estat d'ús	Paller i magatzem	Paller, magatzem i barraca	Bo	Fundació la Pedrera
8	Corral del Fiter	Corral amb barraca	Clot de Salzes	Bon estat d'ús	Paller i magatzem	Paller, magatzem i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
9	Corral del Peremiquel	Corral	Clot de Salzes	Bon estat d'ús	Paller i magatzem	Paller, magatzem i corral	Moderat	Fundació la Pedrera
10	Corral del Roset	Corral	Clot de Salzes	Bon estat d'ús	Paller i magatzem	Paller, magatzem i corral	Bo	Carlos de Cal Roset
11	Corral del Tomàs	Corral	Clot de Salzes	Bon estat d'ús	Paller, magatzem i corral	Paller, magatzem i corral	Bo	Juanjo
12	Corral de Cal Ton de la Sort	Corral	Clot de Salzes	Bon estat d'ús	Paller i magatzem	Paller, magatzem i corral	Bo	Ton de la Sort
13	Estany de Prat Caní	Abeurador	Prat Major	Bon estat d'ús	Abeurador	Abeurador	Bo	Fundació la Pedrera
14	Corral del Portet	Corral	Prat Major	En runes	Desús	Paller, magatzem i corral	Moderat	Fundació la Pedrera
15	Corral del Roset	Corral amb barraca	Prat Major	Bon estat d'ús	Magatzem	Paller, magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
16	Corral del Federico	Corral amb barraca	Prat Major	Deficiències estructurals moderades	Magatzem	Paller, magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
17	Corral del Pubill	Corral amb barraca	Prat Major	En runes	Desús	Paller, magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
18	Corral de Patipaumes	Corral amb barraca	Prat Major	En runes	Desús	Paller, magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
19	Estany de Prat	Abeurador	Prat	Bon estat	Abeurador	Abeurador	Moderat	Fundació la

	Major		Major	d'ús				Pedrera
20	Corral del Catxo	Corral	Prat Major	Bon estat d'ús	Magatzem	Paller i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera
21	Corral del Manueló	Corral amb barraca	Prat Major	Deficiències estructurals moderades	Magatzem	Paller, magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
22	Corral del Mateuet	Corral amb barraca	Prat Major	Deficiències estructurals lleus	Magatzem	Paller , magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
23	Corral del Tanyet	Corral amb barraca	Prat Major	Bon estat d'ús	Magatzem i barraca	Paller , magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
24	Pletes de Cal Mateuet	Corral	Prat Major	deficiències estructurals moderades	Corral i pleta	Paller, corral i pleta	Moderat	Fundació la Pedrera
25	Corral de l'Emilio	Corral	Prat Major	En runes	Desús	Paller , magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
26	Corral del Sastre	Corral	Prat Major	En runes	Desús	Paller, corral i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera
27	Abeurador cuba	Abeurador	Prat Major	Bon estat d'ús	Abeurador	Abeurador	Moderat	Fundació la Pedrera
28	Corral del Peremaria	Corral amb barraca	Prat Major	Bon estat d'ús	Barraca i magatzem	Paller, magatzem, corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
29	Corral antic del Peremaria	Corral	Prat Major	En runes	Desús	Corral	Moderat	Fundació la Pedrera
30	Barraca del vaquer	Barraca	Prat Major	Bon estat d'ús	Magatzem	Barraca i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera
31	Estanyet de la Cadolla	Abeurador	Prat Major	Bon estat d'ús	Abeurador	Abeurador	Moderat	Fundació la Pedrera
32	Espluga de Cordes	Espluga	Prat Major	Bon estat d'ús	Desús	Corral i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera
33	Corral de la Censada	Corral	Jordanera	Bon estat d'ús	Paller i magatzem	Paller, magatzem i corral	Moderat	Fundació la Pedrera
34	L'espluga Vella	Espluga	Jordanera	Bon estat d'ús	Desús	Corral	Difícil	Fundació la Pedrera
35	Corral de Cal Generó	Corral	Jordanera	En runes	Desús	Paller, magatzem i corral	Moderat	Fundació la Pedrera
36	Corral de Joan Farràs	Corral	Jordanera	Deficiències estructurals moderades	Desús	Corral	Moderat	Fundació la Pedrera
37	Corrals dels planells de l'Orri	Corral	Jordanera	En runes	Desús	Corral i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera
38	Corral del Gildo	Corral	Jordanera	En runes	Desús	Corral i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera
39	Corral del Clot de les Boïgues	Corral	Jordanera	En runes	Desús	Corral, paller i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera
40	Corral dels Ascens	Corral	Jordanera	En runes	Desús	Corral, paller i magatzem	Moderat	Fundació la Pedrera

41	Abeurador dels Ascens	Abeurador	Jordanera	Bon estat d'ús	Abeurador	Abeurador	Moderat	Fundació la Pedrera
42	Espluga de Castellars	Espluga	Jordanera	Deficiències estructurals moderades	Desús	Corral i barraca	Moderat	Fundació la Pedrera
43	Abeurador del Barranc de l'Alzina	Abeurador	Jordanera	Bon estat d'ús	Abeurador	Abeurador	Moderat	Fundació la Pedrera
44	Barraca del Maset	Corral amb barraca	El Portell	Bon estat d'ús	Magatzem, paller i corral.	Magatzem, paller, corral i barraca.	Moderat	Juanjo
45	Corral de Cal Mateuet	Corral	El Portell	En runes	Desús	Paller, magatzem i corral	Moderat	Desconegut
46	Barraca de l'Aiguadé	Corral amb barraca	El Portell	En runes	Desús	Paller, magatzem, corral i barraca	Difícil	Fundació la Pedrera
47	Espluga de l'Aiguadé	Espluga	El Portell	Deficiències estructurals moderades	Desús	Corral	Difícil	Fundació la Pedrera
48	Corral del Federico	Corral	El Portell	En runes	Desús	Corral, magatzem i paller	Difícil	Fundació la Pedrera
49	Barraca del Federico	Barraca	El Portell	En runes	Desús	Paller, magatzem i barraca	Difícil	Fundació la Pedrera